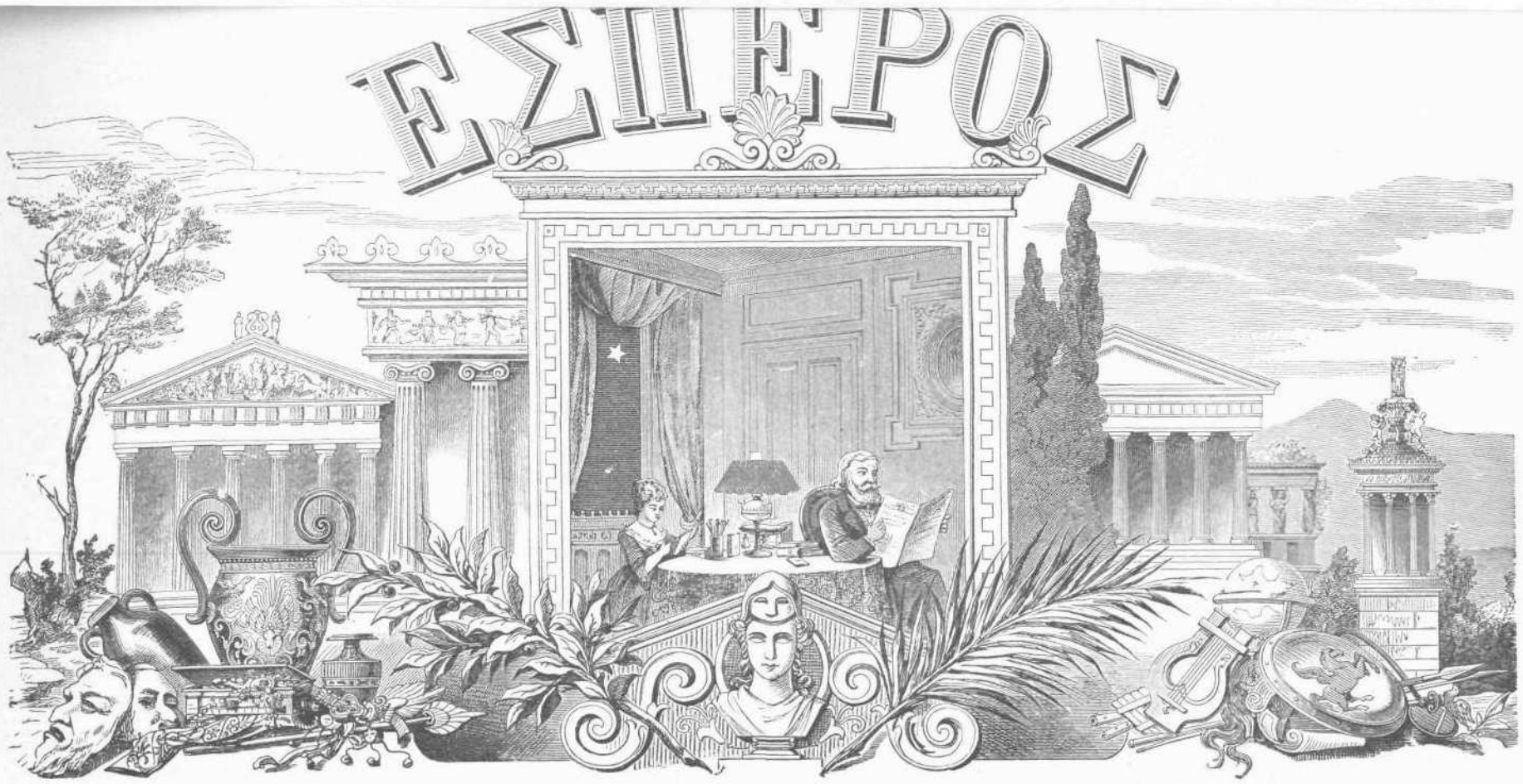

ΕΤΟΣ Ε'. Ἐκδίδεται τῇ 1/13 καὶ 15/27 ἑκάστου μηνός. Ἐν ΛΕΙΨΙΑι τῇ 15/27 Μαΐου 1885 Τιμὴ ἐτησία προπληρωμένη εἰς χρυσόν. Φράγκ. 40. Μάρκ. 32. Ῥούβλ. 16. ΑΡ. 98.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἡ μονὴ Βουρκάνου (ἢ Βουλκάνου) ἐν Μεσσηνίᾳ. — Ἡ νῆσος Χίος (τέλος). — Περὶ τοῦ κόσμου τῶν ἐξαλειφομένων ζώων (τέλος). — Ὁ ἐξ Ἑλλάδος μοναχὸς ἐν τῇ Λέσχῃ τῶν ξένων εἰς Πονηρούπολιν. — Ποίησις· Ἡ Κρήδία. Πρὸς τί; — Ἐν μέσῳ τῶν νεφῶν. Διήγημα. — Αἱ τέσσαρες μεγάλαι τοιχογραφίαι ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Κενιξβέργης. — Περί τινων παραδόσεων τῶν ἀγρίων. — Περιήγησις Παρισινῆς Κυρίας ἀνὰ τὴν Κασμίρην τῶν Ἰνδιῶν (συνέχεια). — Ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Νέας Ὑόρκης. — Τὸ βασιλικὸν τῆς Ἀγγλίας Στέμμα. — Βιβλιογραφικά. — Διάφορα.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἡ μονὴ Βουρκάνου. — Τὸ φρούριον Σκάρδον. — Αἱ τοιχογραφίαι ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Κενιξβέργης. — Τὰ στενὰ τοῦ Σκάρδου. — Ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Νέας Ὑόρκης. — Ὁ κύων τῆς Παρισινῆς περιηγητρίας. — Δαρδοῦ, Ἐγχώριοι τῆς Κασμίρης.

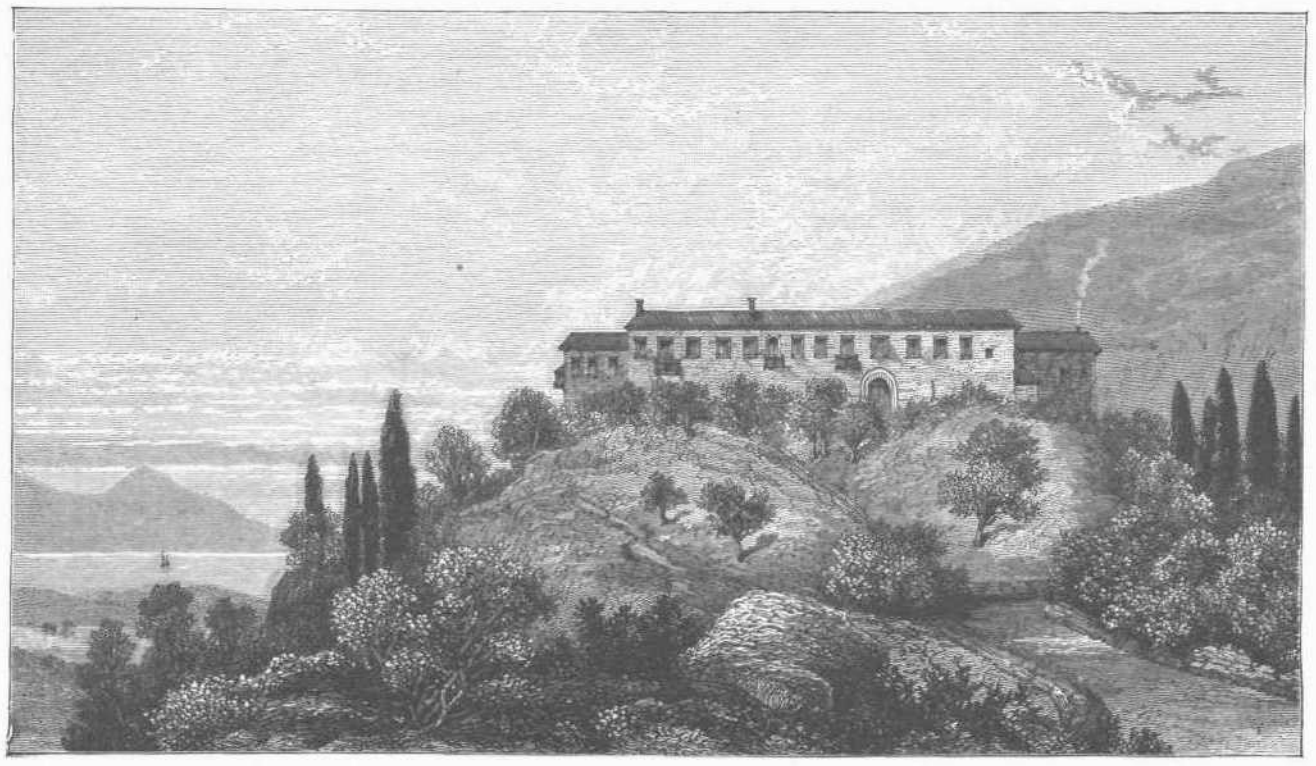

Η ΜΟΝΗ ΒΟΥΡΚΑΝΟΥ.

Η ΜΟΝΗ ΒΟΥΡΚΑΝΟΥ (Η ΒΟΥΛΚΑΝΟΥ) ΕΝ ΜΕΣΣΗΝΙΑ.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 17.)

Ἐπι ὑψηλοῦ καὶ καταφανοῦς κρηπιδώματος τοῦ ὄρους Ἰθώμης καὶ ἐν θέσει γραφικωτάτῃ καὶ ὄντως ποιητικῇ κεῖται ἡ ἀρχαία αὕτη μονή, ἡ τιμωμένη ἐπ' ὀνόματι τῆς Παναγίας. Τὸ ὄνομα Βουλκάνου (ἢ κοινῶς Βουρκάνου) παράγεται, κατὰ παράδοσίν τινα, ἐξ ἀρχαίας συμβάσης γεωλογικῆς διαταράξεως τοῦ ὄρους, τῆς ἰταλικῆς λέξεως vulcano σημαινούσης τὸ ἡφαίστειον. Ἄλλως τε καὶ τὴν παράδοσιν ταύτην ὑποστηρίζει ἡ ἡφαιστεία τοῦ ἐδάφους φύσις.

Ἐν μέσῳ πυκνῆς φυτείας καὶ ὡραίων πλατάνων ἐμφανίζεται ἡμῖν τὸ ἀρκούντως ἐκτεταμένον οἰκοδόμημα τῆς μονῆς, ἣν κατοικοῦσι μοναχοὶ εὐπροσήγοροι καὶ φιλόξενοι, μετὰ προθυμίας περιποιούμενοι τοὺς διαβάτας καὶ περιηγητάς, οἷς συνήθως παραχωροῦνται τὰ εὐαερώτερα καὶ καθαρώτερα κελλία. Ἀπὸ τῶν παραθύρων καὶ τῶν ἐξωστῶν τῆς μονῆς ἡ θέα ἐκτείνεται ἐπὶ τῆς εὐρείας καὶ εὐφόρου μεσσηνιακῆς πεδιάδος, τῆς ἄριστα καλλιεργημένης, ἀριστερᾷ μὲν πρὸς τὰ βραχώδη ὄρη τῆς Ἀρκαδίας, δεξιᾷ δὲ πρὸς τὴν μεγαλοπρεπῆ τοῦ Ταϋγέτου σειράν· κατάντικρυ ἁπλοῦται ὁ μαγευτικὸς κόλπος τῆς Κορώνης περικλείων ἐν ἐκτεταμένῳ ὁρίζοντι τὴν ὅλην σκηνογραφίαν.

Ἡ παρατεθειμένη εἰκών, ἥτις παριστᾷ τὴν ἐξωτερικὴν τῆς μονῆς ἄποψιν, ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπιδέξιον γραφίδα Ἀγγλίδος, τῆς Κυρίας Μαργαρίτας Γίβσωνος, ἥτις ἐπισκεφθεῖσα πρὸ μικροῦ τὴν Πελοπόννησον καὶ καταλύσασα ἐν τῇ μονῇ ἀπεικόνισεν αὐτὴν μετὰ πλείστης ὅσης ἐπιτυχίας. Περίεργον εἶναι, ὅτι ἐν ᾧ εἴδομεν δύο ἢ τρεῖς σκιαγραφίας τῆς μονῆς γενομένας ὑπὸ ξένων περιηγητῶν, οὐδεὶς τῶν ἡμετέρων φωτογράφων ἐφρόντισε ν' ἀπεικονίσῃ ἀκόμη τὴν θαυμασίαν ταύτην τοποθεσίαν.

Η ΝΗΣΟΣ ΧΙΟΣ.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Η μαστίχη. — Τὰ λεμόνια καὶ πορτοκάλλια.

Ἡ μαστίχη εἶναι ῥητίνη λευκὴ εἰς κόκκους διαφόρου μεγέθους· ἐκρέει δὲ ἐκ δενδρυλλίου ἔχοντος τὸ ὕψος ἀνθρωπίνου ἀναστήματος*)· ἡ μαστίχη παράγεται καὶ ἐν Ἀραβίᾳ καὶ Ἀφρικῇ, ἀλλ' εἶναι ποιότητος κατωτέρας. Κατὰ τὸν Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον κεντᾶται τρὶς ἢ καὶ τετράκις ὁ κορμὸς τοῦ δένδρου. Οἱ χωρικοί, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἔρχονται κατόπιν καὶ συλλέγουσι τὴν ἀποσταλάζουσαν μαστίχην· ἀλλοίμονον ἂν ἐν καιρῷ τῶν δύο τούτων μηνῶν ἐπέλθῃ βροχή· ἡ ἐσοδεία καταστρέφεται καὶ οἱ χωρικοὶ ὑφίστανται ζημίας μεγάλας. Εὐτυχῶς κατ' Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον σπανίως βρέχει ἐν Χίῳ. Ἡ μαστίχη εἶναι τριῶν εἰδῶν· ἡ εἰς μεγάλους κόκκους, ἡ καὶ προσφιλεστέρα εἰς τοὺς μασσῶντας μαστίχην. Αὕτη καταναλίσκεται συνήθως ἐν τοῖς χαρεμίοις, ὅπου ὅλαι αἱ Τούρκισσαι μασσῶσι μαστίχην. Οἱ Τοῦρκοι καλοῦσι τὴν Χίον Sakiz adassi (νῆσος τῆς μαστίχης). Ἡ τιμὴ τῆς μαστίχης εἶναι 120—130 γροσίων κατ' ὀκᾶν (1300 γραμμ.) 93 γρόσια = 20 φράγκα. Ἡ μαστίχη εἰς μικροτέρους κόκκους χρησιμεύει εἰς τὴν βιομηχανίαν, ἡ τιμὴ αὐτῆς εἶναι ἀπὸ 70—85 γροσίων. Ἡ τρίτη ποιότης, ἡ ἀκάθαρτος, ἧς ἡ τιμὴ παίζει μεταξὺ 20 καὶ 50 γροσίων, χρησιμεύει εἰς κατασκευὴν τῆς ῥακῆς (μαστίχης). Ἡ καλὴ ποιότης διακρίνεται διὰ τῆς λευκότητος, τῆς ἐλαστικότητος, τῆς ὀσμῆς της καὶ τῆς γεύσεώς της κατὰ τὴν μάσσησιν. Ἡ Εὐρώπη ἐξοδεύει μεγάλην ποσότητα μαστίχης διὰ τὰ βερνίκια· ἐν Κωνσταντινουπόλει πωλοῦνται αἱ καλλίτεραι ποιότητες. Γνωστὴ εἶναι ἡ καλὴ γεῦσις τῆς ἐκ τῆς μαστίχης κατασκευαζομένης ῥακῆς, ἥτις ἐξάγεται εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς καὶ μέχρι Μασσαλίας.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων προϊόντων τῆς νήσου μνείας ἄξια εἶναι τὰ λεμόνια καὶ τὰ πορτοκάλλια, τὰ ὁποῖα ἐξάγονται ἰδίως διὰ τὴν Ῥωσσίαν ἐν μικροῖς κιβωτίοις. Δὶς τοῦ ἔτους γίνεται ἡ συλλογὴ τῶν ὀπωρῶν τούτων· εἰς Κάμπον καὶ εἰς Λιβάδια εἶναι οἱ καλλίτεροι λεμονῶνες καὶ πορτοκαλεῶνες. Τὰ δένδρα ταῦτα ἀπαιτοῦσι μεγάλην περιποίησιν, συνεχῆ ἄρδευσιν διὰ τῶν μαγγανοπηγαδίων· εἶναι δὲ λίαν εὐαίσθητα εἰς τὸ ψῦχος. Ἡ συλλογὴ ἐκτελεῖται τὸν Μάρτιον καὶ τὸν Νοέμβριον· λεμονόδενδρά τινα καρποφοροῦσι καὶ κατὰ μῆνα Αὔγουστον. Ὅ, τι κυρίως δίδει ἀξίαν εἰς τὰ λεμόνια τῆς Χίου εἶναι ἡ καλή των διατήρησις· ἰδίως δὲ μεγάλη δίδεται προσοχὴ εἰς τὸν χωρισμὸν τῶν ποιοτήτων. Τὰ κιβώτια ἐξ ἐλαφροῦ καὶ λεπτοῦ ξύλου κατεσκευασμένα ἔρχονται ἐκ Τεργέστης· ἕκαστον κιβώτιον περιέχει 400—500 λεμόνια. Μεταφέρονται δὲ συνήθως διὰ ἀτμοπλοίων, ὅπως μὴ φθείρωνται καθ' ὁδόν.

Καὶ τερεβινθίνη*) παράγεται ἐν Χίῳ, ἐξ ἧς κατασκευάζεται ἔλαιον ἀρίστης ποιότητος· δυστυχῶς ἡ παραγωγὴ τῆς τερεβινθίνης εἶναι περιωρισμένη. Τὰ ἀμύγδαλα τῆς Χίου εἶναι ὀνομαστά, καὶ ἡ ἐξαγωγὴ αὐτῶν εἶναι μεγάλη. Κύαμοι καλλιεργοῦνται ἐν τοῖς παρὰ τὸν Κάμπον χωρίοις, καὶ ἐξοδεύονται πολὺ ἐν Κωνσταντινουπόλει. Αἱ ἐλαῖαι εἶναι ἀφθονώταται καθ' ὅλην τὴν νῆσον· δὲν ὑπάρχει σχεδὸν ἄνθρωπος, ὅστις νὰ μὴ ἔχῃ ἐλαιόδενδρά τινα. Τὰ ἐλαιοτριβεῖα ἐν Χίῳ εἶναι ἀρχαϊκά, διὸ καὶ τὸ ἔλαιον ἔχει ἀνάγκην δευτέρου καθαρισμοῦ. Ἡ ἄμπελος καλλιεργεῖται ἐπιτυχῶς μόνον εἰς τὰ χωρία τὰ πρὸς βορρᾶν τῆς νήσου κείμενα· παράγεται δὲ ἐνταῦθα ὁ γλυκὺς ἐκεῖνος οἶνος, ὁ τόσον περιζήτητος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι καὶ τοῖς Ῥωμαίοις. Εἴς τινα μέρη τῆς νήσου καλλιεργεῖται καὶ ὁ βάμβαξ. Ἄφθονοι εἶναι καὶ αἱ μωρέαι, ὀλίγοι ὅμως καταγίνονται εἰς τὴν περιποίησιν τῶν μεταξοσκωλήκων. Βιομηχανικὸς κλάδος ὅλως εἰδικὸς ἐν Χίῳ εἶναι ἡ κατασκευὴ "γλυκῶν." Τὸ "γλυκὸ" εἶναι ὡς γνωστὸν ἡ πρώτη περιποίησις τῆς οἰκοδεσποίνης πρὸς τὸν ἐπισκεπτόμενον αὐτὴν ξένον οὐ μόνον ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Σμύρνῃ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι. Τοιαῦτα γλυκὰ κατασκευάζονται ἐν Χίῳ ἐκ μαστίχης, ἀνθέων τῆς λεμονέας, μικρῶν λεμονίων καὶ ἰδίως ἐκ κίτρων καὶ φράπας, ὡς καὶ ἐκ κερασίων, βυσσίνων, κυδωνίων κτλ.

Ἡ γλῶσσα — Τὰ νομίσματα — Τὸ μέλλον.

Οἱ Χῖοι ὁμιλοῦσι παρεφθαρμένην ἑλληνικὴν διάλεκτον· ἡ προφορά, ὁ τονισμὸς διαφέρουσι κατὰ τὰ διάφορα χωρία· οὐχ ἧττον ὅμως ἀπανταχοῦ ἡ γλῶσσα εἶναι ἡ ἑλληνική. Τὸ νόμισμα εἶναι τὸ γρόσι. Τὸ ἀργυροῦν ἢ χαλκοῦν νόμισμα τῶν πέντε γροσίων ἔχει ἀξίαν 1 φράγκου καὶ 10 ἑκατοστῶν. Ὁ ἀργυροῦς μετζιτιὲς ἰσοδυναμεῖ ἐν Χίῳ πρὸς 20 γρόσια καὶ 75. Ἡ τουρκικὴ λίρα (χρυσοῦν νόμισμα) ἔχει 105 ἢ 107 γρόσια.

Ἐκ τῆς συντόμου ταύτης περιγραφῆς, τῆς Χίου, ἧς οἱ κάτοικοι ἀνέρχονται εἰς 70 χιλιάδας, εἶδεν ὁ ἀναγνώστης πόσον ἡ Χίος εἶναι νῆσος εὔφορος, καὶ βεβαίως ἐπιφυλάττεται αὐτῇ μέλλον εὐτυχὲς ὅταν ὁ λιμὴν αὐτῆς διορθωθῇ καὶ ἡ δικαιοσύνη καλῶς ἀπονεμηθῇ. Ἐὰν αἱ μελετώμεναι μεταρρυθμίσεις πραγματοποιηθῶσι, τότε θὰ φανῇ ποίας ἀναπτύξεως εἶναι ἐπιδεκτικὴ ἡ νῆσος αὕτη, ἧς οἱ κάτοικοι εἶναι εἰς ἄκρον οἰκονόμοι καὶ φίλεργοι, καὶ ἧς τὸ ἔδαφος εἶναι τόσον γόνιμον.

ΤΕΛΟΣ.

*) Ὑπάρχουσι καὶ πολλῷ μεγαλείτερα δένδρα μαστίχης, τριῶν ἢ τεσσάρων μέτρων ὕψους.

*) Αἱ τερέβινθοι παράγουσι καρπὸν "τσύκκοδα" κοινῶς καλούμενα, ἐξ ὧν παράγεται τὸ ἀρίστης ποιότητος ἔλαιον, παράγουσι δὲ καὶ τερεβινθίνην, ἐκ τοῦ κορμοῦ, ὡς ἐκ τοῦ σχοίνου ἡ μαστίχη, ἥτις χρησιμεύει εἰς ἄλλο· κοινῶς καλεῖται "τρεμεντίνα" ἐκ τοῦ ἰταλ. "τρεμεντίνα."

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΞΑΛΕΙΦΟΜΕΝΩΝ ΖΩΩΝ.

Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ Χρήστου Ἐ. Κάλφογλου διδάκτορος τῆς Ἰατρικῆς.

(Τέλος.)

ΕΝ ΠΑΡΑΚΜΗι ΔΙΑΤΕΛΟΥΝΤΑ ΖΩΑ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΑΛΛΩΝ ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΩΝ ΚΛΑΣΕΩΝ.

Οἱ σήμερον θωρακῖται μύξινοι, οἱ κροκόδειλοι, οἱ γαβιάλαι καὶ οἱ ἀλλιγάτορες, οἵτινες ὑπομιμνήσκουσιν ἡμᾶς ζωϊκὸν κόσμον πρὸ πολλοῦ ἐξαφανισθέντα καὶ οἵτινές εἰσι τὰ τελευταῖα λείψανα τῶν προϊστορικῶν μυξίνων, προσκρούουσι σήμερον πρὸς παντοίας δυσχερείας κατὰ τὴν ζωὴν αὐτῶν. Ὅσῳ μᾶλλον ἡ καλλιέργεια προβαίνει, τὰ εὐρέα καὶ λιμνάζοντα ὕδατα ἐξαφανίζονται, οἱ μεγάλοι ποταμοὶ ἀποτελματοῦνται καὶ κανονίζονται καὶ ὅσῳ καταλληλοτέροις ὅπλοις μεταχειριζόμεθα κατὰ τῶν ἰσχυρῶς τεθωρακισμένων τούτων ζώων, τόσῳ μᾶλλον ῥαδίως ὁ ἀφανισμὸς αὐτῶν ἐπιτυγχάνεται.

Ὁ ἄλλοτε τοσοῦτον χαρακτηριστικὸς τῆς Αἰγύπτου κροκόδειλος δὲν εὑρίσκεται σήμερον ἐν Αἰγύπτῳ ἀποσυρθεὶς εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀφρικῆς. Ἐπίσης ἐξηλείφθησαν οἱ κροκόδειλοι ἐν ἁπάσαις ταῖς παραλίαις χώραις τῆς Ἀφρικῆς ἔνθα συνοικήσας ὁ Εὐρωπαῖος ἐξεχέρσωσε τὸν τόπον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πληθυσμὸς τῶν Εὐρωπαίων ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ ὁλονὲν αὐξάνει καὶ οἱ ἐν αὐτῇ τελματώδεις ποταμοὶ καὶ τὰ λιμνάζοντα ὕδατα ξηραίνονται τῇ συνεργείᾳ αὐτοῦ, τούτου ἕνεκα δύναταί τις ὡς ἔγγυστα νὰ προείπῃ καὶ τὸν χρόνον καθ' ὃν θέλουσι καὶ οἱ ἀλλιγάτορες ἐξαφανισθῇ. Οἱ δὲ γαβιάλαι ἢ ῥυγχοκροκόδειλοι, οὓς οἱ Ἰνδοὶ ἐν τῇ δεισιδαιμονίᾳ αὐτῶν ἀποδειλιῶσι νὰ καταδιώκωσι θὰ διατηρηθῶσι βεβαίως μακρύτερον χρόνον ἐν τῇ ζωῇ.

Ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἑρπετῶν ἀνήκουσιν ἀναμφιβόλως αἱ χελῶναι τοῖς ὠφελίμοις ζώοις καὶ προεξάρχουσι μεταξὺ αὐτῶν ἡ Ἀρράϋος χελώνη (Arrauschildkröte, Podoknemis expansa), ἡ

πρασίνη χελώνη (Suppenschildkröte, Chelone viridis), καὶ ἡ κοίλη χελώνη (Karettschildkröte, Chelone imbricada). Ἡ πρώτη περιέχει ἐν τοῖς ᾠοῖς αὐτῆς τὸ χελώνειον ἔλαιον, αἱ δύο τελευταῖαι ᾠὰ καὶ κρέας, ἐκτὸς τούτων παρέχει ἡ κοίλη χελώνη τὸ χελώνιον. Ἡ Ἀρράϋος χελώνη, ἥτις ἐνδιαιτᾶται ἐν τοῖς ποταμοῖς τῶν βορείων καὶ ἀνατολικῶν μερῶν τῆς νοτείου Ἀμερικῆς, πρὸ πάντων δὲ ἐν τοῖς ῥεύμασι τοῦ Ὀρινόκου καὶ Ἀμαζόνος τοσοῦτον πυρετωδῶς καταθηρεύεται ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν ἀνθρώπων, ὥστε ἐλαττοῦται ὁ ἀριθμὸς αὐτῆς κατ' ἔτος. Ἐκ δὲ τῶν νήσων, ἔνθα ἄλλοτε κατὰ τὴν ᾠοτοκίαν ἀγεληδὸν ὡρᾶτο, εὑρίσκεται σήμερον λίαν εὐαρίθμως. Ἐπίσης αἱ δύο γιγάντιαι χελῶναι, πρὸ πάντων δὲ ἡ κοίλη χελώνη καταδιώκονται μανιωδῶς ὑπὸ τῶν κυνηγῶν, τοῖς ὁποίοις ἡ ἕξις αὐτῶν τοῦ τίκτειν τὰ ᾠὰ πάντοτε ἐν τοῖς αὐτοῖς τόποις παρέχει ἄνεσιν καὶ εὐκολίαν.

Δίκαιον δ' ἀγῶνα ἀγωνίζεται ὁ ἄνθρωπος κατὰ τῶν δηλητηριωδῶν ὄφεων, οἵτινες τοσοῦτον ἀφθονοῦσι κατὰ τὰς θερμὰς χώρας, ὥστε ἀπέχει πολὺ καὶ σήμερον ἀκόμη ἡ ἡμέρα τῆς ἐξαλείψεως αὐτῶν, ἥτις ὅμως παρ' ἡμῖν ἐν Εὐρώπῃ μετὰ βεβαιότητος προσεγγίζει· διότι καὶ ὁ κύκλος τῆς κατοικίας τοῦ ἡμετέρου πελίου (Pelias borus) στενότερος πάντοτε γίνεται καὶ ἡ ἔχιδνα (Viper) καὶ ὁ ἀμμοδύτης (Vipera ammodytes) περιωρίσθησαν εἰς ἀπώτατα καὶ κεκρυμμένα μέρη. Καὶ καθὼς σήμερον ὑπάρχουσι χῶραι ἐν αἷς οὐδεὶς δηλητηριώδης ὄφις εὑρίσκεται, οὕτω θὰ δύναταί τις ἐν ἐγγυτάτῳ χρόνῳ νὰ λέγῃ τοῦτο περὶ ὅλης τῆς Εὐρώπης.

Ἄδικος δὲ εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καταδίωξις τῶν ἰχθύων τῶν ἐν τοῖς γλυκέσιν ὕδασι. Τὰ γλυκέα ὕδατα ἡμῶν, οἱ ποταμοὶ καὶ οἱ ῥύακες ἐρημωθέντες τῶν ἰχθύων πρέπει τεχνηέντως νῦν νὰ πληρωθῶσιν αὖθις. Καὶ ἡ θάλασσα αὐτὴ ἤθελε στερηθῇ τῶν ἀφθόνων κατοίκων αὐτῆς, ἂν ὁ ἄνθρωπος ἠδύνατο νὰ καταναλώσῃ τὸν ἀνεξάντλητον τοῦτον πλοῦτον αὐτῆς. Ἐὰν σκεφθῇ τις ὅτι τὸ Λονδῖνον μόνον δαπανᾷ κατ' ἔτος 200 ἑκατομμύρια καλλαριῶν, 100 ἑκατομμύρια γλωσσῶν, ἥμισυ ἑκατομμύριον μικρῶν ἀντακαίων, 25 ἑκατομμύρια σκόμβρων, 85 ἑκατομμύρια ῥόμβων καὶ ἄλλων ἀπείρων ἰχθύων, ὅτι ἡ τράπεζα (Bank) τῶν Νεογαιΐτῶν ἐκ τῆς ἁλιείας αὐτῶν 18 ἑκατομμύρια δολλαρίων κατ' ἔτος κερδίζει, ὅτι καὶ ἐν Σκωτίᾳ ἐν διαστήματι ἑνὸς ἔτους διὰ τὴν ἁλιείαν τῆς μαινίδος μόνον 43,000 ἁλιέων μετὰ 9000 πλοίων εἰς ἐνέργειαν τίθενται, πρέπει νὰ πιστεύσῃ βεβαίως ὅτι μία τοιαύτη ἄφθονος πηγὴ ἔπρεπεν ἤδη νὰ ᾖ ἐξηντλημένη. Καὶ τὸ πρᾶγμα πράγματι οὕτως ἔχει. Οἱ ἁλιεῖς τῶν παραλιῶν τῆς βορείου θαλάσσης μεμψιμοιροῦσιν ὅτι ὁ καλλαρίας (gadus aeglefinus) δὲν φαίνεται σήμερον τοσοῦτον πολυαρίθμως ὡς πρότερον, καίτοι ἐξ Ἔμδεν μόνον φέρονται πρὸς πώλησιν περὶ τὰς 200,000 χιλιογραμμῶν καλλαριῶν. Ὁ ἀναγινώσκων τὰς στατιστικὰς παρελθόντων αἰώνων, καθορᾷ ἐν αὐταῖς ὅτι τὰ εἴδη τῶν ἰχθύων ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀττακέως ἄλλοτε πολυαριθμότερα ὄντα ἐν τοῖς ἡμετέροις ὕδασιν ἤρξαντο νῦν προδήλως νὰ ἐλαττῶνται. Τοῦτο ἰσχύει πρὸ πάντων περὶ τοῦ ἡμετέρου τρώκτου. Ἐπίσης δὲ παρατηρεῖται ἔντε Γερμανίᾳ καὶ κάτω Δουνάβει σημαντικὴ ἐλάττωσις τοῦ ὀξυρύγχου (Acipenser sturio) ἕνεκα τῆς διηνεκοῦς καὶ ἀπηνοῦς κατ' αὐτοῦ ἁλιείας.

Ἡ ταχεῖα δὲ αὕτη καὶ σύντομος ἐξέτασις τῶν σκληρῶς καταδιωκομένων ζώων τῆς γῆς ὑποδεικνύει ἡμῖν σειρὰν ὅλην ζώων ἐν παρακμῇ διατελούντων, ἢ ἄρδην ἐξολοθρευομένων ἢ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πρὸς τὸν ἀφανισμὸν αὐτῶν σπευδόντων, διότι πάντα ταῦτα ἀδυνατοῦσι ἐπὶ πλέον ἕνεκα τῶν ἀλλοιωθεισῶν τῆς ζωῆς σχέσεων νὰ ἀγωνίζωνται τῶν περὶ τῆς ἑαυτῶν ὑπάρξεως ἀγῶνα ἢ καὶ νὰ ἁμιλλῶνται πρὸς τὰ μακροβιώτερα καὶ κάλλιον διαιτώμενα ζῶα. Ἐν τῇ πρώτῃ δὲ φάλαγγι τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν εὑρίσκεται ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἀσπλάγχνως καὶ δὴ πολλάκις ἀλογίστως ὠθῶν αὐτὰ πρὸς τὴν παρακμὴν καὶ ἀπώλειαν, οὐχ ἧττον ἐν τῇ τελευταίᾳ στιγμῇ προσέρχεται καὶ ζητεῖ διὰ τῆς τέχνης ὅπως ἀναστείλῃ τὴν ἀρξαμένην ἤδη καταστροφήν, ἣν αὐτὸς οὗτος προὐκάλεσεν. Περὶ εὐγενεστέρας δὲ τινος πρὸς τοῦτο ῥοπῆς θέλομεν βραδύτερον πραγματευθῇ.

Ἐν Λειψίᾳ.

Ο ΕΞ ΕΛΛΑΔΟΣ ΜΟΝΑΧΟΣ ΕΝ ΤΗι ΛΕΣΧΗι ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΙΣ ΠΟΝΗΡΟΥΠΟΛΙΝ.

Διήγημα ὑπὸ Α. Δαλλαπόρτα.

Κύριε Συντάκτα τοῦ "Ἑσπέρου."

Ὅστις τῶν ὑμετέρων ἀναγνωστῶν ἔτυχέ ποτε ν' ἀναγνώσῃ τὸ Café de Surate τοῦ Bernardin de St. Pierre, θὰ ἴδῃ ὅτι ὁ ἐξ Ἑλλάδος μοναχός, ὃν ἐγὼ παρεισήγαγον εἰς τὰς διαλέξεις, ἐκπροσωπεῖ τὸ φιλόσοφον ἐκεῖνο καὶ φιλέρευνον πνεῦμα τῶν πρώτων τοῦ Χριστιανισμοῦ αἰώνων, ὅπερ ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς σοφίας ἐχάλκευσε μὲν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὸν τύπον τῆς μεγάλης ἰδέας τοῦ χριστιανικοῦ ἐκπολιτισμοῦ, διέπλασε δὲ ἐν τῷ Βυζαντίῳ ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ ἐρεύνης καὶ συζητήσεως, τὴν δημοκρατικὴν καὶ ἑλληνικωτάτην τῆς ὀρθοδοξίας μορφήν, ἥτις θαυμασίως διέσωσε τὴν ἑλληνικὴν φυλὴν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μεγάλου κατακλυσμοῦ τῶν ἐπιδρομῶν καὶ τῶν κατακτήσεων, πηδαλιουχήσασα αὐτὴν εἰς λιμένα ἐπὶ τέλους ἰσονομίας, ἔνθα νῦν δικαιούμεθα νὰ ἐλπίσωμεν σωτηρίαν, ἐὰν σωφρονῶμεν.

Ἐπροτίμησα δὲ νὰ στείλω τι ἐν εἴδει διηγήματος εἰς τὸν "Ἕσπερον," διότι ἡ πρὸς τὸ διήγημα τοῦ ἀνθρώπου κλίσις εἶναι πάντοτε μείζων τῆς πρὸς τὰς ξηρὰς ἐπιστημονικὰς πραγματείας, αἵτιναι ἀποβαίνουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ φορτικαί, ἐν ᾧ εἰς τὰ περιοδικὰ συγγράμματα συναντᾶται, ἄλλως τε, μετὰ τοῦ διδακτικοῦ τὸ τερπνόν. Ἕκαστος τῷ ὄντι κλίνει ὡς ἐκ φύσεως εἰς τὴν ἀκρόασιν τῶν διηγημάτων, τὰ ὁποῖα κινοῦντα τὴν περιέργειαν τῶν ἀκροωμένων τέρπουσι συγχρόνως ἐν ᾧ διδάσκουσιν. Τὸ διήγημα τὸ παρήγαγεν ὁ ἔρως πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Εἶναι δὲ ἡ μορφὴ τοῦ διηγήματος τόσον χαρίεσσα, ὥστε πρὶν ἢ φανερωθῇ ἡ ἀλήθεια, ἣν ἐγκλείει ὁ μῦθός του, ἐσαγήνευσεν αὐτῇ τὸ πνεῦμα, ὡς Σειρὴν ἥτις σαγηνεύει διὰ τοῦ ᾄσματος, διότι εἰς τὴν ἐκτύλιξιν τοῦ μύθου τὸ πνεῦμα ἀφοσιούμενον καταλαμβάνεται ἀπαράσκευον ὑπὸ τῆς ἀληθείας, ἥτις αἴφνης ἐκ τοῦ μύθου ἀναπηδᾷ, χωρὶς νὰ ἦναι εἰς καιρὸν ν' ἀποκρούσῃ πλέον, ὡς πρότερον, μετ' ἀλαζονείας τὰς ἀξιώσεις αὐτῆς. Περιστοιχούμενον δὲ ὑπὸ τοῦ φωτός της τότε ἀπανταχόθεν παραδίδεται ἄνευ ἀντιστάσεως καὶ ἀφοπλιζόμενον ὑπ' αὐτῆς ἀπαγγέλλει τὴν ἀπόφασιν μόνον του, τὴν ὁποίαν κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἤθελε ν' ἀκροασθῇ πρότερον· διότι οἱ ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦμεν πολλάκις νὰ διορθώσωμεν ἑαυτούς, ἀλλ' οὐδέποτε ἀνεχόμεθα νὰ διορθωθῶμεν ὑπὸ τῶν ἄλλων, διδακτορικῶς ἀποφαινομένων καὶ ὡς ἀπὸ τρίποδος. Ἡ ἀλήθεια, ἄλλως τε, εἶναι τὸ φῶς τῆς ψυχῆς. Ὡς δὲ θαμβοῦται ὁ ὀφθαλμὸς ἐκ τοῦ σκότους εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου μεταβαίνων, καὶ ἡ ψυχὴ ὡσαύτως ἐκ τοῦ σκότους θαμβοῦται εἰς τὸ τῆς ἀληθείας φῶς. Ὀφείλει διὰ τοῦτο εἰς τὸ φῶς ν' ἀνοίγῃ τις τοὺς ὀφθαλμοὺς κατ' ὀλίγον. Καὶ ὡς εἰς τοῦτο χρησιμεύουσιν εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου τὰ βλέφαρα, εἰς τῆς ἀληθείας τὸ φῶς χρησιμεύουσιν ὁ συμβολισμός, ἡ ἀλληγορία, ὁ μῦθος. Ἐν συμβολισμοῖς καὶ ἀλληγορίαις καὶ μύθοις ἡ Ἀρχαιότης ἠτένισε τὴν ἀλήθειαν· εἶδεν αὐτὴν δι' ἐσόπτρων καὶ ἐν αἰνίγμασι. Σήμερον ἀκόμη ἡμεῖς μὴ ἠδυνήθημεν νὰ τὴν ἀτενίσωμεν μὲ ἀόπλους τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ κατὰ πρόσωπον; Ἀλλ' ἐκτὸς πάλιν τούτου εἰς τὰ σκότη τῆς ἀμαθείας τὸ πνεῦμα ἀγωνίζεται ὅπως καταστήσῃ ἑαυτὸ εἰς τοὺς ἄλλους καταληπτόν. Ἐν τῷ ἀγῶνι δ' ἐκείνῳ μεταφερόμενον εἰς ὅλα τῆς φύσεως τὰ βασίλεια ἀντανακλᾷ εἰς τὸ φῶς του μορφὰς καὶ εἰκόνας παντοίας, διὰ ζωηρῶν καὶ θελκτικωτάτων χρωματισμῶν, ἀπαράλλακτα ὡς ὁ ἥλιος; ὅστις ὅταν λούεται εἰς τὴν θάλασσαν ἀντανακλᾷ εἰς τὸ φῶς αὐτοῦ ὅλα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς τὰ ἀντικείμενα, διὰ τῶν τερπνῶν καὶ μαγευτικῶν ἐκείνων κατοπτρισμῶν.

Ἡ μεταφορά, ἡ ἀλληγορία, ὁ μῦθος, τὸ αἴνιγμα, ὁ συμβολισμός, τὸ διήγημα παρήχθησαν οὕτως ὑπὸ τοῦ πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἔρωτος, διὰ τῶν ἁρμονιῶν καὶ τῶν καλλονῶν ἐκείνων τοῦ πνεύματος, ἃς ὑπεβοήθη τὸ σκότος, ἡ ἀμάθεια τῶν λαῶν. Ὑπῆρξεν ἡ ἀμάθεια, ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην, ἀναγκαία καὶ αὕτη εἰς τὴν ἀλήθειαν· ἀναγκαία ὅσον ἡ σκιὰ εἰς τὸ φῶς, ἥτις ὑποβοηθεῖ εἰς τὴν γένεσιν τῶν ἁρμονιῶν τῆς ὁράσεως. Δὲν πρέπει νὰ συγχέῃ τις διὰ τοῦτο τὴν ἀμάθειαν μὲ τὸ ψεῦδος. Ἡ ἀμάθεια εἶναι, ὡς εἰπεῖν, ἡ ἀκινησία τοῦ πνεύματος· πηγάζει δὲ ἐκ τῆς φύσεως, διὸ ἔχει τι μεθ' ἑαυτῆς καὶ τὸ ἀγαθόν, ὡς πᾶν τὸ ἀμέσως ἐκ τῆς φύσεως ἀπορρέον. Τὸ ψεῦδος εἶναι παρὰ φύσιν, διὸ καὶ εἶναι πάντοτε πονηρόν. Τὸ φῶς αὐτοῦ εἶναι ἀπατηλόν, εἶναι δόλιον, εἶναι φῶς ὅπερ φέγγει διὰ ν' ἀποπλανήσῃ. Δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ παρομοιάσῃ τις αὐτὸ κάλλιον ἢ μὲ τῆς πυρκαϊᾶς τὸ ἀπαίσιον φῶς, τὸ ὁποῖον μεταβάλλει εἰς τέφραν τὰς οἰκοδομάς, ἃς φωτίζει. Ὅλα τῷ ὄντι τὰ δεινὰ τοῦ ἀνθρώπου, τόσον τὰ ἠθικὰ ὅσον καὶ τὰ φυσικὰ αὐτά, πηγάζουσιν ἐκ τοῦ ψεύδους. Ἡ τυραννία, ἡ δουλεία, ὁ πόλεμος ἐπήγασαν πάντοτε ἐκ τοῦ ψεύδους, τὸ ὁποῖον καὶ καθαγιάζεται ἐνίοτε μάλιστα ὡς ἀλήθεια ἱερά, διότι οἱ ἐφευρόντες αὐτὸ πρὸς κραταίωσιν τῆς ἰσχύος αὐτῶν τὸ παρήγαγον ἀπὸ φυσικῆς αἰτίας, ἀπὸ τῆς Θεότητος, φερ' εἰπεῖν, ἢ ἀπό τινος μυστηρίου ἀκαταλήπτου εἰς τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν, ὅπως καταστήσωσιν αὐτὸ σεβαστὸν εἰς τὸν κόσμον, ἐξυπηρετοῦν τὰς θελήσεις των. Εἶναι ἐν τούτοις εὔκολον νὰ διακρίνῃ τις τὴν ἀλήθειαν ἐκ τοῦ ψεύδους. Ἡ ἀλήθεια δὲν εἶναί τι τεχνητόν· τὸ δὲ φῶς αὐτῆς εἶναι φῶς φυσικόν, ὅπερ φέγγει ἀφ' ἑαυτοῦ, αἰωνίως εἰς ὅλον καὶ δι' ὅλον τὸν κόσμον. Τὸ ψεῦδος εἶναι ἐπιτετηδευμένον· τὸ δὲ φῶς αὐτοῦ εἶναι φῶς τεχνητόν, ὅπερ καίει ἀδιαλείπτως τρεφόμενον καὶ ὅπερ οὐδέποτε εἶναι καθολικόν. Οὐδὲ πρέπει νὰ συγχέῃ τις μὲ τὸ ψεῦδος τὸν μῦθον. Ὁ μῦθος εἶναι τὸ ἔνδυμα, τὸ περικάλυμμα, καὶ τὸ ψεῦδος τὸ φάσμα μόνον τῆς ἀληθείας. Ἀλλὰ καὶ ὁ μῦθος αὐτὸς ἀποβαίνει ὡς τὸ ψεῦδος ὀλέθριος, ὅταν ἐξυπηρετῇ τοῦ ἐγωϊσμοῦ τὰς ἀλόγους ὁρμάς, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ ἀλήθεια, ὅταν ἀποβῇ τὸ προνόμιον ἑνὸς μόνον γένους, οἷον τῶν ἱερέων ἢ τοῦ γένους τῶν εὐγενῶν.

Τὸ νὰ ἀναζητηθῇ ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς χώραις καὶ διαδοθῇ ἡ ἀλήθεια εἰς ὅλας τὰς φυλὰς καὶ εἰς ὅλα τὰ γένη, τοῦτο ὤφειλε

νὰ ἦναι τὸ κύριον μέλημα ἀρχομένων τε καὶ ἀρχόντων, οὗ ἄνευ τὸ μέλλον ἀποβαίνει ἀμφίβολον.

Ἕκαστον ἤδη ἐν τῷ "Ἑσπέρῳ" ἀνάγνωσμα ἔσεται δροσερά τις μόνον ῥανίς, ἐν ᾧ εἰς τὰς τόσας τῆς πατρίδος φλόγας, πρὸς κατεύνασιν τῆς λύσσης αὐτῶν, μόλις ἵν' ἀκούεται ἴσως θὰ ἤρκουν πηγαὶ τῶν ναμάτων τῆς θαυματουργοῦ ἐπιστήμης, συστηματικῶς καὶ ἀδιαλείπτως διαχυνόμεναι διὰ παγκοίνου τινός, ὑποχρεωτικοῦ καὶ ὁμοιομόρφου παιδαγωγήσεως. Πράττομεν ἡμεῖς ἐνταῦθα τὸ ἐφικτόν, παρηγορεῖ δὲ ἡμᾶς τὸ τοῦ Ἡσιόδου

"Εἰ γάρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ καταθεῖο
Καὶ θαμὰ τοῦθ' ἕρδοις τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο."

Ο ΕΞ ΕΛΛΑΔΟΣ ΜΟΝΑΧΟΣ ΕΝ ΤΗι ΛΕΣΧΗι ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΙΣ ΠΟΝΗΡΟΥΠΟΛΙΝ.

Ὑπῆρξεν εἰς τὴν Πονηρούπολιν Λέσχη, εἰς ἣν ἐφοίτων μετὰ μεσημβρίαν οἱ ξένοι· ἐκλήθη διὰ τοῦτο ἡ λέσχη ἐκείνη "ἡ Λέσχη τῶν ξένων." Ἦτο ἐκεῖ μίαν τῶν ἡμερῶν καὶ Πέρσης τις λόγιος, ὅστις ἀφ' οὗ διήνυσε τὸν βίον εἰς τὴν μελέτην τῆς Θεολογίας εἰς τὰ γηρατειά του ἤδη δὲν ἐπίστευεν εἰς τὸν Θεόν. "Τί ἐστι Θεός, ἔλεγε, τίς ἔπλασεν αὐτόν; Ποῦ δὲ ὑπάρχει; Ἐὰν ἦτο σῶμα θὰ ἠδύνατο νὰ τὸν ἴδῃ τις· ἐὰν ἦτο πνεῦμα, θὰ ἦτο καὶ νοήμων καὶ δίκαιος· δὲν θὰ ἐπέτρεπε νὰ ὑπάρχωσι δυστυχεῖς. Ἐγὼ αὐτὸς σήμερον ἀφ' οὗ εἰργάσθην ἐπὶ τοσοῦτον εἰς τὴν περὶ Θεοῦ ἰδέαν, θὰ ἤμην Πατριάρχης εἰς Ἰσπαχάν, καὶ δὲν θὰ ἐδραπέτευον διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐζήτησα νὰ φωτίσω τὸν κόσμον διὰ τῆς διδασκαλίας μου. Ἄρα;... Ἄρα δὲν ὑπάρχει Θεός!" Ὁ λόγιος ἐκεῖνος Πέρσης, τυφλωθεὶς ὑπὸ τοῦ τύφου τῆς ἀλαζονείας, ὅστις ἐκυρίευσε τὴν ψυχήν του καὶ τὸ πνεῦμά του, ἀπώλεσεν ἐπὶ τέλους τὸ λογικόν, εἰς τρόπον ὥστε ἀντὶ ἐν ταῖς ἐρεύναις αὐτοῦ ν' ἀνεύρῃ τὴν αἰτίαν τῶν ὄντων, εὗρεν ὅτι δὲν ἦτο ἡ ἰδική του διάνοια, ἀλλ' ἡ κυβερνῶσα τὸν κόσμον, ἥτις δὲν ὑπῆρχε πλέον.

Εἶχε δὲ ὁ Πέρσης ἐκεῖνος δοῦλόν τινα μεθ' ἑαυτοῦ ἐξ Ἀραβίας, ὅστις ἵστατο ἔν τινι γωνίᾳ ἐκεῖ τῆς αἰθούσης, ἀσχολούμενος μὲ τὰς μυίας, αἵτινες τὸν κατέτρωγον.

— Τί λέγεις σύ, μαῦρε, ἀποτανθεὶς εἰς αὐτὸν εἶπεν ὁ θεολόγος, ῥοφήσας προηγουμένως τὸ ναρκωτικόν του ποτόν· ὑπάρχει Θεός;

— Καὶ τίς δύναται ποτε περὶ τούτου ν' ἀμφιβάλλῃ; ἀπήντησεν ὁ Κάφρος· ἔλαβε δὲ ἐκ τοῦ θυλακίου τὸ φυλακτόν, τεμάχιόν τι ξύλου θαυματουργοῦ ἐκ δένδρου τινὸς ἱεροῦ τῆς πατρίδος του καὶ εἶπεν· "Ἀφθένται, ἰδοὺ ὁ Θεός, ὅστις μὲ ἐφύλαξε πάντοτε εἰς τὸν κόσμον."

Οἱ παρευρεθέντες ἐξεπλάγησαν καὶ ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει καὶ ἐπὶ τῇ ἀπαντήσει ταύτῃ. Βραχμὰν δέ τις, παρευρισκόμενος, ἀγανακτήσας,

— Φέρεις, εἶπε σὺ τὸν Θεὸν εἰς τὸ θυλάκιόν σου λοιπόν; Νὰ μάθῃς, ἀνόητε, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλος Θεὸς ἢ ὁ Βράμας, ὅστις ἔπλασε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τοῦ ὁποίου ὁ ναὸς εὑρίσκεται εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Γάγγου, καὶ ὅτι οἱ βραχμάνες εἶναι οἱ μόνοι αὐτοῦ ἱερεῖς, οἱ διὰ τῆς προστασίας αὐτοῦ ὑπάρχοντες ἐν τῷ κόσμῳ ἀπὸ ἑκατὸν καὶ εἴκοσιν ἤδη χιλιάδων ἐτῶν, μὲ ὅλας τὰς μεταβολὰς καὶ μὲ ὅλας τὰς ἐπαναστάσεις τῶν Ἰνδιῶν.

Ἐμπορομεσίτης τις Ἰουδαῖος, ὅστις ἐκάθητο πλησίον, ἔλαβε τότε τὸν λόγον καὶ εἶπε·

— Πῶς εἶναι δυνατὸν οἱ βραχμάνες νὰ πιστεύωσιν ὅτι εἰς τὰς Ἰνδίας ὁ Θεὸς ἔχει μόνον ναόν, καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλος Θεὸς ἢ ὁ Βράμας καὶ δὲν ὑπάρχει ἢ μόνον διὰ τὸ γένος των; Μάθε ὅτι ἀληθὴς ἄλλος Θεὸς δὲν ὑπάρχει εἰμὴ ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὅτι οὐδένα ἄλλον λαὸν ἀγαπᾷ ἢ τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραήλ, ὃν καὶ διατηρεῖ ἐν τῇ διασπορᾷ καὶ τῇ ἐξορίᾳ ἀλώβητον, μέχρις οὗ συναγάγῃ καὶ πάλιν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ τῷ δώσῃ καὶ πάλιν τὸ κράτος ἵνα καὶ αὖθις ἀνεγερθῇ μεγαλοπρεπὴς ὁ ναὸς αὐτοῦ ὡς τὸ πάλαι ποτὲ ἐκεῖνον, ὅστις ἦτο τὸ θαῦμα τῆς οἰκουμένης.

Εἰς τοὺς τελευταίους τούτους λόγους ὁ Ἰσραηλίτης συνεκινήθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἔρρευσαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ δάκρυα.

Ἰησουΐτης δὲ ὅστις εὑρέθη ἐκεῖ καὶ ἤκουε, ῥίψας βλέμμα θλοσυρὸν εἶπεν ἐν ὀργῇ εἰς τὸν Ἰουδαῖον.

— Καὶ δὲν ἐννοεῖς, ταλαίπωρε, ὅτι ἀδικεῖς τὸν Θεόν, λέγων ὅτι οὐδένα ἀγαπᾷ ἄλλον λαὸν τοῦ Ἰσραήλ, τὸν ὁποῖον καὶ ἀπεκήρυξε μάλιστα πρὸ ἐννεακαίδεκα ἤδη αἰώνων, ὡς μαρτυρεῖ τοῦτο ἡ διασπορὰ τῆς φυλῆς σου; Μάθε ὅτι ὁ Θεὸς καλεῖ πάντα τὰ ἔθνη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ῥώμης, ἐκτὸς τῆς ὁποίας ἡ σωτηρία ἀποβαίνει ἀνέφικτος. Ὅτι μόνος δὲ ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ κόσμῳ εἶναι ὁ τῆς Ῥώμης Ποντίφηξ, ὅστις εἶναι διὰ τοῦτο ἀλάνθαστος.

(Ἕπεται συνέχεια.)

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Α'.

Η ΚΝΙΔΙΑ.

Χθὲς κοιμώμενος ἀρχαίαν πόλιν εἶδον,
πόλιν ἔνδοξον, τὴν ἐρατὴν τὴν Κνίδον·
Εἶδον μέγαρα, ναοὺς πολυδαιδάλους,
Ἐν οἷς ἔξοχος ὁ τῆς θεᾶς τοῦ κάλλους.

Ἔνδον ἴδρυται σμίλης Πραξιτελείου
Φιλοτέχνημα, τοῦ κάλλους τοῦ τελείου
τὸ ἀπείκασμα ἀφρογενοῦς θεαίνης
ἡδυσώματον, τῆς ἀναδυομένης.

* * *

Τοῦ ναοῦ ἐγγὺς τοῦ τῆς θεᾶς εὑρέθην·
ἀφροδίσιοι καὶ προξενοῦσαι μέθην
αὖραι ἔπνευσαν λεπταὶ ἐκ περιβόλου,
κύκλῳ τοῦ ναοῦ ἐκτεινομένου ἄλσους.

Ἡ πυκνόκαρπος ἐντὸς μυρσίνη ἤνθει,
ταύτης κάτωθεν ἐχλόαζεν ἡ μίνθη·
δάφναι εὔοσμοι, πλατάνιστοι σφριγῶσαι,
ῥόαι εὔκαρποι, πυκναὶ ἐρυθριῶσαι
ἤνθουν, ἔθαλλον ἐν μέσῳ δένδρων ἄλλων.
ὁ δὲ φίλερως κισσὸς χλωρὸς καὶ θάλλων,
εἵρπυζ' εἵρπυζε στελέχη περιβάλλων.

* * *

Τὸν περίβολον, τὸ τέμενος ἐκεῖνο
διεπέρασα, τὸ γόνυ κάμπτω, κλίνω
βλέπων τοῦ ναοῦ τὰ ἔξαλλα τὰ κάλλη.
Νεωκόρος τις ἐξέρχεται, προβάλλει·
— "Εἴσελθ' εἴσελθε, ὦ ξένε", αὕτη λέγει·
ταῦτα λέγουσα, τὴν δεξιὰν ὀρέγει,
θύραν δείκνυσιν, ἐμβαίνει καὶ προβαίνω·
οἷον θέαμα! Ὡς ἐν ἐκστάσει μένω.

Εἶδον, εἶδόν σε, σὺ ἦσο ἡ ἰδία,
Ἀφρογένεια, νεότης ἀϊδία!
Ὦ! ἀδύνατον, 'δὲν ἦσο ἐκ μαρμάρου!
Ψυχὴν ἔχουσι τὰ μάρμαρα τῆς Πάρου;
Ζωὴν ἔχουσιν αἱ πέτραι ἢ οἱ λίθοι;
Καὶ τὰ λίθινα δονοῦνταί ποτε στήθη.

* * *

Χάριν ἔχεν ὀγρὰν τὰ μάγον ὄμμα,
καὶ τὸ σύμμετρον συστέλλουσα τὸ στόμα,
ὑπερήφανον μικρὸν ὑπεμειδίας
ἐξεγείρουσα τοὺς πόθους τῆς καρδίας.

Ἦν τὸ κάλλος σου, θεά, γεγυμνωμένον·
οἱ ἐπίκυρτοι γλουτοὶ καὶ τὰ μηρά σου,
τῶν ἰσχίων σου οἱ τόποι, τὰ σφυρά σου
καὶ τῆς κνήμης σου τὸ θέλκτρον τεταμένον.

Ἐπαφρόδιτος προσώπου ἡμερότης,
ῥὶς ἡ σύμμετρος, λαγόνων γλαφυρότης·
τῶν ὀφρύων σου τὸ εὔγραμμον, τὰ μῆλα,
ἡ ἀνάδεσις τῆς κόμης, ἐρωτύλα!

Τὰ μετάφρενα, ἡ χεὶρ ἡ λεληθότως
ἐπικρύπτουσα τὴν ἥβην, τὰ τιτθία
σφρίγους ἔμπλεω, ἐξαίσια καὶ θεῖα!...
Ἔνθους ἔβλεπον... ἐξήγειρέ με κρότος.

Ὦ ὀνείρωξις, ὀνείρωξις ἡδεῖα,
εἶδον, εἶδόν σε καθ' ὕπνους, ὦ Κνιδία.

Ἐν Ἀδριανουπόλει.

Χριστοφόρος Σαμαρτσίδης.

Β'.

Πρὸς τί;

Ἦλθον εἰς γῆν μηδὲν τῆς γῆς, μηδὲν! μηδὲν γνωρίζων,
Βρέφος, τροφὴν μόνον ζητῶν καὶ μόνον κλαυθμυρίζον·
Παρῆλθε πλὴν ἡ βρεφικὴ μικρά μου ἡλικία
Κ' ἐσκίρτων, παῖς γενόμενος, ἀλλὰ μηδὲν ἐλπίζων,
Ἀλλὰ μηδὲν σκεπτόμενος, κ' ἐν ἀγαθῇ καρδίᾳ
Ἠγάπησα τὰ παίγνια, ζωὴν αὐτὸ νομίζων.

Πλὴν ἔρρευσε κ' ἡ παιδικὴ ἀθῶα ἡλικία·
Ἠνδρώθην τώρα κ' ἡ ζωὴ δὲν εἶναι ἡ ἰδία,
Τώρα μὲ ἕλκουσι πολλαὶ ἐδῶ κ' ἐκεῖ φροντίδες,
Τώρα ἡ σκέψις σοβαρὰ τὸ μέτωπον πιέζει.
Τώρα οἱ πόθοι μου πολλοί, ποικίλαι αἱ ἐλπίδες,
Καὶ τὸ παιδίον ἀνδρωθὲν οὐδόλως πλέον παίζει.

Ἀλλὰ τί ἦλθον εἰς τὴν Γῆν, τί ἄρα νὰ ποιήσω,
Ἀφοῦ μετ' οὐ πολὺ αὐτὴν καὶ πάλιν θὰ ἀφίσω;
Ἰδοὺ τί αἴνιγμ' ἀποσπᾷ ἐδῶ τὴν προσοχήν μου·
Ἦλθον νὰ ζήσω· κ' ἔπειτα;... ὡς ἦλθον νὰ ἐκλείψω;
Εἰς τὸ μηδὲν πάλιν ἀφεὶς τὴν ζήσασαν ψυχήν μου
Ἀφοῦ τὴν σάρκα ὑπὸ γῆν μὲ γῆν ἐπικαλύψω;

Πρὸς τί δὲ ἦλθον εἰς τὴν Γῆν; τί εἶδον ἐν τῷ βίῳ;
Καὶ διατὶ τοῦ βίου μου φθαρτὴν τὴν βίβλον κλείω,
Κ' εἰς τὸ μηδὲν πορεύομαι οὐδὲν ἀφίνων ἴχνος;
Τίς θὰ μοὶ εἴπῃ διατὶ ὑπῆρξα, ἐγεννήθην;
Καὶ ὡς ἀφθεὶς κ' εἶτα σβεσθεὶς ἐσβέσθην πάλιν λύχνος;...
Ἐξ ἀφανοῦς εἰς τ' ἀφανὲς νὰ ἔλθω ἐποιήθην;

Φεῦ! εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου ἀπόκρισις καμμία
Καὶ οὐδαμόθεν ἔρχεται· πλὴν πάλλει ἡ καρδία
Καὶ μόνη ἀποκρίνεται· "θνητέ, νὰ ἀγαπήσῃς,
"Ν' ἀγαπηθῇς ἦλθες εἰς Γῆν· ἠγάπησας; ἠράσθης;
"Ἰδοὺ τῶν ἐρωτήσεων πασῶν αὐτῶν ἡ λύσις,
"Ἰδοὺ πρὸς τί ἐπὶ τῆς γῆς, σύ, ἄνθρωπος ἐπλάσθης."

Ἐν Ἀθήναις.

Κ. Ῥωμαΐδης.

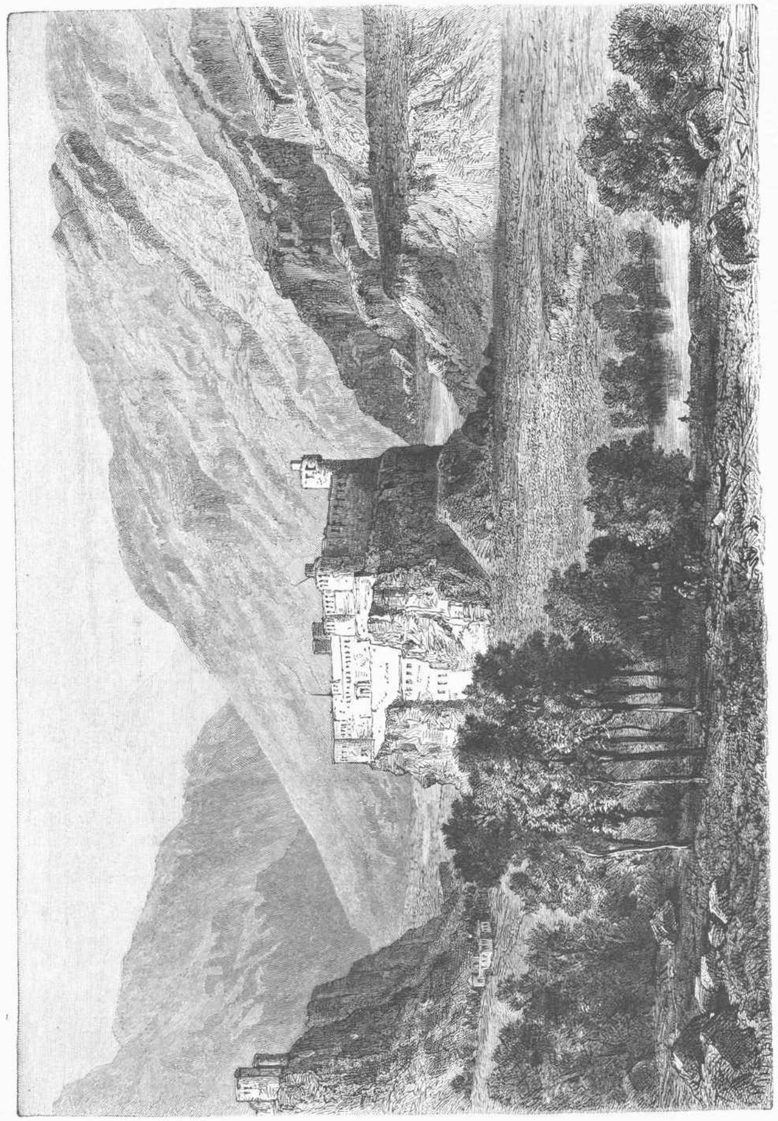

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟΝ ΣΚΑΡΔΟΝ.

ΕΝ ΜΕΣΩ, ΤΩΝ ΝΕΦΩΝ.

Διήγημα.

Α'.

Ἦτο Κυριακὴ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου· ἡ ἡμέρα ἔκλινε πρὸς τὸ τέλος της καὶ οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Manheim εὔθυμοι καὶ ἀμέριμνοι ἐπέστρεφον ἐκ τοῦ περιπάτου πρὸς τὰς οἰκίας των. Οἱ περὶ τὴν πόλιν καὶ ἐν τῇ θέσει τῶν κατεδαφισθέντων τειχῶν ἱδρυθέντες κῆποι καθίσταντο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἔρημοι καὶ σιωπηλοί· μόνον ἐντὸς ἑνὸς ἐξ αὐτῶν ἠκούοντο ἀκόμη φωναὶ εὐθυμούντων καὶ ἦχοι μουσικῶν ὀργάνων. Ὁ κῆπος οὗτος ἐκαλεῖτο ὁ "Κῆπος τῆς Καλύδης" καὶ ἦτο κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τόπος διασκεδάσεως περιζήτητος καὶ διὰ τοὺς χορούς, καὶ διὰ τὰ ἐν αὐτῷ καιόμενα πυροτεχνήματα καὶ διὰ τὸ ἀεροστάτόν του. Ἡ διασκέδασις τοῦ ἀεροστάτου, νεοφανὴς καὶ πρωτότυπος, εἶλκυεν ἰδίως τὸν κόσμον, διότι πάντες ἐπεθύμουν νὰ ἐπιθῶσι τοῦ ἐλαφροῦ ἀεροστάτου καὶ ὑψούμενοι ὑπεράνω τῆς γῆς νὰ αἰσθανθῶσι τὸ νέον τοῦτο καὶ περίεργον αἴσθημα. Αἱ αἰωρήσεις αὗται οὐδὲν εἶχον τὸ ἐπικίνδυνον, διότι τὸ ἀεροστάτον ἦτο στερεῶς διὰ σχοινίων προσδεδεμένον εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ τὰ σχοινία ταῦτα οἱ ἐπιβαίνοντες τῆς λέμβου τοῦ ἀεροστάτου ἠδύναντο κατὰ βούλησιν νὰ μηκύνωσιν ἢ νὰ συστέλλωσιν· ἄλλως τε τὸ ὕψος, εἰς ὃ ἀνήρχετο συνήθως τὸ ἀεροστάτον, δὲν ὑπερέβαινε κατὰ πολὺ τὸ ὕψος τῶν μεγαλειτέρων δένδρων.

Κατ' ἐκείνην τὴν ἑσπέραν, καθ' ἣν ἄρχεται τὸ παρὸν διήγημα, οἱ ἐν τῷ κήπῳ διασκεδάζοντες εἶχον συσσωρευθῇ περὶ τὴν μεγάλην πλατεῖαν, ἔνθα ἐπρόκειτο νὰ καῇ τὸ πυροτέχνημα. Αἱ τοῦ κήπου δενδροστοιχίαι ἦσαν ἔρημοι. Εἰς μίαν τῶν σκιερωτέρων δενδροστοιχιῶν ἔβαινεν ἀνὴρ τεσσαρακοντούτης τὴν ἡλικίαν ὁδηγῶν ἀπὸ τοῦ βραχίονος νέαν κόρην· ἀμφότεροι διηυθύνοντο πρὸς τὴν πλατεῖαν, ἀλλὰ ἑβματι βραδεῖ, ὡς ἄνθρωποι δεδυθισμένοι εἰς σκέψεις. Μετὰ μακρὰν σιωπὴν ὁ ἀνὴρ, ποιῶν κίνημα ἀνυπομονησίας, εἶπεν·

— Ὄχι, ἀδελφή μου, ὄχι, ὅσῳ ζῶ δὲν θὰ συγχωρήσω εἰς τὸν Χριστιανὸν Λόφμαν νὰ μοὶ διαμφισβητήσῃ τὴν κληρονομίαν τοῦ ἐξαδέλφου του· ἡ κληρονομία αὕτη δὲν εἶναι δωρεά, ἀλλ' εἶναι ἡ δικαία ἀποζημίωσις, ἣν μοὶ ὤφειλεν ὁ ἀποθανών.

— Ἡ διαθήκη του ἔπρεπε νὰ τὸ ἀναφέρῃ, Μιχαήλ, παρετήρησεν ἡ κόρη.

— Καὶ ἐπειδὴ ἡ διαθήκη δὲν τὸ ἀναφέρει, πρέπει ἐγὼ νὰ χάσω ὅ,τι μοὶ ὀφείλεται, Φλωρεντία; Επειδὴ ὁ ἀποθνήσκων ἐλησμόνησε νὰ ἐκφρασθῇ, πρέπει ἐγώ, ὁ Μιχαὴλ Ῥίττερ, νὰ κατηγορῶμαι ὡς ἅρπαξ παρὰ τοῦ Λόφμαν τούτου;

— Τί νὰ γείνῃ, ἀδελφέ μου; ἀπεκρίθη ἡ νεᾶνις· ὁ ἄνθρωπος δὲν μᾶς γνωρίζει· ἴσως τῷ ἐνέβαλέ τις ὑποψίας, καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν ὅ,τι τῷ ἔλεγον, διότι τοῦτο συνεβιβάζετο καὶ πρὸς τὸ συμφέρον του.

— Οὕτω λοιπόν, ἐξηκολούθησεν ὁ Μιχαὴλ μετὰ πικρίας, τὸ κτῆμα, ὅπερ ἐγὼ ἀπὸ εἰκοσαετίας καλλιεργῶ, τὸ κτῆμα, τὸ ὁποῖον ἀπέκτησα μὲ τοὺς κόπους μου, μὲ τὴν ἐργασίαν μου, αὐτὸ τὸ κτῆμα θὰ μοὶ ἁρπάσῃ τώρα ξένος, ὅστις οὐδὲν ἄλλο ἔχει ἐπ' αὐτοῦ δικαίωμα ἢ τὴν σύμπτωσιν τῆς γεννήσεως;

— Ἡ ἀπόφασις δὲν ἐξεδόθη ἀκόμη, διέκοψεν αὐτὸν ἡ Φλωρεντία.

Ὁ ἀδελφός της ἔσεισε τὴν κεφαλήν.

— Πολὺ ὀλίγον ἐλπίζω, εἶπεν, ὁ Λόφμαν εἶναι νέος καὶ δραστήριος... ἔχει βεβαίως φίλους, οἵτινες τὸν ὑποστηρίζουσιν... Ἴσως ἐξεδόθη ἤδη ἡ ἀπόφασις, ἤτις μοὶ ἀφαιρεῖ ὁριστικῶς τὸ κτῆμα...

Ἡ Φλωρεντία ἀνεστέναξεν· ὁ ἀδελφός της προσέθηκε·

— Πόσον ἄσπλαγχνος εἶμαι, Φλωρεντία! Ἐγὼ σοὶ ὁμιλῶ περὶ αὐτῆς τῆς δυσαρέστου ὑποθέσεως, ἐν ᾧ σὲ ὡδήγησα εἰς τὸν περίπατον διὰ νὰ διασκεδάσῃς ὀλίγον. Πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἐγενόμην θεατὴς ἐκτάκτου, καταπληκτικοῦ τινος θεάματος, νὰ λάβω νέας ἐντυπώσεις, διὰ νὰ δυνηθῶ ν' ἀποσπασθῶ ἀπὸ τὰς διηνεκεῖς αὐτὰς φροντίδας.

Ἐν ᾧ ἔλεγε τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις οἱ δύο ἀδελφοὶ εὑρέθησαν ἐν εὐρείᾳ τινι τοῦ δάσους καὶ καταφύτῳ πλατείᾳ. Ἦτο τοῦτο τὸ μέρος, ἐν ᾧ ὑψοῦτο τὸ αἰχμάλωτον ἀεροστάτον. Τὸ ἀεροστάτον ὑψοῦτο ἐλαφρὸν καὶ κομψὸν εἰς ὀλίγων ποδῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, ἔχον κάτωθεν αὐτοῦ χαριεστάτην λέμβον κυμαινομένην ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ χόρτου ὡς ἐπὶ ἐλαφρῶν κυμάτων. Ἡ Φλωρεντία ἀνέπεμψε κραυγὴν ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ ἐπὶ τῇ θέᾳ ταύτῃ· μακρὰν τῆς πόλεως πρῶτον ἤδη ἔβλεπεν ἀεροστάτον ἐκ τοῦ πλησίον· ἐπλησίασεν ἑπομένως μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της.

— Δύο ἀκόμη θέσεις! εἶπεν ὁ φύλαξ, ὅστις ἐκράτει τὰ σχοινία.

Ὁ Μιχαὴλ περιειργάζετο τὴν μικρὰν λέμβον, ἐν ᾗ ἐκάθητο ἤδη νέος ἀνὴρ φορῶν ὁδοιπορικὴν στολὴν καὶ κρατῶν ἐν χερσὶ μίαν τῶν σιδηρῶν ἐκείνων ῥάβδων, ἃς μεταχειρίζονται οἱ περιηγηταὶ τῶν Ἄλπεων.

— Δύο θέσεις ἀκόμη! ἐπανέλαβεν ὁ Μιχαὴλ στρεφόμενος μειδιῶν πρὸς τὴν ἀδελφήν του· ἔχεις διάθεσιν νὰ κάμῃς ἐναέριον περίπατον;

— Δὲν ὑπάρχει κίνδυνος; ἠρώτησεν ἡ κόρη.

— Οὐδὲ ὁ ἐλάχιστος, θεσπσύνη μου, εἶπεν ὁ φύλαξ. Δέκα χιλιάδες χριστιανοὶ ἔκαμαν τὸ ταξείδιον τοῦτο ἕως τώρα.

— Καὶ δυναταί τις νὰ κατέλθῃ ὅταν θέλῃ;

— Ἀμέσως· ἀρκεῖ νὰ σύρῃ τις αὐτὸ τὸ μικρὸν σχοινίον, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται ἐντὸς τῆς λέμβου.

Ἡ Φλωρεντία ἐδίσταζε. Καίτοι αἰσθανομένη φόβον τινά, τὸ πρωτοφανὲς τῆς τοιαύτης διασκεδάσεως τὴν εἶλκυεν· συμμορφουμένη ἄλλως πρὸς τὰς ἐπιθυμίας τοῦ ἀδελφοῦ της, τῷ εἶπε μετ' ὀλίγον ὅτι εὐχαρίστως θὰ τὸν παρακολουθήσῃ.

— Ἂς εἶναι λοιπόν! Ἂς κάμωμεν τὸ ἐναέριον ταξείδιον! εἶπεν ὁ Μιχαὴλ καὶ ἐπεβιβάσθη μετὰ τῆς ἀδελφῆς του εἰς τὴν λέμβον.

Ἅμα ὁ φύλαξ εἶδεν αὐτοὺς καθημένους ἔλυσε τὰ σχοινία καὶ τὰ ἀεροστάτον ἤρξατο βραδέως ὑψούμενον. Ἡ κόρη, αἰσθανομένη ἑαυτὴν μετέωρον, ὠχρίασεν· ὁ ἐν τῇ λέμβῳ εὑρισκόμενος ξένος ἰδὼν τοῦτο ἤπλωσε τὴν χεῖρα πρὸς τὸ μικρὸν σχοινίον τοῦ κώδωνος.

— Ἐπιθυμεῖτε νὰ κατέλθωμεν; ἠρώτησε μειδιῶν.

— Εὐχαριστῶ μυριάκις, κύριε, εἶπεν ἡ Φλωρεντία συνελθοῦσα· θὰ συνειθίσω εἰς τὸ ἀλλόκοτον τοῦτο αἴσθημα.

— Ἰδέ, Φλωρεντία, ἰδέ, εἶπεν ὁ Μιχαὴλ· εἶμεθα ἤδη ὑπεράνω τῶν δένδρων.

Ἡ νεᾶνις εἶδε πρὸς τὰ κάτω καὶ τὸ ὅλως ἔκκακτον τοῦ θεάματος διεσκέδασε καὶ τὸ τελευταῖον τοῦ φόβου ἴχνος. Κάτωθεν ἐφαίνετο ὁ "Κῆπος τῆς Καλύδης" ὁλόκληρος μὲ τοὺς διαδρόμους, μὲ τὰς δενδροστοιχίας του· ἐφαίνετο ἡ εὐρύχωρος πλατεῖα, ἐν ᾧ συνωθεῖτο τὸ πλῆθος τῶν θεατῶν· μόλις ἠκούοντο αἱ ἀναπεμπόμεναι φωναί Ὁ ἀὴρ ἦτο ἐλαφρὸς καὶ δροσερός· ἡ Φλωρεντία ζωηρὰ καὶ ἐν εὐθυμίᾳ ἀνέκραξε·

— Πόσον ὡραῖον, πόσον μεγαλοπρεπὲς τὸ θέαμα, Μιχαήλ! Δὲν αἰσθάνεσαι ὡς μαγείαν τινὰ περιβάλλουσάν σε; Δέν εἶσαι τώρα εὐτυχέστερος ἢ πρὸ μικροῦ;

— Πράγματι, ἀπεκρίθη ὁ Ῥίττερ· ἡ φυσικὴ ἐντύπωσις μεταδίδεται εἰς τὴν ψυχὴν, καὶ νομίζω ὅτι αἰωροῦμαι ὑπεράνω τῆς μοχθηρίας τῶν ἀνθρώπων, ὅπως αἰωροῦμαι ὑπεράνω τῶν οἰκιῶν αὐτῶν. Ἀλλὰ τί συμβαίνει ἐκεῖ κάτω; Καὶ διατὶ συνωθεῖται ἐπὶ τῆς πλατείας τὸ πλῆθος ἐκεῖνο;

— Περιμένει τὸ πυροτέχνημα, εἶπεν ὁ ξένος συνοδοιπόρος των.

— Ἰδού, ἰδοὺ καὶ οἱ πρῶτοι μύδροι, εἶπεν ἡ Φλωρεντία· ἀλλὰ διατὶ ἀνατινάσσονται δλοι ὁμοῦ; ... Ἀ! τὸ ἰκρίωμα τῶν πυροτεχνημάτων κατέπεσε· τί συμβαίνει;

— Ἀκούετε τὰς κραυγάς; εἶπεν ὁ Μιχαὴλ· θραύουν τὰς ξυλίνας κιγκλίδας.

— Εἶναι στάσις μαθητῶν, παρετήρησεν ὁ ξένος· ὠργίσθησαν φαίνεται οἱ νέοι, ὅτι τὸ πυροτέχνημα ἀπέτυχε.

— Τί εὐτύχημα, ὅτι ἡμεῖς δὲν εὑρέθημεν ἐν μέσῳ ἐκείνης τῆς ταραχῆς, εἶπεν ἡ Φλωρεντία,

— Τώρα λοιπὸν ἡσύχασες; ἠρώτησεν ὁ ἀδελφός της.

— Ἐντελῶς.

— Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ ὑψωθῶμεν ἀκόμη ὀλίγον. Εἶπε καὶ ἔδωκε τὸ σύνθημα διὰ τοῦ κωδωνίσκου. Τὸ ἀεροστάτον ὑψώθη πάλιν ἐπί τινας στιγμὰς καὶ ἔστη. Οἱ τρεῖς συνοδοιπόροι ἀνέπεμψαν φωνὴν θαυμασμοῦ. Ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν, ὅσῳ ἐξετείνετο τὸ βλέμμα, ἠπλοῦντο κοιλάδες, δάση, ἀγροί, χωρία· μακρόθεν ἐφαίνετο τὸ Μέλαν δάσος καὶ ὁ Ῥῆνος, ὁ μεγαλοπρεπὴς ἐκεῖνος ποταμός.

— Εὐδαίμων χώρα, εἶπεν ὁ ξένος, ὡς ὁμιλῶν καθ' ἑαυτόν· εὐδαίμων χώρα, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς παρέσχε γῆν εὔφορον, ποταμὸν πλευστὸν καὶ ὄρη δασώδη!

Ὁ Μιχαὴλ ἀνεστέναξεν.

— Εὐδαίμων πράγματι, ἐπανέλαβεν· ἂν δὲν εἶχε τὰς συκοφαντίας καὶ τὰς δίκας.

— Κανεὶς δὲν τὸ ἠξεύρει κάλλιον ἐμοῦ, εἶπεν ὁ ἄγνωστος.

— Πῶς; καὶ ὑμεῖς εἶσθε καταδεδικασμένος νὰ ὑπερασπισθῆτε τὰ δίκαιά σας ἐνώπιον δικαστῶν;

— Δυστυχῶς, καὶ κατὰ ἀντιδίκου, ὅστις πάντα θὰ κινήσῃ λίθον διὰ νὰ μὲ καταστρέψῃ.

— Ὅπως καὶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Μιχαὴλ· ἐὰν ὁ ἀντίδικός μου κερδίσῃ τὴν δίκην, ἐγὼ καταστρέφομαι ἐντελῶς, καὶ χάνω ὅ,τι ἀπέκτησα ἐν τῷ παρελθόντι.

— Καὶ ἐγὼ χάνω ὅλας τὰς ἐλπίδας τοῦ μέλλοντος.

— Οἱ καρποὶ τῆς ἐργασίας μου θὰ πλουτίσωσιν ἄνθρωπον ἄπληστον.

— Αἱ ἐλπίδες μου ὅλαι θὰ ματαιωθῶσι πρὸς ὄφελος ὑποκριτοῦ.

— Καὶ ὅμως φοβοῦμαι μὴ ὁ νόμος καταπατήσῃ τὸ δίκαιον.

— Καὶ ἐγὼ φοβοῦμαι, μὴ ἡ ῥαδιουργία ὑπερισχύσῃ τοῦ δικαίου.

— Ἐννοῶ, ἐννοῶ, εἶπεν ὁ Μιχαὴλ· ἡ θέσις μας, κύριε, εἶναι ἡ αὐτή· καὶ ὑμεῖς ἔχετε ἀντίδικον κανένα Χριστιανὸν Λόφμαν.

— Χριστιανὸν Λόφμαν; ἐπανέλαβεν ὁ ξένος· τοῦτο εἶναι τὸ ὄνομά μου.

— Πῶς; σεῖς . . .

— Καὶ ὁ ἀντίδικός μου λέγεται Μιχαὴλ Ῥίττερ.

— Οὕτως ὀνομάζομαι ἐγώ!

Οἱ δύο ἄνθρωποι ἐκυττάζοντο ἀμοιβαίως μὲ βλέμματα ὀργῆς καὶ μίσους. Ἡ Φλωρεντία ἐφοβήθη.

— Ἂς κατέλθωμεν, Μιχαήλ, εἶπε θέτουσα τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀδελφοῦ της. Ἀλλ' οὗτος δὲν τὴν ἤκουεν·

— Ὅ,τι ὁ κύριος Λόφμαν εἶπε περὶ τοῦ ἀντιδίκου του εἶναι μαύρη συκοφαντία, ἀνέκραξε προσβλέπων ἠγριωμένος τὸν ξένον.

— Καὶ ὅ,τι ὁ κύριος Ῥίττερ εἶπε περὶ τοῦ ἀντιδίκου του εἶναι ψεῦδος! ἀπήντησεν ὁ ἄλλος.

— Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! ἂς κατέλθωμεν, εἶπεν ἡ κόρη τρέμουσα.

— Ἂς ἦναι, εἶπεν ὁ Μιχαήλ, ἐπὶ τῆς γῆς θὰ ἐξηγηθῶμεν καλλίτερον.

— Καὶ ὁριστικώτερον, ἐλπίζω, προσέθηκεν ὁ Λόφμαν μὲ ὕφος ἐκφραστικόν.

Ἐν τοσούτῳ εἶχε σύρει τὸ σχοινίον τοῦ κώδωνος· ἀλλὰ τὸ ἀεροστάτον ἔμενεν ἀκίνητον· ἔσυρε καὶ δεύτερον τὸ σχοινίον, καὶ τρίτον· πλὴν καὶ πάλιν ἄνευ ἀποτελέσματος.

— Καὶ ὅμως ὁ φύλαξ πρέπει νὰ μᾶς ἤκουσεν, εἶπε καθ' ἑαυτόν.

— Δὲν ὑπάρχει πλέον φύλαξ, ἀνέκραξεν ἡ Φλωρεντία, ἥτις κύψασα τὴν κεφαλὴν ἐκτὸς τῆς λέμβου παρετήρει πρὸς τὴν γῆν.

— Ἀληθῶς, δὲν βλέπω τὸν φύλακα, ἐπεβεβαίωσε καὶ ὁ Μιχαήλ· ἡ στάσις ἐξακολουθεῖ καὶ θὰ ἐφοβήθη . . . Ἀκούετε πῶς θραύουν τὰ θρανία, καὶ τὰς τραπέζας; . . . Ἰδέτε πῶς τρέχουν ὅλοι διὰ τῶν δενδροστοιχιῶν . . .

— Τώρα εὑρίσκονται ἀκριβῶς κάτωθεν τοῦ ἀεροστάτου . . . Θεέ μου!

— Τί συμβαίνει;

— Ἔλυσαν τὰ σχοινία.

— Τί λέγετε;

— Ἰδέτε!

Οἱ τρεῖς συνοδοιπόροι εἶδον πρὸς τὰ κάτω, καὶ ἀνέπεμψαν κραυγὴν· ἀλλ' εἰς μάτην. Οἱ μαθηταί, νομίζοντες ὅτι ἡ λέμβος τοῦ ἀεροστάτου ἦτο κενὴ καὶ θέλοντες νὰ προξενήσωσι ζημίαν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ κήπου, καθ' οὗ ἔπνεον μένεα, εἶχον κόψει τὰ σχοινία, καὶ τὸ ἀεροστάτον, ἐλεύθερον παντὸς φραγμοῦ, ὑψώθη μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος καὶ ἐγένετο μετ' ὀλίγον ἄφαντον ἐν τῷ σκότει τῆς ἑσπέρας.

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

ΑΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΜΕΓΑΛΑΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΑΙ ΕΝ ΤΩι ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩι ΤΗΣ ΚΕΝΙΞΒΕΡΓΗΣ.

(Μετὰ τεσσάρων εἰκόνων, ὅρα σελ. 24—25.)

Πόσον θαυμασμόν, πόσην λατρείαν τὰ εὐρωπαϊκὰ ἔθνη διατηροῦσι πρὸς τοὺς ἐνδόξους ἡμῶν προγόνους, τοῦτο ἐκδηλοῦται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, ἀνὰ πᾶν ὅῆμα. Οἱ διασημότεροι τῶν λογίων τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας συγγραφεῖς ἔχουσιν πρότυπα καὶ ὁδηγούς· οἱ ἄριστοι τῶν καλλιτεχνῶν διὰ τῆς μελέτης τῶν ἔργων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἐμορφώθησαν καὶ μορφοῦνται. Ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσιν ἐγείρονται οἰκοδομαὶ κατὰ μίμησιν τῶν ἀρχαίων οἰκοδομῶν· ὁδοὶ, ἱδρύματα, πλοῖα κτλ. ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ ὀνόματα φέρουσι, καὶ ἐν γένει ἡ ἀπήχησις τῆς ἀρχαιότητος καὶ μετὰ παρέλευσιν δισχιλίων καὶ πλέον ἐτῶν, εἶναι ζωηρά.

Οὕτω καὶ τὸ Πανεπιστήμιον τῆς γερμανικῆς πόλεως Κενιξβέργης ἀπεφάσισε νὰ διακοσμήσῃ τὸ τέμενος ἐκεῖνο τῶν Μουσῶν διὰ τεσσάρων τοιχογραφιῶν, αἵτινες παριστῶσι τὰς τέσσαρας τοῦ ἀνωτάτου παιδευτηρίου Σχολάς. Τῶν τοιχογραφιῶν τούτων ἐγένοντο λίαν ἐπιτυχεῖς καὶ μεγάλαι φωτογραφίαι, ἃς ἡ ἀκαδημαϊκὴ σύγκλητος προσέφερε τῷ διαδόχῳ τοῦ γερμανικοῦ θρόνου, τῷ καὶ ἐπιτίμῳ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Κενιξβέργης πρυτάνει. Ἐκ τῶν μεγάλων τούτων φωτογραφιῶν κατεσκευάσθησαν καὶ αἱ τέσσαρες εἰκόνες, ἃς σήμερον παραθέτομεν, μὴ ἀμφιβάλλοντες ὅτι οἱ ἡμέτεροι μετὰ ἐνδιαφέροντος καὶ ἐθνικῆς ὑπερηφανείας θέλουσιν ἰδεῖ αὐτάς, διότι πᾶσα ἀναφορὰ πρὸς τὴν ἔνδοξον τῆς πατρίδος ἡμῶν ἀρχαιότητα δικαίως ἱκανοποιεῖ τὴν φιλοτιμίαν ἡμῶν.

Αἱ παραστάσεις τῶν τεσσάρων εἰκόνων εἶναι αἱ ἑξῆς.

ΕΙΚΩΝ Α'. Η ΘΕΟΛΟΓΙΑ.

Ἐπὶ τῶν βαθμίδων ἀρχαίου ναοῦ ἐν Ἀθήναις ἵσταται ὁ ἀπόστολος Παῦλος καὶ κηρύττει τὸ Εὐαγγέλιον. Ὁ ναὸς οὗτος εἶναι ὁ Παρθενών, ὡς φαίνεται τοῦτο ἐκ τοῦ ἐν τῇ εἰκόνι παριστανομένου κομψοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτέρου Νίκης. Σεμνή, ἀξιοπρεπὴς καὶ ἐπιβάλλουσα εἶναι ἡ μορφὴ τοῦ θεοπέμπτου Ἀποστόλου, περὶ τὸν ὁποῖον συνωθοῦνται οἱ ἀκροαταί, κρεμάμενοι οὕτως εἰπεῖν ἀπὸ τῶν χειλέων του. Πρὸς τὰ δεξιὰ φαίνεται ὁ βωμὸς τοῦ Ἀγνώστου θεοῦ, περὶ οὗ ἀναφέρει ὁ εὔγλωττος Παῦλος ἐν ἀρχῇ τῆς ὁμιλίας του.

ΕΙΚΩΝ Β'. Η ΝΟΜΙΚΗ.

Οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ γέροντες τῶν Ἀθηνῶν ὁρκίζονται εἰς τοὺς νέους Νόμους ἐνώπιον τοῦ Σόλωνος. Ὁ παρὰ τὴν στήλην ἱστάμενος εἶναι ὁ Σόλων, ὁ μέγας νομοθέτης· πρὸ αὐτοῦ ἵστανται οἱ ἄρχοντες ἐστεμμένοι διὰ μύρτων, ὄπισθεν δὲ αὐτῶν οἱ γέροντες. Εἰς τὸ βάθος φαίνεται ἡ ἀρχαία Ἀκρόπολις, ὡς ἦτο ἐν τοῖς χρόνοις πρὸ τοῦ Περικλέους. Ὡραία εἶναι ἡ μορφὴ τοῦ Σόλωνος, ὅστις εἶναι καὶ τὸ κυριώτερον τῆς εἰκόνος πρόσωπον.

ΕΙΚΩΝ Γ'. Η ΙΑΤΡΙΚΗ.

Ἐνταῦθα παρίσταται ὁ πατὴρ τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, ὁ Ἱπποκράτης, εἰσερχόμενος εἰς τὸν κοιτῶνα βαρέως ἀσθενοῦντος ἀνδρός, οὗ ἡ νεαρὰ σύζυγος μετὰ δακρύων ζητεῖ παρὰ τοῦ ἰατροῦ βοήθειαν. Λίαν ἐπιτυχῶς παρέστησεν ὁ καλλιτέχνης τὸν ἰατρόν, ὅστις διὰ τῆς ἡσύχου καὶ ἐσκεμμένης ἐμφανίσεως καθησυχάζει καὶ παρηγορεῖ τοὺς ἀνησυχοῦντας καὶ τεθλιμμένους. Ὁ ἰατρὸς παρίσταται ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ, ὡς πᾶς ἰατρὸς ὀφείλει νὰ ἦναι, οὐ μόνον ἰατρὸς τοῦ σώματος ἀλλὰ καὶ φίλος καὶ παρήγορος παρέχων διὰ τῆς ἐμφανίσεώς του καὶ διὰ τῶν λόγων του ἐλπίδα καὶ πεποίθησιν εἰς τὸν ἀσθενοῦντα.

ΕΙΚΩΝ Δ'. Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ.

Ἡ εἰκὼν αὕτη παριστᾷ τὸν θάνατον τοῦ Σωκράτους, τοῦ μεγάλου φιλοσόφου ὅλων τῶν αἰώνων. Ἡ σκηνὴ εἶναι γνωστή, οὐδὲ χρήζει περιγραφῆς· ἐνταῦθα προσθέτομεν μόνον ὅτι ὁ Σωκράτης ἔπιε τὸ κώνειον ἐν ἔτει 399 πρ. Χρ. περικυκλούμενος ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὧν τινας ὁ καλλιτέχνης παρέστησεν ἐν τῇ εἰκόνι. Οἱ δύο πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ διδασκάλου καθήμενοι εἶναι ὁ Φαίδων καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος, ὅστις μὴ δυνάμενος νὰ ὑπερνικήσῃ τὴν συγκίνησίν του καλύπτει τὸ πρόσωπόν του διὰ τῶν χειρῶν. Πρὸς τὰ δεξιὰ ἵστανται ἀκροώμενοι τῶν τελευταίων τοῦ διδασκάλου λόγων ὁ Εὐκλείδης καὶ ὁ Τερψίων ἐκ Μεγάρων, οἱ Ἀθηναῖοι Μενέξενος, Ἑρμογένης, Κτήσιππος. Πρὸς τὰ ἀριστερὰ δὲ εἶναι ὁ Φαιδώνδας, ὁ Φιλόλαος, ὁ Σιμμίας, ὁ Κέβης καὶ ὁ Κρίτων. Ἐν τῷ μέσῳ καὶ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Σωκράτους κεῖται ὁ κυνικὸς φιλόσοφος Ἀντισθένης μὲ τὴν ῥάβδον καὶ τὴν πήραν του. Τὸν θάνατον τοῦ Σωκράτους πολλάκις ἔλαβον ὡς ὑπόθεσιν οἱ ζωγράφοι· θαυμάζεται ἰδίως ἡ εἰκὼν τοῦ Δαβίδ, ἐξ ἧς ἐνεπνεύσθη ὁ καλλιτέχνης, ὁ τὴν τοιχογραφίαν ταύτην ἐκτελέσας.

ΠΕΡΙ ΤΙΝΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΓΡΙΩΝ.

Ἡ μελέτη τῶν παραδόσεων τῶν διαφόρων ἐθνῶν καὶ φυλῶν εἶναι ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις λίαν ἐνδιαφέρουσα· ἑπομένως νομίζομεν ὅτι εὐπρόσδεκτον προσφέρομεν τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν ἀνάγνωσιν ἐρανιζόμενοί τινα περὶ τῶν παραδόσεων ἀγρίων τινῶν λαῶν, αἵτινες δὲν ἐμελετήθησαν εἰσέτι ἀρκούντως.

Ἡ φυλὴ τῶν Ἀσσαντῶν ἔχει τὴν ἑξῆς παράδοσιν περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς θρησκείας της· Ἐν ἀρχῇ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τρεῖς λευκοὺς καὶ τρεῖς μέλανας ἄνδρας, τρεῖς λευκὰς καὶ τρεῖς μελαίνας γυναῖκας. Ὅπως μὴ ἔχωσι παράπονα, ἄρησεν αὐτοὺς ἐλευθέρους νὰ ἐκλέξωσι τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν. Ἐπὶ τῆς γῆς ἐτέθη μεγάλη κολοκυνθα καὶ πλησίον αὐτῆς χάρτης ἐσφραγισμένος. Ὁ Θεὸς διέταξε τοὺς μέλανας νὰ ἐκλέξωσι πρῶτοι, καὶ οὗτοι ἀμέσως ἥρπασαν τὴν κολοκυνθαν, νομίζοντες ὅτι ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσιν ὅλα τὰ καλά. Ἀνοίξαντες ὅμως αὐτὴν δὲν εὗρον ἐντὸς ἢ τεμάχιον χρυσοῦ, τεμάχιον σιδήρου καὶ ἄλλα μέταλλα, ὧν ἡ χρῆσις τοῖς ἦτο ἄγνωστος. Τοῖς λευκοῖς ἔλαχεν ὁ ἐσφραγισμένος χάρτης, ὅστις περιεῖχεν ὅλας τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας. Ὁ Θεὸς ἄφησε τοὺς μαύρους εἰς τὸ δάσος, τοὺς λευκοὺς δὲ ὡδήγησε πρὸς τὸν ποταμόν, ἐνεφανίζετο αὐτοῖς καθ' ἑκάστην νύκτα, καὶ τοῖς ἔδειξε νὰ ναυπηγήσωσι μικρὸν πλοῖον, δι' οὗ νὰ πλεύσωσιν εἰς ἀναζήτησιν ἄλλης χώρας. Καὶ πράγματι ἀνεχώρησαν, καὶ μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ χρόνου ἐπανῆλθον φέροντες πολλὰ ἐμπορεύματα, ὅπως ἀνταλλάξωσιν αὐτὰ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν μαύρων, οἵτινες ἔπρεπε νὰ ἦναι ὁ πρῶτος λαὸς (διότι ταῦτα συνέβαινον ἐν Ἀφρικῇ). Ἀφ' ὅτου λοιπὸν ἕνεκα τῆς ἀπληστίας τῶν προγόνων των ἀπώλεσαν τὴν εὔνοιαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ Θεὸς προσῆλθεν εἰς τοὺς λευκούς, οἱ μαῦροι πρέπει νὰ ἀρκεσθῶσιν εἰς τὰς ὑποδεεστέρας θεότητας, αἵτινες ἐννοεῖται, εἶναι τοσοῦτον κατώτεραι τοῦ ὑψίστου Θεοῦ, ὅσον οἱ μαῦροι εἶναι κατώτεροι τῶν λευκῶν.

Ἐπὶ τῆς νήσου Φερνάνδο-Πώ, τῆς κειμένης ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Γουϊνέας, ὑπάρχει ἡ φυλὴ τῶν Ἀνιωῶν, οἵτινες συγγενεύουσι πρὸς τοὺς ὀρεινοὺς λαοὺς τῆς ἀπέναντι ἠπείρου. Παρὰ τῇ φυλῇ ταύτῃ ὑπάρχει ἡ ἑξῆς παράδοσις ἐξηγοῦσα τὴν μετανάστευσιν αὐτῆς καὶ τὴν γυμνότητά της.

"Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, Ῥαϋχῶθ καλούμενος, συνεκάλεσεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ τοῖς εἶπεν· Ἀκούσατέ με, ἄνθρωποι, ἐγὼ εἶμαι ὁ βασιλεὺς τοῦ ποταμοῦ τούτου καὶ θέλω δώσει τὴν ὀνομασίαν εἰς ὅλα τὰ μέρη ταῦτα. Ἡμέραν τινὰ ἦλθε μὲ τοὺς ὀπαδούς του εἰς τὴν θέσιν Βόγγα-Βόγγα, ὅπου ἦτο βαθὺ φρέαρ ἐσκαμμένον ἐν τῇ γῇ, ὅθεν τὴν νύκτα ἐξήρχετο στήλη πυρίνη. Ὁ Ῥαϋχῶθ διέταξε τὸν υἱόν του νὰ κατέλθῃ εἰς τὸ φρέαρ. Οὗτος δὲ κατῆλθεν εἰς

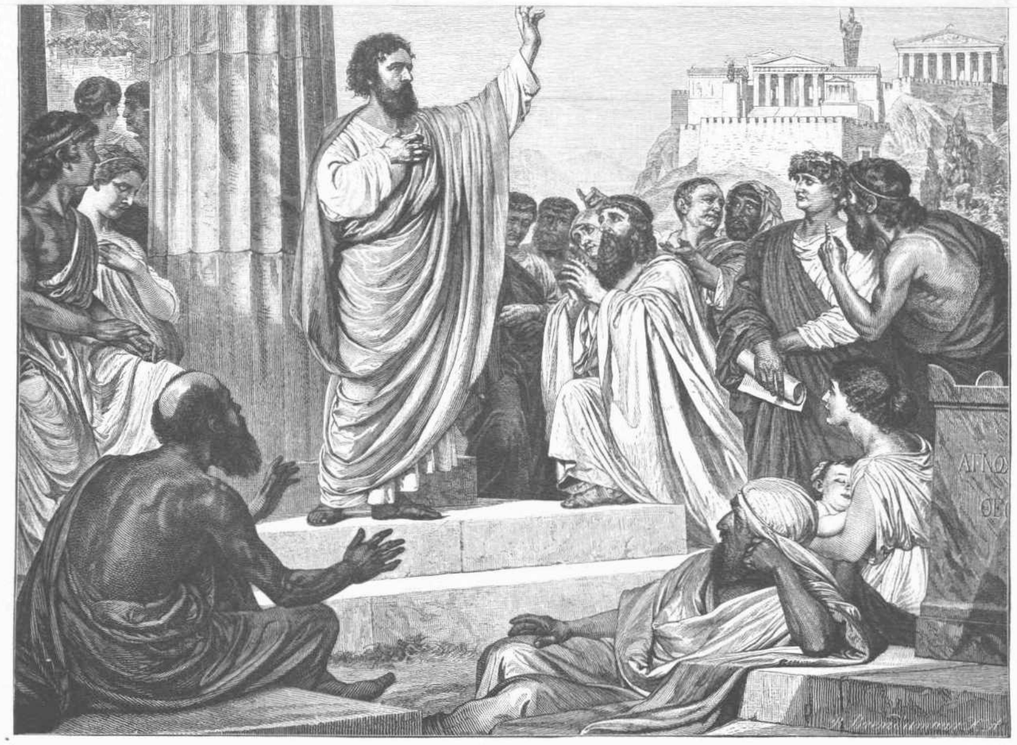

Η ΘΕΟΛΟΓΙΑ. (Ὁ ἅγιος Παῦλος διδάσκων ἐν Ἀθήναις.)

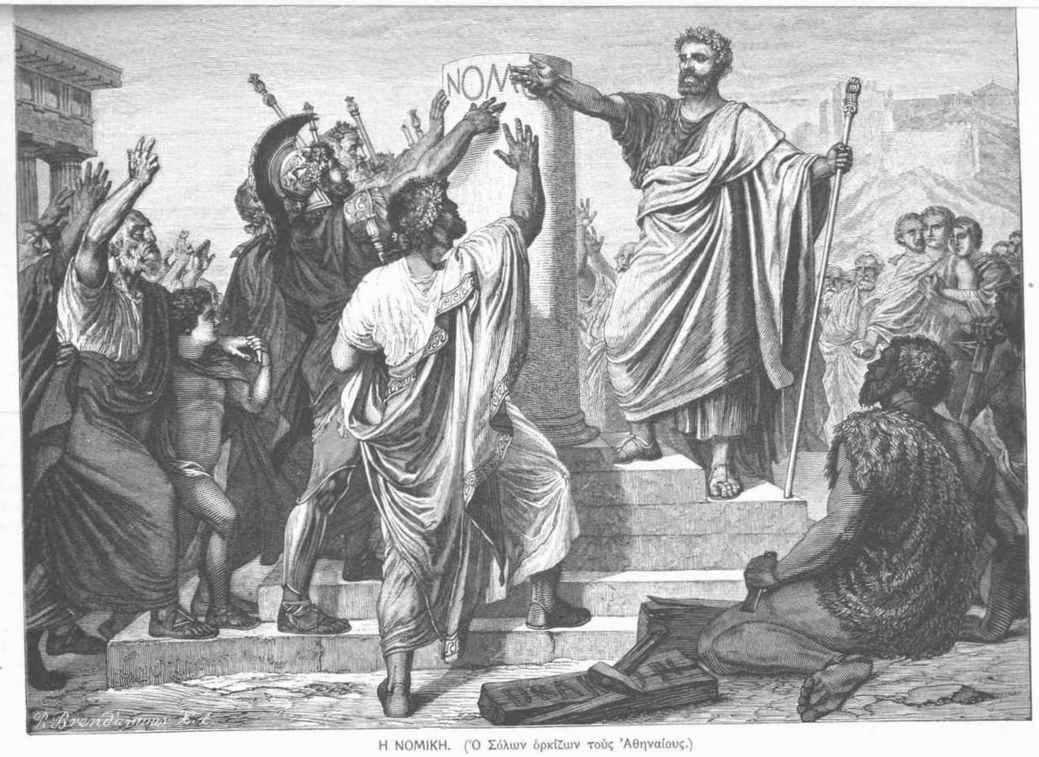

Η ΝΟΜΙΚΗ. (Ὁ Σόλων ὁρκίζων τοὺς Ἀθηναίους.)

Η ΙΑΤΡΙΚΗ. (Ὁ Ἱπποκράτης ἐπισκεπτόμενος ἀσθενῆ.)

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ. (Ὁ θάνατος τοῦ Σωκράτους.)

ΑΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΑΙ ΕΝ ΤΩ ΗΜΙΩι ΤΗΣ ΚΕΝΙΞΒΕΡΓΗΣ.

(Κατὰ φωτογραφίας τοῦ ἐκστήματος GRÄFE καὶ UNZER.)

τὸ φρέαρ καὶ εὗρεν εἰς τὸ βάθος τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως τοῦ σπηλαίου, ὅστις τὸν προσεκάλεσεν εἰς μονομαχίαν. Ἂν ἡττᾶτο, θ' ἀπέθνησκεν, ἂν δὲ ἐνίκα, εἶχε τὴν ἄνοδον ἐλευθέραν. Ὁ υἱὸς τοῦ Ῥαϋχὼβ ἐνίκησεν. Ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως τοῦ φρέατος τῷ εἶπεν. "Ηὐτύχησας νὰ μὲ νικήσῃς· ἐγὼ εἶμαι πνεῦμα· ζήτησον ὅ,τι ἐπιθυμεῖς." Ὁ υἱὸς τοῦ Ῥαϋχὼβ ἐζήτησε τότε φάρμακον δι' ὅλας τὰς νόσους, ἃς ἤθελε τῷ ἀριθμήσει. Καὶ τὸ πνεῦμα τῷ ἔδωκε τὰ φάρμακα ταῦτα, καὶ εἶτα εἶπε· Μίαν νόσον ἐλησμόνησας — τὴν Κρακρᾶ*) ἐκ ταύτης θ' ἀποθάνῃς."

Ἰσχυρὰ φυλή, ἡ τῶν Ντίβα, ἥτις σήμερον δὲν ὑπάρχει πλέον, ἔδωκε τῷ υἱῷ τοῦ Ῥαϋχὼβ λέμβον καὶ τεσσαράκοντα ναύτας, οἵτινες τὸν ἔφερον πρὸς τὸν πατέρα του. Ἐλθὼν ἐνώπιον τοῦ πατρός του ἔμεινε σιωπηλός. "Πεινᾷς; τὸν ἠρώτησεν ὁ πατήρ του. Αὐτὸς ἐσιώπα." Θέλεις νὰ σφάξω αἶγα διὰ νὰ φάγῃς; ἠρώτησε πάλιν ὁ πατήρ. Ὁ υἱὸς ἐσιώπα. "Νὰ σοὶ ἀνεγείρω οἰκίαν; ἠρώτησε τέλος ὁ πατήρ. Καὶ ὁ υἱὸς εἶπε· Ναί. Ὅτε δὲ ἐτελείωσεν ἡ οἰκία, μετεκόμισεν εἰς αὐτὴν ὅλα τὰ φάρμακα, τὰ ὁποῖα τῷ ἔδωκε τὸ πνεῦμα, καὶ εἶπε· "Θὰ ὁδηγήσω τὸν ποταμὸν Μούνδα εἰς τὸν Ὀρόγον." (σήμ. Γαμβούν.) Καὶ ἤρξατο σκάπτων διώρυγα, ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀποπερατωθῇ αὕτη οἱ ἄνθρωποί του ὅλοι ἀπέθανον ἐκ τῆς νόσου κρακρᾶ. — Εἶτα δὲ διεκήρυξεν ὅτι θὰ φονεύσῃ ὅλους τοὺς κροκοδείλους τοῦ ποταμοῦ· ἀφ' οὗ δὲ ἐφόνευσε τὸν τέταρτον, κατῆλθον οἱ ὀρεινοὶ γείτονές του ἐκ τῶν χωρίων, ὅπως τὸν πολεμήσωσιν. Αὐτὸς δὲ ἰδὼν τοὺς ἐχθρούς, ὕψωσε τὸ δόρυ του, καὶ εἶπεν ᾄδων. "Τὸ δόρυ μου θὰ φονεύσῃ τοὺς ἐχθρούς μου, ἢ ἐγὼ θὰ φονευθῶ παρ' αὐτῶν." Τὸ δόρυ κατέστρεψε τοὺς ἐχθρούς, οἵτινες ἔφυγον ἔντρομοι πρὸς τὴν νῆσον. Ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτῶν εἶπε μεθ' ὅρκου. "Οἱ ὑπήκοοί μου ὅλοι θὰ μένωσι γυμνοὶ μέχρις οὗ νικήσωμεν τοὺς ἐχθρούς." Καὶ γυμνοὶ ἔμειναν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι μέχρι σήμερον, πνέοντες ἄσπονδον μῖσος κατὰ τῶν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Γαμβοὺν ποταμοῦ κατοικούντων λαῶν.

Αἱ παραδόσεις αὗται εἶναι τὸ πλεῖστον ἀρχαιόταται, οὕτω π. χ. ἀνέρχονται αἱ παραδόσεις τῶν κατοίκων τῆς ὀάσεως τοῦ Διὸς Ἄμμωνος εἰς τοὺς χρόνους, ὅτε ὁ μέγας Ἀλέξανδρος εἰσέβαλεν εἰς τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ διετηρήθησαν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν.

Οἱ κάτοικοι τῆς Ῥουφίσκης (ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Πρασίνου Ἀκρωτηρίου) δοξάζουσιν ὅτι κατάγονται ἀπὸ τῶν καταχθονίων πνευμάτων, ἃ λατρεύουσι καὶ ὡς θεότητας. Τὰ πνεύματα ταῦτα οἰκοῦσιν ἐν τῷ βάθει τῆς θαλάσσης ἐντὸς μεγαλοπρεπῶν μεγάρων, καὶ ὑποδέχονται πάντα προσερχόμενον θνητὸν λίαν φιλοφρόνως. Οἱ εὐμοιρήσαντες νὰ ἴδωσι τοιαῦτα πνεύματα διηγοῦνται περὶ τῶν θαυμασίων πραγμάτων, τὰ ὁποῖα εἶδον ἐν τοῖς μεγάροις ἐκείνοις καὶ πιστεύονται εὐκόλως. Συμβαίνει πολλάκις ἐν Ῥουφίσκῃ νὰ καταποντισθῶσιν ἄνθρωποι ἕνεκα τῶν αἰφνιδίως ἐγσκηπτουσῶν πλημμυρῶν, ἀλλ' οἱ Μαῦροι τῶν μερῶν ἐκείνων πιστεύουσιν, ὅτι οἱ καταποντιζόμενοι μεταβαίνουσιν εἰς τὰ ὑποθαλάσσια ἐκεῖνα μέγαρα, ἐν οἷς διάγουσι βίον εὐδαίμονα ἐν μέσῳ ἀφθόνων φαγητῶν καὶ ποτῶν ἐκλεκτῶν. Ἐνίοτε διὰ μεγάλων ὀστράκων ἀναγγέλλουσιν οἱ μάκαρες οὗτοι εἰς τοὺς συμπατριώτας των τὴν εὐτυχίαν των, καὶ οἱ Μαῦροι πιστεύουσιν ὅτι ἀκούουσι τὸν ἦχον τῶν θαλασσίων ἐκείνων σαλπίγγων.

Οἱ κάτοικοι τῆς Νέας Καλαβάρης λατρεύουσι θεότητα εὑρισκομένην ἐν τῷ ἐσωτερικῷ εἰς ἀπόστασιν ἐννενήκοντα ἡμερῶν ὁδοιπορίας ἀπὸ τῆς παραλίας. Τὴν θέσιν ἣν κατοικεῖ ἡ θεότης καλοῦσι τὴν χώραν Ἰουϊοῦ, καὶ ἀποστέλλουσιν ἐκεῖ βαρυποίνους κακούργους, ὅπως μετανοοῦντες ἐξαγνισθῶσιν. Ἡ θεότης αὕτη, ἡ τὰ πάντα γινώσκουσα, εἶναι γυνή· γινώσκει δὲ τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν πλοιάρχων καὶ ἐμπόρων, τῶν ἐμπορευομένων παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ. Ἡ θεότης κατοικεῖ ἐντὸς θάμνου, καὶ ἐκφέρει κατὰ τοῦ προσερχομένου κακούργου δυνατῇ τῇ φωνῇ τὴν κατηγορίαν. Οὗτος φυσικῷ τῷ λόγῳ ἀρνεῖται, πλὴν τοῦτο οὐδὲν τὸν ὠφελεῖ, διότι ἂν ἦναι ἔνοχος προσκολλῶνται οἱ πόδες του εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἀναβρύει ὕδωρ, τὸ ὁποῖον ὑψούμενον βαθμηδὸν πνίγει τὸν ἔνοχον.

Πολλὰς παραδόσεις ἔχουσιν οἱ λαοὶ τῆς Κιμβούνδας, οἵτινες εἰσὶν ἀνθρωποφάγοι. Ἡ ἀνθρωποφαγία ἐξηγεῖται διὰ τῆς ἐξαγριώσεώς των. Λέγεται ὅτι οἱ πρόγονοι αὐτῶν ἐξεδιώχθησαν πρὸ τριακοσίων καὶ πλέον ἐτῶν τῆς χώρας των· μετὰ πολλὰς περιπετείας καὶ πολλοὺς πολέμους κατώρθωσαν νὰ εὕρωσι νέαν πατρίδα, ἀλλ' ἔκτοτε ἔμειναν ἐντελῶς ἄγριοι. Κατὰ τὰς γεωγραφικὰς παραδόσεις τῶν λαῶν τούτων οἱ λευκοὶ ἀνήκουσι πάντες εἰς ἓν ἔθνος, ὅπερ αὐτοὶ ὀνομάζουσι Ποτοῦ (Πορτογαλλία)· οἱ λόγιοι ὅμως μεταξὺ αὐτῶν γινώσκουσί τι καὶ περὶ Ἴγγλης (Ἄγγλων), οἵτινες κατ' αὐτοὺς εἶναι δαίμονες, πλέοντες διὰ μεγάλων πλοίων τὰς θαλάσσας καὶ μὴ ἐπιτρέποντες τὴν δουλεμπορίαν πρὸς μεγάλην τῶν μαύρων ζημίαν. Τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς δουλεμπορίας ἀποδίδουσιν οἱ ἄγριοι τῆς Κιμβούνδας εἰς ἐκδίκησιν· λέγουσιν ὅτι ὁ βασιλεὺς τῆς Βρασιλίας, εἰς οὗ τὴν χώραν ἤρχοντο πάντοτε οἱ μαῦροι δοῦλοι, δὲν ἠθέλησε νὰ νυμφευθῇ τὴν ἀγγλικὴν βασιλόπαιδα, ἥτις διὰ τοῦτο καὶ ὠργίσθη καὶ ἐζήτησε νὰ βλάψῃ τὸν βάναυσον βασιλέα.

Οἱ ἄγριοι τῆς Κιμβούνδας ἔχουσι καὶ παραδόσεις περὶ καλῶν καὶ κακῶν πνευμάτων. Ἡ ἀνωτάτη αὐτῶν θεότης λέγεται Σουκοῦ-Βανάγκη, δὲν λαμβάνει ὅμως πολὺ μέρος εἰς τὰς τύχας τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατος καὶ μεταβαίνει μετὰ θάνατον εἰς κόσμον ὑποχθόνιον, ὅπου ἐπικρατεῖ ἡμέρα ὁσάκις ἐν τῷ ἄνω κόσμῳ εἶναι νύξ, καὶ ὅπου ἀτελεύτητοι εἶναι αἱ τέρψεις καὶ αἱ ἡδοναί. Κατὰ τὰ ἐν τῷ βίῳ ἔργα του ὁ ἀποθανὼν συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν καλῶν ἢ τῶν κακῶν πνευμάτων. Τὰ κακὰ πνεύματα εἶνα πολυαριθμότερα τῶν καλῶν καὶ βασανίζουσι τὴν ἀνθρωπότητα· ἀλλ' ἡ ἀνωτάτη θεότης τὰ περιορίζει ἐνίοτε διὰ τοῦ κεραυνοῦ. Τὰ πνεύματα ἐνεργοῦσιν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων διὰ τῶν ὀνείρων κυρίως.

Παρὰ τοῖς Ζουλοῦ ὑπάρχει παράδοσις, καθ' ἣν ἡ ὑψίστη θεότης ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον ἐκ πηλοῦ, ἐξ οὗ καὶ αὐτὴ ἐπλάσθη.

Μῦθοι ἄπειροι περὶ πνευμάτων καὶ μαντισσῶν σῴζονται παρὰ τοῖς Ἀφρικανοῖς· καὶ ἐν αὐταῖς ἔτι ταῖς μωαμεθανικαῖς κώμαις τῆς Ἀφρικῆς, ἐν Σενάρῃ λ. χ., πιστεύουσιν οἱ ἄνθρωποι εἰς πνεύματα, τὰ ὁποῖα ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ μεταμορφῶνται. Ἐν Φαμμάκᾳ ἐπαρουσιάσθησαν τῷ περιηγητῇ Φορτμάννῳ αἰγύπτιοι στρατιῶται, περὶ ὧν ἐλέγετο ὅτι μεταμορφοῦνται ἐν νυκτὶ εἰς κροκοδείλους, καὶ διαβαίνουσιν ὡς τοιοῦτοι τὸν κυανοῦν Νεῖλον.

Εἰς ἄκρον περίεργοι εἶναι καὶ οἱ μῦθοι περὶ τῶν ζῴων ἐν Ἀφρικῇ. Τῷ Γάλλῳ Du Chaillu ἐδιηγήθησαν οἱ Ἀσχῖραι τοὺς ἑξῆς ἀλλοκότους μύθους περὶ γορίλλα. "'Ημέραν τινὰ πειναλέα λεοπάρδαλις ἐξῆλθεν εἰς θήραν καὶ εὗρε μέγαν γορίλλαν (πίθηκον), ὅστις τῇ ἐφάνη εὐπρόσδεκτος λεία. Τὸν ἐπλησίασεν ἑπομένως καὶ δι' ὑψηλοῦ ἅλματος ὥρμησε κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ γορίλλας, ἐννοήσας τὸν κίνδυνον, ἥρπασε κατὰ τὸ πήδημα τὴν λεοπάρδαλιν ἀπὸ τῆς οὐρᾶς, ἣν ἤρξατο περιστρέφων μέχρις οὗ ἡ οὐρὰ ἀπεκόπη. Τὸ ἠκρωτηριασμένον θηρίον μετέβη ὀδυρόμενον πρὸς τὸν βασιλέα τοῦ λεοπαρδάλεων καὶ τῷ διηγήθη τὸ πάθημά του. Ὁ βασιλεὺς πλήρης ὀργῆς ἐκραύγασε τοσοῦτον ἰσχυρῶς, ὥστε ὅλαι αἱ λεοπαρδάλεις τῶν περιχώρων ἔσπευσαν, ὅπως μάθωσι τὰ συμβαίνοντα. Ἐν τῇ συνόδῳ ταύτῃ ἀπεφασίσθη νὰ ἐκδικηθῶσι· πανταχόθεν ἐξεστράτευσαν κατὰ τοῦ γορίλλα, οὗτος ὅμως ἐκράτει βαρεῖαν ῥάβδον, δι' ἧς ἀπεδίωκε τοὺς ἐχθρούς του· τέλος δέ, καταβληθέντος τοῦ γορίλλα ἐκ τοῦ κόπου, αἱ λεοπαρδάλεις ἐπέπεσαν σύσσωμοι κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν κατεκερμάτισαν."

"'Ἄλλοτε πάλιν ἄλλος γορίλλας διαβαίνων δάσος συνήντησε μέγαν ἐλέφαντα ζητοῦντα τροφήν. — Τί ζητεῖς ἐδῶ εἰς τὸ δάσος μου; τῷ εἶπεν ὁ γορίλλας ἀποτόμως· δὲν ἠξεύρεις ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ ὁ βασιλεύς; Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐλέφας δὲν ὑπήκουσεν εὐθύς, ὁ πίθηκος ἐξερρίζωσε μικρὸν δένδρον καὶ δι' αὐτοῦ ἐκτύπησε τὸν ἐλέφαντα τόσον ἰσχυρῶς, ὥστε τὸν κατέρριψε νεκρόν. Τὴν ἐπιοῦσαν εὑρέθη ἐν τῷ δάσει τὸ νεκρὸν θηρίον καὶ παρ' αὐτῷ τὸ δένδρον, δι' οὗ εἶχε φονευθῇ."

Καὶ πνεύματα γοριλλῶν ἔπλασεν ἡ φαντασία τῶν Ἀράβων· δύο, εἴδη γοριλλῶν ὑπάρχουσι, λέγουν· τὸ μὲν εἶναι τὸ κοινὸν εἶδος, τὸ δ' ἕτερον τὰ πνεύματα. Ἐπικρατεῖ ἡ ἰδέα ὅτι πολλάκις μαῦροι κάτοικοι τῶν χωρῶν ἐκείνων μεταβάλλονται εἰς γορίλλας. Ἡμεῖς κοινῶς ἠθέλομεν παραδεχθῇ ὅτι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον περιπλανηθέντα εἰς τὸ δάσος ἐφόνευσαν τὰ ἄγρια θηρία· πλὴν οἱ ἐγχώριοι οὐδόλως παραδέχονται τὴν φυσικὴν ταύτην λύσιν, ἀλλὰ διατείνονται, καὶ τοῦτο ἐν πλήρει πεποιθήσει, ὅτι ὁ ἀπολεσθεὶς μετεβλήθη εἰς γορίλλαν, καὶ ὅτι ἔρχεται τὴν νύκτα ὡς φάντασμα εἰς τὰ πέριξ τοῦ χωρίου. Κατὰ τοιούτου φαντάσματος οὐδὲν ὅπλον ἰσχύει οὔτε αὐτὴ ἡ σφαῖρα πυροβόλου. Τὸ φάντασμα τοῦτο κρύπτεται συνήθως εἰς τὰς παρὰ τὴν ὁδὸν ἐνέδρας ὅθεν ἐπιτίθεται κατὰ τῶν διαβατῶν, οὓς ἀνασύρει ἐπὶ τοῦ δένδρου καὶ ἀποπνίγει.

Ἄλλοι πάλιν διηγοῦνται ὅτι ὁλόκληρον χωρίον συνεκρότησέ ποτε πόλεμον κατὰ γοριλλῶν. Οἱ πίθηκοι εἶχον εἰσδύσει εἰς τοὺς ἀγρούς, οὓς εἶχον ἐντελῶς καταστρέψει. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἔσπευσαν ἔνοπλοι ὅπως ἀποδιώξωσι τοὺς αὐθάδεις ἐπιδρομεῖς, ἀλλ' οἱ γορίλλαι ἀντιτάξαντες γενναίαν ἀντίστασιν, τοὺς πλείστους τῶν μαύρων ἐφόνευσαν, ἄλλους ἔτρεψαν εἰς φυγὴν καὶ ἄλλους συνέλαβον αἰχμαλώτους. Οἱ αἰχμάλωτοι ἐπανῆλθον μετά τινας ἡμέρας εἰς τὴν πατρίδα των, ἀλλ' ἄνευ ὀνύχων, οὓς οἱ νικηταὶ πίθηκοι τοῖς ἀφῄρεσαν εἰς σημεῖον τιμωρίας καὶ πρὸς παραδειγματισμόν.

Ἐν τῇ ἀνατολικῇ Ἀφρικῇ διηγοῦνται περὶ ἀνθρώπων μὲ οὐράν, ἐν δὲ τῇ δυτικῇ Ἀφρικῇ περὶ φυλῆς, Λαπάδι καλουμένης, ἥτις ἀντὶ ποδῶν ἔχει ὁπλὰς ζῴων. Αἱ παραδόσεις τῶν μαύρων περὶ τῆς διαμονῆς τῆς ψυχῆς μετὰ θάνατον εἶναι ἀσαφεῖς. Συνήθως πιστεύεται ὅτι τὰ πνεύματα τῶν τεθνεώτων ἔχουσιν ἐπιθυμίας καὶ ἀνάγκας καὶ τιμωροῦσι τοὺς μὴ λαμβάνοντας αὐτὰς ὑπ' ὄψιν. Μετὰ παρέλευσιν ὅμως χρόνου τινὸς ἐὰν ἐρωτήσῃ τις τοὺς συγγενεῖς περὶ τοῦ ἀποθανόντος, λαμβάνει συνήθως εἰς ἀπάντησιν. "Μὲ τὸν θάνατον ὅλα τελειόνουν! Καὶ αὐτὸς ἐτελείωσεν!"

*) Νόσος φρικώδης καὶ εἰς ἄκρον κολλητική, ἐπιπολάζουσα εἰς τὴν δυτικὴν Ἀφρικήν.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΠΑΡΙΣΙΝΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΝΑ ΤΗΝ ΚΑΣΜΙΡΗΝ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ.

(Συνέχεια.)

(Μετὰ εἰκόνων, ὅρα σελ. 21, 28 καὶ 29.)

Η ΕΠΑΡΧΙΑ ΒΑΛΤΙΣΤΑΝ.

Ἀναχωρήσαντες ἐκ Σριναγὰρ εἰσήλθομεν εἰς τὴν κυρίως ὀρεινὴν χώραν, διεύθυνσιν λαβόντες πρὸς τὴν ἐπαρχίαν Βαλτιστάν, τὸ τέρμα τῆς ὁδοιπορίας ἡμῶν. Διελθόντες διάφορα στενά, ἐν οἷς ἡ ὁδὸς μόλις ἦτο κεχαραγμένη, εἴδομεν τέλος μακρόθεν τὴν ὡραίαν κοιλάδα Γουραίς, κειμένην εἰς ὕψος 2200 μέτρων ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ ἐν μέσῳ ὑψηλῶν ὀρέων. Τὴν χώραν ταύτην κατοικεῖ ἡ φυλὴ τῶν Δαρδοῦ, φυλὴ ὀθωμανική, ὅλως διάφορος τῶν φυλῶν, τῶν τὴν κυρίως Κασμίρην οἰκουσῶν. Οἱ Δαρδοῦ εἶναι μικρότεροι τὸ ἀνάστημα, ἔχουσι καὶ τὴν κεφαλὴν μικροτέραν· ἡ λεπτὴ καὶ μακρὰ αὐτῶν ῥὶς τοῖς παρέχει τύπον ἀλλόκοτον· εἶναι δὲ τολμηρότεροι τῶν ἄλλων ἀλλὰ καὶ πονηρότεροι καὶ ἐπιτηδειότεροι κλέπται (ὅρα τὴν εἰκόνα). Αἱ γυναῖκες, καίτοι ὀθωμανίδες, δὲν καλύπτουσι τὸ πρόσωπον. Αἱ οἰκίαι των εἶναι μικραὶ καὶ ἀκάθαρτοι. Ἡ Γουραὶς εἶναι μία τῶν ὡραιοτέρων κοιλάδων, ἃς ποτε εἶδον, καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς μετὰ πολλῆς εὐπροσηγορίας καὶ φιλοξενίας μᾶς ὑπεδέχθησαν, προσκαλοῦντες ἡμᾶς νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς ἀθλίας αὐτῶν κατοικίας. Παρὰ τὴν θύραν ἵσταντο γυναῖκες κρατοῦσαι ἐν ταῖς ἀγκάλαις τὰ βρέφη των. Τὰ παιδία μᾶς προσέβλεπον μετὰ πολλῆς ἐκπλήξεως καὶ μετὰ φόβου· ἔλαβον δὲ ὀλίγον θάρρος ἀφ' οὗ ὁ σύζυγός μου τοῖς ἔρριψεν ὀλίγα χαλκᾶ νομίσματα. Ἐζητήσαμεν ν' ἀγοράσωμεν παρά τινος τῶν γυναικῶν ἓν ζεῦγος ἐνωτίων ἀλλοκότου σχήματος· κατ' ἀρχὰς ἡ γυνὴ αὕτη τρέμουσα ἠρνήθη, ἀφ' οὗ ὅμως εἶδε τὰς προσφερομένας αὐτῇ ῥουπίας, ἀφ' ἑαυτῆς μᾶς ἔτεινε τὰ ἐνώπια. Περίεργον εἶναι πῶς ἐν μέσῳ φύσεως τόσον πλουσίας οἱ ἄνθρωποι διατελοῦσιν ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ!

Ἐγκαταλιπόντες τὴν εὔφορον πεδιάδα εἰσήλθομεν πάλιν ἐντὸς τῶν ὀρέων, ὅπου πλέον ἤρξατο ἐκλείπουσα ἡ φυτεία. Βράχοι παμμεγέθεις ἐπεκρέμαντο ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἡμῶν, καὶ ἀνὰ πᾶν βῆμα οἱ ἵπποι μας ἐσκόνταπτον καὶ οἱ ὑπηρέται μας ἵσταντο ἀδημονοῦντες καὶ μὴ γνωρίζοντες ποίαν διεύθυνσιν νὰ λάβωσιν. Ἔν τινι τῶν στενῶν ἀπηντήσαμεν μεγιστᾶνά τινα κυνηγόν, ὅστις κρατῶν τὸ ὅπλον του ἐπὶ ὤμου παρηκολουθεῖτο ὑπὸ πολλῶν ὑπηρετῶν καὶ λαμπρῶν θηρευτικῶν κυνῶν. Οἱ πλούσιοι οὗτοι Ἰνδοὶ διατρέχουσι πολλάκις τὴν χώραν θηρεύοντες ποτὲ μὲν πεζῇ, ποτὲ δὲ καὶ ἔφιπποι, κρατοῦντες μεγάλα ἐρυθρὰ ἀλεξήλια. Τὰ ἀλεξήλια ταῦτα μένουσι πάντοτε ἀνοικτὰ καὶ μακρόθεν φαίνονται ὡς μεγάλαι ἐρυθραὶ σκηναί. Ἡ χώρα καθίσταται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μελαγχολικωτέρα· πανταχόθεν βράχοι ἀπότομοι· οὐδαμοῦ οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον δένδρον. Αἱ στενωποὶ γίνονται συχνότεραι, διασχιζόμεναι ὑπὸ ῥυάκων καὶ ποταμῶν. Ἡ ἐν μέσῳ τῶν ὑψωμάτων τούτων χώρα εἶναι ἔρημος καὶ ἀκατοίκητος· ὁ μόνος ἦχος ὅστις ἀκούεται, εἶναι τὸ σύριγμα ὀρεινῶν τινων μυῶν. Ὁ σύζυγός μου κατελήφθη ὑπὸ τῆς τῶν ὀρέων σκοτοδίνης, καὶ ὑπὸ δυσπνοίας· ἠναγκάσθημεν λοιπὸν νὰ στήσωμεν τὰς σκηνάς μας, ὅπως ἀναπαυθῶμεν· ἀλλὰ τὸ ψῦχος ἦτο ἐπαισθητὸν καὶ μὲ ὅλα τὰ βαρέα σκεπάσματά μας ἐτρέμομεν καθ' ὅλην τὴν νύκτα. Ἀπορίας ἄξιον μοὶ ἐφαίνετο πῶς ἀντέχουσιν εἰς τὸ κλίμα τοῦτο οἱ Ἰνδοί, οἱ συνειθισμένοι εἰς τὸ θερμὸν κλίμα τῶν πεδιάδων. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι καὶ αὐτοὶ δὲν ὑπέφερον ὀλιγώτερον ἡμῶν. Πότε νὰ ἐξέλθωμεν τῶν ὑψηλῶν τούτων ὀροπεδίων! (Ὅρα τὴν εἰκόνα). Καὶ ὅμως εἴμεθα ἠναγκασμένοι ν' ἀναβαίνωμεν ἀκόμη, διότι μόνον ἀφ' οὗ ἐφθάνομεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὑπερκειμένου ὄρους ἐμέλλομεν νὰ εὕρωμεν τὴν ἀτραπόν, τὴν ὁδηγοῦσαν ἡμᾶς πρὸς τὴν πόλιν Σκάρδον, τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας Βαλτιστάν. Ἡ ἀνάβασις ἦτο δύσκολος καὶ εἰς ἄκρον ἐπίπονος· πανταχόθεν πέτραι καὶ ἐρημία, οὐδὲ ἴχνος ἀνθρώπου, οὐδὲ ἴχνος κατοικίας. Τὸ θέαμα εἶναι ἀφ' ἑνὸς μὲν καταπληκτικόν, ἀφ' ἑτέρου ὅμως καὶ εἰς ἄκρον μελαγχολικόν. Ποῦ εἶναι ἡ γελόεσσα φύσις τῶν πεδιάδων; Ποῦ εἶναι τὰ ὡραῖα ὀροπέδια τῆς Κασμίρης; Τὸ ὄρος τοῦτο, Καρακορούμ λεγόμενον, μᾶς ἐνθυμίζει τὰς ὑψηλὰς καὶ γυμνὰς κορυφὰς τῶν Ἄλπεων ἐν Ἑλβετίᾳ. Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀπαντῶμεν ἐκτάσεις χιονοσκεπεῖς. Χιὼν ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ! Ποτὲ μὲν ἱππεύοντες, ποτὲ δὲ βαδίζοντες πεζῇ φθάνομεν τέλος πάντων εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους. Περίεργον μοὶ ἐφαίνετο πῶς οἱ Ἰνδοὶ ὑπηρέται μας ἔβαινον γυμνόποδες ἐπὶ τοῦ ὀλισθηροῦ τούτου ἐδάφους· ἀλλὰ τὸ δέρμα τῶν ποδῶν των εἶναι τόσον ἀπεσκληρημένον, ὥστε οὔτε τὸ ψῦχος αἰσθάνεται οὔτε τὸν καύσωνα. Κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους κατάβασιν ὁ σύζυγός μου ἀνὰ πᾶν βῆμα ἐκινδύνευε νὰ ὀλισθήσῃ, καὶ ἂν δὲν ὑπεστήριζεν αὐτὸν ὁ ὁδηγός του θὰ ἔφθανε πολὺ ταχύτερον κάτω παρ' ὅ, τι ἐπεθύμει. Ἀλλὰ καὶ ἐγώ, καίτοι στηριζομένη ὑπὸ νέου Ἰνδοῦ, ἔβλεπον ὅτι μετὰ πολλῆς δυσκολίας ἠδυνάμην νὰ προχωρήσω· διὸ καὶ ἐσκεπτόμην ἤδη νὰ καθήσω ἐπὶ τοῦ ὀλισθηροῦ ἐδάφους καὶ νὰ κατέλθω ὡς ἐκ τῶν λεγομένων ῥωσσικῶν λόφων ἐν καιρῷ χειμῶνος· ἀλλ' ὁ σύζυγός μου μὲ ἀπέτρεψεν εἰπών μοι ὅτι οἱ πρόποδες τοῦ ὄρους σχηματίζουσιν ἐκ τῆς ἀναλυομένης χιόνος λίμνας βαθείας, ὅπου ἐκινδύνευέ τις νὰ πνιγῇ. Οὕτω κατωρθώσαμεν μετὰ πολλοῦ κόπου νὰ διαβῶμεν τὴν ἐπικίνδυνον ἐκείνην θέσιν καὶ νὰ φθάσωμεν εἰς κατώτερον ὀροπέδιον, ὅθεν εἴδομεν ἐν τῷ βάθει τῆς κοιλάδος ἐν μέσῳ πυκνῆς φυτείας τὴν πόλιν Σκάρδον, ἥτις καὶ τοι φαινομένη πλησίον ἀπεῖχεν ὅμως κατὰ δεκαπέντε ἔτι μίλια. Ἂν καὶ κεκοπιακότες ἀπεφασίσαμεν νὰ προχωρήσωμεν, διότι ἐν ἐκείνῃ τῇ βραχώδει ἐρημίᾳ δὲν ἐβλέπομεν ποῦ ἠδυνάμεθα νὰ στήσωμεν τὰς σκηνάς μας. Ἀλλ' ὅσῳ ἐπροχωροῦμεν ἡ πόλις ἐφαίνετο ἀπομακρυνομένη· ὅθεν ὅταν περὶ τὰς 5 τὸ ἑσπέρας ἤλθομεν εἰς τὸ μικρὸν χωρίον Καρπιτοῦ, κείμενον εἰς τριῶν μιλίων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Σκάρδου, ἐκρίνομεν φρόνιμον νὰ διανυκτερεύσωμεν ἐν αὐτῷ. Οἱ κάτοικοι μᾶς προσέφερον τόσον καλὰ βερίκοκα, ὥστε σχεδὸν ἐλησμονήσαμεν τοὺς ὑποστάντας κόπους. Ἡ νὺξ ὑπῆρξεν ἀναπαυτικωτάτη, διότι οὔτε σκοτοδίνην πλέον ἐφοβούμεθα οὔτε ψῦχος· καὶ αὐτοὶ οἱ ἵπποι μας ἐχρεμέτιζον ἐξ εὐχαριστήσεως.

Τὴν ἐπιοῦσαν δὲ πρωΐαν ἀπήλθομεν εἰς Σκάρδον. Ἡ ὁδός, ἡ ἀπὸ Καρπιτοῦ εἰς Σκάρδον ἄγουσα, εἶναι ὡραία δενδροστοιχία πευκῶν καὶ ἰτεῶν. Ἡ πόλις Σκάρδον (ὅρα τὴν εἰκόνα), κειμένη εἰς ὕψος 7400 ποδῶν ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, περικυκλοῦται ὑπὸ ζώνης βράχων ξηρῶν· ἡ πεδιὰς εἶναι καλῶς καλλιεργημένη καὶ ἰδίως πλουσία εἰς ὀπωροφόρα δένδρα. Εἰσερχόμενοι εἰς τὴν πόλιν εἴδομεν στρατιώτας τινὰς ἐγχωρίους γυμναζομένους ἔν τινι πλατείᾳ· οἱ ὀρεινοὶ οὗτοι στρατιῶται, Δόγρα λεγόμενοι, ἀποτελοῦσι τὰ κάλλιστα τάγματα τοῦ στρατοῦ τοῦ ἡγεμόνος· ἡ στολὴ αὐτῶν σύγκειται ἐκ χιτῶνος δεδεμένου περὶ τὴν μέσην διὰ ζώνης δερματίνης, ἐκ περισκελίδος, ὑψηλοῦ καλύμματος τῆς κεφαλῆς ἐν εἴδει σαρικίου, καὶ τουφεκίου ἀρχαίου συστήματος, τὸ ὁποῖον φέρουσι συνήθως ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου. Ἡ πόλις ἔχει δύο φρούρια, τὸ μὲν ἀρχαῖον, τὸ ὁποῖον ἐκτισμένον ἐπὶ ὑψηλοῦ λόφου ἀποτόμως πρὸς τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν καταπίπτοντος, εἶναι κατὰ τὸ ἥμισυ πλέον ἐρείπιον· τὸ δὲ νέον, ἀνεγερθὲν ἐπὶ μεγάλου βράχου καὶ ἐπιβλέπον τὴν εἴσοδον τῆς κοιλάδος. Τὸ νέον τοῦτο φρούριον μὲ τοὺς πύργους καὶ τοὺς προμαχῶνάς του φαίνεται ἀρκούντως ὀχυρόν.

Ἡ σκηνὴ ἡμῶν ἐστήθη ἐν μέσῳ ἐκτεταμένου κήπου καὶ ὑπὸ τοὺς κλάδους ὑψηλῶν μηλεῶν, πεπληρωμένων γευστικωτάτων μήλων· ἐννοεῖται ὅτι ἡ παρατεθεῖσα ἡμῖν τράπεζα ἦτο πλήρης οὐ μόνον μήλων ἀλλὰ καὶ σταφυλῶν καὶ πεπόνων, μεγάλως φημιζομένων, καὶ δικαίως. Περικυκλουμένη ὑπὸ ξηρῶν βράχων ἡ πόλις Σκάρδον εἶναι τὸ θέρος διαμονὴ θερμοτάτη.

Μετὰ μεσημβρίαν ὁ συνταγματάρχης τῶν ὀρεινῶν ταγμάτων, λαβὼν πρὸς τοῦτο διαταγὴν παρὰ τοῦ ἡγεμόνος, ἐπλήρωσε τοὺς ὁδηγούς μας. Οἱ δύσπιστοι οὗτοι ἄνθρωποι ἐξήταζον ἐπισταμένως πᾶν νόμισμα ἐπὶ τοῦ λίθου, ὅπως βεβαιωθῶσιν μὴ ἦναι κίβδηλον.

Τὸ Σκάρδον, ἡ πρωτεύουσα τοῦ Βαλτιστάν, κείμενον ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ἰνδοῦ, ἐκυριεύθη ἐν ἔτει 1848 ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τοῦ Γουλὰβ-Σίγκ, ὃν ὡδήγει ὁ στρατηγὸς Σουραβάρι καὶ ἔκτοτε διατελεῖ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ ἡγεμόνος τῆς Κασμίρης. Βλέπων τις τὸ ὀχυρὸν φρούριον, τὸ ὁποῖον φαίνεται ἀποτελοῦν μέρος τοῦ ὄρους, πρὸς ὃ ἐρείδεται, ἀπορεῖ πῶς τοῦτο ἐκυριεύθη ἐξ ἐφόδου. Τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι θεωρούμενον ἀπόρθητον δὲν ἐφρουρεῖτο ἀρκούντως. Ἡ μικρὰ φρουρά, συγκειμένη ἐκ στρατιωτῶν βαλτίδων, ἐσφάγη σχεδὸν ὁλόκληρος ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν· δύο ἢ τρεῖς μόνον στρατιῶται κατώρθωσαν νὰ σωθῶσι διὰ τοῦ ποταμοῦ. Ἄλλοτε τὸ Σκάρδον ἦτο ἐντελῶς ἐστερημένον φυτείας, σήμερον ὅμως τὰ ὀπωροφόρα δένδρα εἶναι ἐν ἀφθονίᾳ, οἱ κῆποι εἶναι καλῶς καλλιεργημένοι, καὶ ὕδατα ἀρκετὰ διαβρέχουσι τὴν χώραν. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸν δραστήριον Μέτα-Μάγγελ, διοικητὴν τοῦ Βαλτιστάν, ὅστις ὡς διὰ μαγικῆς ῥάβδου μετέβαλε τὴν ἔρημον ταύτην εἰς παράδεισον. Δυστυχῶς μὲ ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν, ἣν εἴχομεν νὰ γνωρίσωμεν τὸν εὐφυέστατον τοῦτον ἄνδρα, δὲν τὸν εἴδομεν, διότι εὑρίσκετο ἐν Σριναγάρ· εἴδομεν ὅμως τὸν δωδεκαετῆ υἱόν του, ὅστις ἦτο ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ῥαγιᾶ, ἢ τοποτηρητοῦ τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ. Ὁ ἀντιπρόσωπος οὗτος τοῦ διοικητοῦ ἦλθε πρὸς ἐπίσκεψιν ἡμῶν μετὰ τοῦ νέου παιδός, ἢ "τσότα ῥαγιᾶ" (μικροῦ ῥαγιᾶ), ὡς ὀνομάζουσιν αὐτὸν ἐν τῇ ἐγχωρίῳ γλώσσῃ. Μετὰ τὰς συνήθεις φιλοφρονήσεις μᾶς ἔδωσαν δῶρον ἕνα σκύλον, περιεργότατον διὰ τὴν ἀσχημίαν του. Τὸν σκύλον τοῦτον ἠθέλησε προηγουμένως ν' ἀγοράσῃ ὁ σύζυγός μου· ἀλλὰ τῷ ἀπήντησαν ὅτι εἶναι μοναδικὸς εἰς τὸ εἶδός του ἐν τῇ χώρᾳ καὶ δὲν ἐπωλεῖτο ἀνήκων εἰς τὸν τοποτηρητήν. Τὴν ἐπιοῦσαν, ὡς εἶπον, μᾶς τὸν προσέφερον δωρεάν. Εἶναι ὁ σκύλος οὗτος εἶδος λαγωνικοῦ, κατάγεται ἐκ τοῦ ὄρους Τσιτρὰλ καὶ εἶναι ἐπιτηδειότατος εἰς τὴν θήραν τῆς ἄρκτου (ὅρα τὴν εἰκόνα). Ἐν Εὐρώπῃ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν κυνῶν εἶναι εἰσέτι ἄγνωστον· διὸ καὶ ὁ σύζυγός μου τὸν προσδιώρισε διὰ τὸν ζωολογικὸν κῆπον τῶν Παρισίων. Ἐπιθυμοῦντες ν' ἀνταποδώσωμεν τὸ δῶρον, προσεφέρομεν τῷ τοποτηρητῇ δύο λαμπρὰ δακτύλια, κάλαϊν (πεused ρουζὲν) καὶ σάπφειρον. Ὁ μικρὸς πρίγκηψ εἶναι παῖς εὐειδέστατος μὲ μεγάλους μέλανας ὀφθαλμοὺς καὶ μεγάλα βλέφαρα· ἡ ῥίς του εἶναι λεπτὴ καὶ εὐθεῖα, δυστυχῶς ὅμως παραμορφοῦται ὑπὸ χρυσοῦ δακτυλίου. Καὶ ὁ κηδεμών του εἶναι νέος, ὡς εἰκοσιπενταετὴς τὴν ἡλικίαν. Ἀφ' οὗ

μᾶς προσέφερε καὶ διάφορα ὀπωρικά, μᾶς προσεκάλεσε νὰ παρασταθῶμεν εἰς τὸ παιγνίδιον τοῦ πόλου. Τὸ παιγνίδιον τοῦτο εἶναι ἐγχώριον καὶ παίζεται μετὰ πολλῆς ζέσεως καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιδεξιότητος· εἶναι δὲ εἶδος διασφαιρισμοῦ, παιζομένου ἐπὶ τοῦ ἵππου. Ἕκαστον χωρίον κάπως σημαντικὸν ἔχει τὸ σφαίριστρόν του, ὅπερ συνήθως εἶναι στάδιον ἐπίμηκες· πολλάκις ὅμως τὰ σφαίριστρα ταῦτα κεῖνται παρὰ τὸ χεῖλος κρημνοῦ, καὶ τότε ἀπαιτεῖται μεγάλη ἐπιδεξιότης εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ ἵππου. Καὶ ὁ ἵππος ὅμως πρέπει νὰ ἦναι δεόντως γεγυμνασμένος, διότι ἄλλως καὶ αὐτὸς εὐκόλως πίπτει καὶ τὸν ἀναβάτην του φονεύει· συχνότατα συμβαίνουσι τοιαῦτα δυστυχήματα, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν ἐμποιοῦσι μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς θεατάς.

Μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος παρέστημεν θεαταὶ τοῦ ἰνδικοῦ τούτου παιγνιδίου, τὸ ὁποῖον παρετάθη ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους παρουσίᾳ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἡγεμόνος, τοῦ τοποτηρητοῦ αὐτοῦ καὶ πολλοῦ πλήθους λαοῦ. Ἡ τὸ παιγνίδιον συνοδεύουσα μουσικὴ συνίστατο ἐκ δύο τυμπάνων, ἑνὸς αὐλοῦ καὶ μιᾶς σάλπιγγος, ὀργάνων ὅλως ἀρχαϊκῶν. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ παιγνιδίου οἱ νικηταὶ παρήλασαν

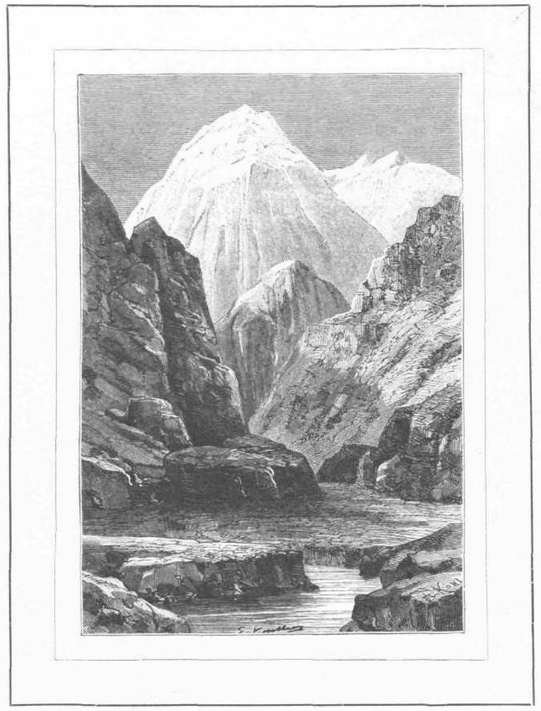

ΤΑ ΣΤΕΝΑ ΤΟΥ ΣΚΑΡΔΟΥ.

ἐνώπιον τοῦ ἰκριώματος, ἐφ' οὗ ἐκάθητο ὁ ναρὸς πρίγκηψ καὶ οἱ ὀπαδοί. Ὁ λαὸς ἐπευφήμισε τοὺς νικητάς, ἐν ᾧ οἱ νικηθέντες ἀνεχώρουν κατησχυμένοι καὶ ἐν μέσῳ τῶν συριγμῶν τοῦ πλήθους.

Ἡ ἀγορὰ τῆς πόλεως Σκάρδου ἀποτελεῖται ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ, εἶναι ὅμως μᾶλλον πτωχική. Ὁ σύζυγός μου εὗρεν ἔν τινι σκοτεινῷ μαγαζείῳ κοσμήματά τινα ἀρχαῖα, ἔχοντα μεγάλην ὁμοιότητα πρὸς τὰ ἀραβικὰ κοσμήματα. Λέγεται ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἡγεμόνες τοῦ Βαλτιστὰν προσεκάλεσαν τεχνίτας Ἄραβας, ὅπως διδάξωσι τὴν κατασκευὴν τῶν κοσμημάτων τούτων. Σήμερον ὁ βιομηχανία αὕτη δὲν σώζεται πλέον ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ ἂν εὑρίσκῃ τις ἐνίοτε τοιαῦτα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ κοσμήματα, ταῦτα εἶναι πάντως ἀρχαῖα.

Ὁ σύζυγός μου ἐνδιαφερόμενος πάντοτε εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ τύπου καὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῶν διαφόρων φυλῶν, προσεκάλεσε Βαλτίδας τινὰς εἰς τὸ κατάλυμά μας, ὅπως βεβαιωθῇ ἂν ἡ φυλὴ αὕτη δὲν φέρῃ τὸν τύπον τῆς Μογγολικῆς φυλῆς· εὗρε δὲ ὅτι ὁ τύπος εἶναι ὅλως διάφορος· ἔχουσι τὴν κόμην δοσπρυχώδη, τὰς τρίχας ἁπαλάς, τὸν πώγωνα δασύν, τὸ δέρμα τριχῶδες καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς εὐθεῖς· οἱ ὀδόντες των εἶναι λευκότατοι καὶ ὡραῖοι,

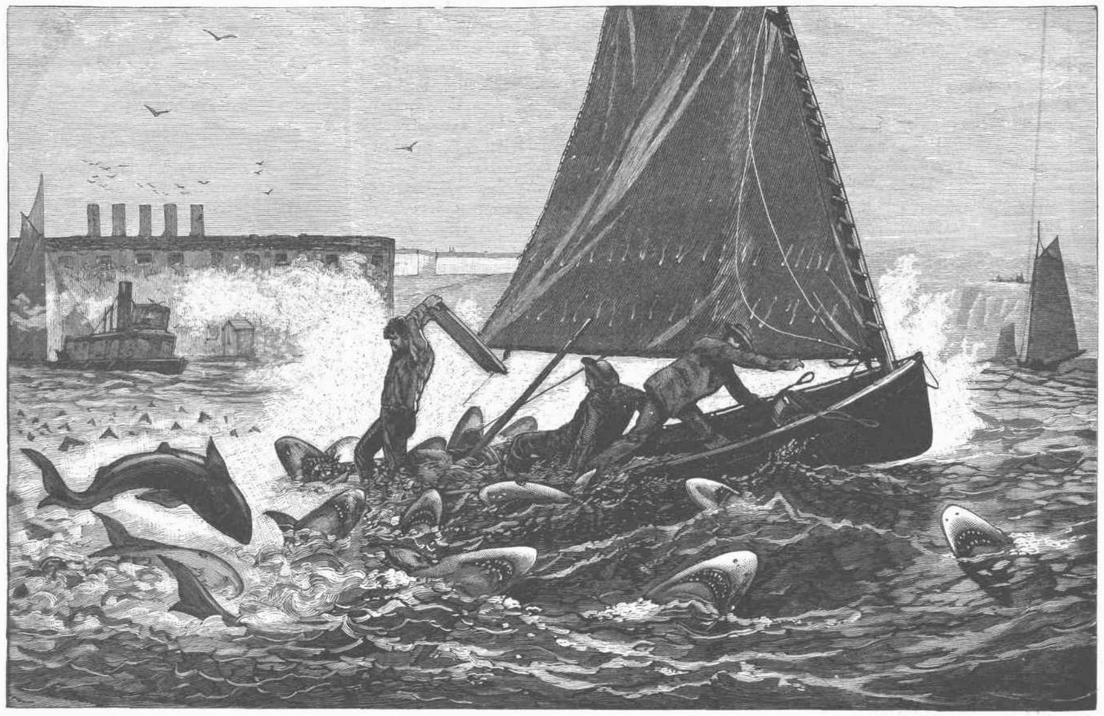

ΕΝ ΤΩι ΚΟΛΠΩι ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ.
Ἔφοδος καρχαριῶν.

ἡ δὲ φυσιογνωμία των γλυκεῖα. Πάντες εἶχον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ κρανίου καῦμα τοῦ μεγέθους νομίσματος ἡμίσεος φράγκου· ἐρωτηθέντες περὶ τῆς αἰτίας τοῦ καύματος τούτου ἀπήντησαν ὅτι ἐν βρεφικῇ ἡλικίᾳ τοὺς καίουσιν ὅπως τοὺς προφυλάξωσιν ἀπὸ τὰς νόσους τῆς κεφαλῆς. Τινὲς εἶχον τοιαῦτα καύματα καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ σώματος, καὶ τοῦτο χάριν ἀποφυγῆς νόσων. Οἱ Ἰνδοὶ ἐν τοῖς ἰατρικοῖς αὐτῶν συγγράμμασι διϊσχυρίζονται ὅτι τὸ μόνον θεραπευτικὸν μέσον κατὰ τοῦ κολικοπόνου εἶναι ἡ ἐπίθεσις παπυρακτωμένων σιδηρῶν πλακῶν ἐπὶ τοῦ πέλματος τῶν ποδῶν· ἀμέσως λέγουσι καταπαύουσιν οἱ πόνοι. Τὸ πιστεύω, διότι τὸ ἰατρικὸν εἶναι δεκάκις χειρότερον τῆς νόσου.

Τὸ θέρος εἶναι ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ θερμότατον, ἀλλὰ βραχύ. Τὰ κτήνη εἶναι ὀλίγα καὶ τοῦτο ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως βοσκῶν· τὸ χόρτον δὲν φύεται ἄφθονον, τὸ μὲν ἕνεκα τοῦ παρατεταμένου ψύχους ἐν χειμῶνι, τὸ δὲ ἕνεκα τοῦ μεγάλου καύσωνος κατὰ τὸ θέρος. Τὸν μακρὸν χειμῶνα διέρχονται οἱ κάτοικοι κατασκευάζοντες ὑφάσματα ἐξ αἰγείων τριχῶν· τὰ καλλίτερα τῶν ὑφασμάτων τούτων προέρχονται ἐκ τῆς πόλεως Λαδάκ. Οἱ κάτοικοι εἶναι θρησκείας βδωμανικῆς, ἀνήκουσι δὲ εἰς αἵρεσιν μετέχουσαν τῆς αἱρέσεως τῶν συννιτῶν καὶ τῶν σιΐτῶν. Παράδοξον εἶναι τὸ σχῆμα τῶν καπνοσυρίγγων των· εἶναι σχῆμα ὅλως ἰδιάζον καὶ εὑρισκόμενον μόνον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Βαλτιστάν.

(Ἕπεται ἡ συνέχεια.)

Ο ΚΥΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΙΣΙΝΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΡΙΑΣ.

ΔΑΡΔΟΥ.
Εγχώριοι τῆς Κασμίρης.

ΕΝ ΤΩι ΚΟΛΠΩι ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ.

Τὸν κόλπον τῆς Νέας Ὑόρκης ἐπισκέπτονται ἐν καιρῷ θέρους συχνάκις καρχαρίαι μεγάλων καὶ μικρῶν διαστάσεων. Τὰ ἀδηφάγα ταῦτα θαλάσσια τέρατα ἑλκύονται, ὡς φαίνεται, ἐκ τῶν εἰς τὴν θάλασσαν ριπτομένων ἀκαθαρσιῶν. Ἐνίοτε οἱ φοβεροὶ οὗτοι ἰχθῦς καθίστανται τόσον θρασεῖς, ὥστε οὐ μόνον πολὺ πλησίον τῆς παραλίας ἐμφανίζονται, ἀλλὰ καὶ τολμηρῶς κατὰ τῶν μικρῶν λέμβων καὶ ἀκατίων ἐπιτίθενται προσπαθοῦντες νὰ τὰ ἀνατρέψωσιν.

Ἡ παρατεθειμένη εἰκὼν παριστᾷ ζωηρῶς τὸν κίνδυνον, ὃν διέτρεξεν ἐν θερινῇ τινι μεσημβρίᾳ ὁ λοχαγὸς Ἀλέξανδρος Κάμπελ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Νέας Ὑόρκης πλέων μετά τινος φίλου, Ῥοβερτσῶνος ὀνόματι, καὶ ἑνὸς ναύτου. Ἐκτελῶν τοὺς θαλασσίους ἐλιγμοὺς ὑπὸ ἄνεμον πνέοντα κάπως σφοδρῶς, ὁ λοχαγὸς εἶδεν αἴφνης ἐν τῇ θαλάσσῃ μέλανά τινα ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα διαίως κινούμενα πολὺν διήγειρον τὸν ἀφρόν· ἐπλησίασεν ἐπομένως, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἐβεβαιοῦτο ὅτι τὸ μέλανα ἐκεῖνα ἀντικείμενα ἦσαν καρχαρίαι, οὗτοι παμπληθεῖς περιέζωσαν τὴν μικρὰν λέμβον. Μετ' ὀλίγον ὀσφραινόμενοι λείαν εὐπρόσδεκτον ἐπετέθησαν ὁρμητικῶς κατὰ τῆς λέμβου θραύοντες διὰ τῶν ὀξέων αὐτῶν ὀδόντων τὴν πρύμνην τοῦ πλοιαρίου καὶ τὴν μίαν τῶν κωπῶν. Ὁ Ῥόβερτσων ἀφαιρέσας ἓν τῶν θρανίων τῆς λέμβου ἐπετέθη τολμηρῶς κατὰ τῶν ἐχθρῶν· ἀλλὰ βεβαίως θὰ ἡττῶντο οἱ τρεῖς ἄνδρες ἐν τῇ ἀνίσῳ ταύτῃ πάλῃ, ἂν ἡ λέμβος διευθυνθεῖσα ἐπιτηδείως πρὸς τὸν ἄνεμον δὲν κατώρθου ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς ἐπικινδύνου ἐκείνης θέσεως. Οἱ καρχαρίαι δὲν κατεδίωξαν περαιτέρω τὸ πλοιάριον, ἀλλ' ἔμενον εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, διαίως κινούμενοι καὶ ἀνακινοῦντες πυκνὸν ἀφρόν. Ἡ Κυβέρνησις ὥρισεν ἀμοιβὰς διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐπικινδύνων τούτων ἰχθύων, ἀλλὰ καίτοι κατ' ἔτος ἐλαττουμένου τοῦ ἀριθμοῦ δὲν κατωρθώθη εἰσέτι ἡ παντελὴς ἐξάλειψις αὐτῶν.

ΓΝΩΜαι ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ.

Ὅπως μυηθῇ τις τὸ ὡραῖον τῆς τέχνης πρέπει νὰ μυηθῇ προηγουμένως τὸ ὡραῖον τῆς φύσεως καὶ τοῦ βίου. Θορέ.

Τὸ χρήσιμον καθίσταται ὡραῖον ἀφ' οὗ παύσῃ νὰ ἦναι χρήσιμον.
Σπένσερ.

Ἐν ταῖς τέχναις, ὡς ἐν τῷ βίῳ, πρέπει νὰ δεχόμεθα ὅ,τι μᾶς δίδουσι, νὰ κρίνωμεν τὰ πάντα κατὰ τὸ εἶδός των καὶ νὰ τερπώμεθα εἰς ὅ,τι παρέχουσιν ἡμῖν.
Β.

Αἱ ὑπὸ τῆς σκέψεως ὑπαγορευόμεναι θυσίαι ἔχουσι τοῦτο τὸ καλόν, ὅτι ὁ κόπος αὐτῶν καθίσταται πάντοτε καὶ ἡ ἀμοιβή αὐτῶν. Ἡ Κυρία Ῥεμοζᾶ.

Ὁ βίος εἶναι σχολή, ἐν ᾗ δὲν προφθάνει τις νὰ τελειώσῃ τὸ μάθημα τῆς φιλοσοφίας.
Σαυβαγε.

Ἡ θλίψις δὲν ὁμιλεῖ εὐγλώττως ἢ εἰς τοὺς γινώσκοντας τὸν βίον καὶ τὰς πικρίας αὐτοῦ.
Παῦλος Μάντζ.

ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ΣΤΕΜΜΑ.

Ἐν τῶν τιμαλφεστέρων καὶ πολυτιμοτέρων κοσμημάτων τῆς Εὐρώπης ἐστὶν ἀναμφιλέκτως τὸ Ἀγγλικὸν βασιλικὸν στέμμα, καθότι οὐ μόνον μεγάλοι πολύτιμοι λίθοι κοσμοῦσιν αὐτό, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς καταλλήλου παρενθέσεως καὶ ἄλλων μικροτέρων, ἐπετεύχθη ἀπαράμιλλος κομψότης, καὶ ὄντως καλλιτεχνικωτάτη ἐπεξεργασία. Τὸ πολύτιμον τοῦτο στέμμα ἐπεξεργάσθη κατὰ τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Ῥανδὲλ καὶ Βρὶξ κατὰ τὸ ἔτος 1838 ληφθέντων πρὸς τούτῳ πολλῶν πολυτίμων λίθων ἐκ τῶν διαφόρων ἀρχαίων κοσμημάτων καὶ στεμμάτων τοῦ ἀγγλικοῦ οἴκου, καὶ ὅσων ἡ τανῦν βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας εἶχεν ἀγοράσει ἰδίᾳ δαπάνῃ, ἢ δεχθῆ ὡς δῶρα.

Οἱ κυριώτεροι τῶν πολυτίμων λίθων τοῦ Ἀγγλικοῦ στέμματός εἰσιν ἀδάμαντες, ῥουβίνια, μαργαρῖται, σάπφειροι, σμάραγδοι, πάντες συνδεδεμένοι διὰ χρυσοῦ ἔστιν δ' ὅτε καὶ δι' ἀργύρου. Τὸ περικάλλυμα συνιστάμενον ἐξ ἐρυθροῦ βελοῦδου, περιβάλλεται κατὰ τὰ ἄκρα ὑπὸ δέρματος λευκῆς ἰκτῖδος (hermine)· ἔσωθεν δὲ καλύπτεται ὑπὸ λευκοῦ ἠρικοῦ ὑφάσματος. Τὸ βάρος αὐτοῦ ὑπολογίζεται εἰς 387 δράμια.

Τὸ κάτω μέρος τοῦ στέμματος κοσμοῦσι δύο σειραὶ μαργαριτῶν, ὧν ἡ μὲν κάτωθεν περιλαμβάνει 129, ἡ δὲ ἄνωθεν 120· μεταξὺ τῶν σειρῶν, ἐν τῇ ἐμπροσθίᾳ ὄψει τοῦ στέμματος ὑπάρχει μέγας σάπφειρος ἀγορασθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως Γεωργίου Δ'., ὑπάρχει δὲ ἐπίσης ἕτερος σάπφειρος ἐν τῇ ὀπισθίᾳ ὄψει, μικροτέρου μεγέθους, περιβαλλόμενος ὑπὸ πολλῶν σμαράγδων καὶ σαπφείρων. Μεταξὺ τῶν πολυτίμων τούτων λίθων εὕρηνται 16 ἀδαμάντινα κοσμήματα σχῆμα τριφύλλου ἔχοντα, καὶ ἀποτελούμενα ἐξ 160 ἀδαμάντων. Ἄνωθεν τῆς πρώτης σειρᾶς ὑπάρχουσι 8 σάπφειροι, ἐφ' ὧν στηρίζονται ἀδάμαντες ἴσου ἀριθμοῦ, ἐξ ὧν ἐξήρτηνται 8 συμπλέγματα δίκην περιλαιμίων καὶ ἀποτελούμενα ἐξ 148 ἀδαμάντων. Ἄνωθεν τοῦ συμπλέγματος τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως τοῦ στέμματος εὕρηται σταυρός, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ ὀνομαστὸν ῥουβίνιον, ὅπερ ἐχάρισεν εἰς τὸν πρίγκηπα τῆς Οὐαλίας κατὰ τὸ ἔτος 1367 ὁ Δὸν Πέτρος βασιλεὺς τῆς Καστιλίας. Ὁ πολύτιμος οὗτος λίθος κοσμήσας ἄλλοτε τὸ κράνος τοῦ Ἐρρίκου Ε'. ἐν τῇ μάχῃ τῆς Ἀγιγκούρτης, φέρει κατὰ τὸ μέσον ὀπὴν, ἧς τὸ ἄνω μέρος φράσσεται ὑφ' ἑτέρου σμικροῦ ῥουβινίου· περὶ τὸ μέγα ῥουβίνιον εἰσὶ προσκεκολλημένοι ἑβδομήκοντα πέντε πολύεδροι ἀδάμαντες. Τρεῖς ἕτεροι σταυροὶ ἴσα ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντες κοσμοῦσι τὸ στέμμα, φέροντες ἐν τῷ μέσῳ σμαράγδους περιβαλλόμενους ὑπὸ πλείονας τῶν 120 πολυέδρων ἀδαμάντων ἕκαστος.

Μεταξὺ τῶν τεσσάρων σταυρῶν εὕρηνται τέσσαρα ἀδαμάντινα ἐπίσης συμπλέγματα, ἐν σχήματι ἀνθοκρίνων, κοσμούμενα κατὰ τὸ κέντρον ὑφ' ἑνὸς ῥουβινίου ἕκαστον. Ἄνωθεν δὲ τῶν σταυρῶν ὑψοῦνται τέσσαρα τόξα ἀδαμάντινα ἐπίσης σχηματίζοντα φύλλα δρυός, καὶ βαλάνους, καὶ τὰ μὲν φύλλα ἀποτελοῦνται ἐξ ἑπτακοσίων εἴκοσι ὀκτὼ πολυέδρων καὶ ἐπιπέδων ἀδαμάντων, ἐν ᾧ αἱ βάλανοι σύμφυτοι ἐντὸς τῶν καλύκων, συνισταμένων ἐκ πεντήκοντα πέντε ῥοδοχρόων ἀδαμάντων, ἀποτελοῦνται ἐκ τριάκοντα δύο μαργαριτῶν· οἱ ἐν τοῖς τόξοις καὶ βαλάνοις ἀδάμαντες συμποσοῦνται εἰς 675. Ἄνωθεν τῶν τόξων ὡσεὶ σύμπλεγμα μικρὸν ἀποτελοῦντες, εὕρηνται τέσσαρες μεγάλοι ἀδάμαντες, ἐν σχήματι ἀπίου, ἔχοντος ὡς βάσιν μικροτέρους ἀδάμαντας. Ἄνωθεν τοῦ μέρους εἰς εἰς ὃ ἑνοῦνται τὰ τόξα στηρίζεται σφαῖρα, ἐφ' ἧς ἀνήρτηται σταυρός, οὗτινος ἑκάστη πλευρὰ σύγκειται ἐξ ἑκατοστοῦς μικροτέρων ἐχόντων ὡς κέντρον πολύεδρον ἀδάμαντα.

Ἡ περιγραφὴ καὶ ἡ πιστὴ ἀπαρίθμησις τῶν πολυτίμων λίθων τοῦ ἀγγλικοῦ στέμματος εἶναι δύσκολον νὰ ὁρισθῇ, οὐδόλως ὅμως ἀπατώμεθα παραδεχόμενοι, τοὺς κοσμοῦντας τὸ στέμμα

τοῦτο λίθους πολυτιμοτέρους τῶν κοσμημάτων καὶ τῶν αὐτοκρατορικῶν στεμμάτων τῆς λοιπῆς Εὐρώπης. Τὸ στέμμα τοῦτο στέφαν κατὰ πρώτην φορὰν τὴν κεφαλὴν τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας, φυλάσσεται ἐπιμελῶς ἐν τῷ Πύργῳ τοῦ Λονδίνου, καὶ μόνον ἐκεῖθεν λαμβάνεται παρὰ τοῦ Λόρδου θαλαμηπόλου, καὶ μεταφέρεται πρὸς τὸ μέρος ἔνθα πρόκειται νὰ περιβληθῇ αὐτὸ ἡ ἄνασσα.

Ἐν Βερδισόνσῃ.

Ν. Γ. Μουσούρης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ.

Greece in the times of Homer. Ἡ Ἑλλὰς κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ὁμήρου ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Τιμαγένους. New-York 1885. — Ἐλάβομεν ἐσχάτως ἐκ Νέας Ὑόρκης τὸ ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον σπουδαῖον σύγγραμμα τοῦ ὁμογενοῦς ἡμῶν κ. Θ. Τιμαγένους, καθηγητοῦ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, ἀγγλιστὶ γεγραμμένον. Τὸ κομψότατον τοῦτο καὶ ἄριστα τετυπωμένον βιβλίον ἐγράφη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Κλ. Ῥαγκαβῆ πρὸ δύο ἐτῶν ἐκδοθέντος συγγράμματος "Ὁ καθ' Ὅμηρον οἰκιακὸς βίος". Ἐν αὐτῷ ὁ λόγιος καθηγητὴς περιγράφει τὸν βίον, τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ὁμηρικὴν ἐποχήν. Μετὰ πολλῆς τῆς σαφηνείας καὶ ἀκριβείας ἐκτίθενται ἐν αὐτῷ τὰ τοῦ οἴκου, ἡ ἀρχιτεκτονική αὐτοῦ, αἱ διαιρέσεις, τὰ δωμάτια, αἱ αὐλαί, οἱ κῆποι· εἶτα περιγράφονται αἱ ἕξεις τῶν κατοίκων, αἱ μνηστεῖαι, οἱ γάμοι, ἡ ἀνατροφὴ τῶν τέκνων, αἱ διασκεδάσεις· αἱ σχέσεις τῶν συζύγων πρὸς τὰς συζύγους των, πρὸς τοὺς ὑπηρέτας καὶ δούλους. Ἐν γένει δὲ ἐκτυλίσσεται ἐνώπιον ἡμῶν ὁ βίος τῶν Ἑλλήνων πρὸ τριῶν χιλιάδων ἐτῶν. Ἰδίως εἵλκυσαν ἡμᾶς αἱ περιγραφαὶ τῶν συμποσίων, τόσον τῶν οἰκογενειακῶν ὅσον καὶ τῶν εἰς τιμὴν ἑένων παρατιθεμένων· ἐν αὐταῖς μανθάνομεν ὅτι ἤδη ἐπὶ Ὁμήρου ὁ ἄρτος ἐθεωρεῖτο ἡ κυριωτέρα τοῦ ἀνθρώπου τροφὴ καὶ ἐκαλεῖτο "ἡ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου," καὶ ὅτι τὰ ἐν χρήσει κρέατα ἦσαν τὸ θέσια καὶ τὰ πρόβεια, ἐνίοτε δὲ καὶ κρέατα ἀγρίων ζώων. Ὁ τυρὸς ἦτο ἐν χρήσει καὶ ἐτρώγετο ἀναμεμιγμένος μετὰ μέλιτος καὶ οἴνου. Ὁ Ὅμηρος δὲν ἀναφέρει τὸ ὕδωρ ὡς ποτόν, ἀλλὰ τοῦ οἴνου ἐγίνετο ἀπανταχοῦ χρῆσις, καὶ ἐπίνετο συνήθως τὸ ἑσπέρας μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἔργων τῆς ἡμέρας. Τοῦτο ἀναφέρεται καὶ ὑπὸ τοῦ Ἡσιόδου. Καὶ αὐτὸς ὁ Ἕκτωρ ἀποποιεῖται τὸν ὑπὸ τῆς μητρός του προσφερόμενον αὐτῷ οἶνον πρὸ τῆς μάχης, λέγων· "Θὰ μοὶ ἀφαιρέσῃ τὴν δύναμιν καὶ τὸ θάρρος." Τὸ γάλα ἦτο ποτὸν κοινόν, ἰδίως τὸ πρόβειον καὶ αἴγειον γάλα.

Ἐκ τῆς βραχείας ταύτης ἀναγραφῆς πᾶς τις δύναται νὰ ἐννοήσῃ πόσον περίεργον καὶ ἐνδιαφέρον εἶναι τὸ βιβλίον τοῦ κ. Τιμαγένους, γεγραμμένον μετὰ τόσης χάριτος καὶ τόσης βαθείας γνώσεως τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης, ὥστε ἀδύνατον εἶναι νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι εἶναι ἔργον ξένου καὶ οὐχὶ Ἄγγλου ἢ Ἀμερικανοῦ· ἄλλως τε ὁ κ. Τιμαγένης πρὸ δεκαπενταετίας ἤδη διαμένει ἐν Ἀμερικῇ ἔνθα ἐγένετο γνωστότατος ἐν τῷ φιλολογικῷ κόσμῳ διὰ τὰς ἐμβριθεῖς αὐτοῦ συγγραφάς. Ἀπὸ καρδίας συγχαίρομεν τῷ φίλῳ καθηγητῇ ἐπὶ τῷ νέῳ αὐτοῦ τούτῳ ἔργῳ.

ΣΕΙΣΜΟΣ ΕΝ ΜΕΣΣΗΝΙΑι.

(Ἐξ ἰδιαιτέρας ἀλληλογραφίας.)

Τῇ ἑσπέρᾳ τῆς 16/28 Μαρτίου 1885 ἡ Μεσσηνία ὁλόκληρος ἐγένετο ἀνάστατος ἐκ τοῦ ἐπισυμβάντος ἰσχυροῦ σεισμοῦ. Τρόμος ἀπερίγραπτος κατέλαβε πάντας τοὺς κατοίκους Καλαμῶν καὶ τῶν περιχώρων Μεσσήνης καὶ Λακωνικῆς, διότι ὁμολογουμένως ἢ τε διάρκεια καὶ ἡ τελευταία δόνησις, ἥτις ὑπῆρξεν ἰσχυροτάτη, ἀνεπόλησαν εἰς τὴν μνήμην αὐτῶν τὰς προσφάτους ἔτι καταστροφὰς τῆς Χίου καὶ τῆς Ἀνδαλουσίας ἐν Ἱσπανίᾳ καὶ εὐλόγως ἕκαστος ἐν τῇ ἐπελθούσῃ ταραχῇ καὶ συγχύσει ἐφρόνει ὅτι ἄμεσος ὄλεθρος ἠπείλει τὰς τρεῖς ἐπαρχίας Καλαμῶν, Μεσσήνης καὶ Λακωνικῆς. Τῇ ὀγδόῃ καὶ ἡμισείᾳ ἀκριβῶς τῆς ἑσπέρας ταύτης εὑρισκόμενος ἔν τινι ξενοδοχείῳ τῶν Καλαμῶν συνδιελεγόμην ὄρθιος· ἠσθάνθην τὴν πρώτην δόνησιν οὐχὶ λίαν ἰσχυράν, καὶ ἐνόμιζον ὅτι ἦτο συνήθης σεισμικὴ δόνησις· ἐδημάτισα καὶ ἔστην ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης ἐλπίζων νὰ παρέλθῃ· ἀλλὰ φωνὴ ἰσχυρὰ φίλου· "τρέξατε εἰς τὰ παράθυρα!" μὲ ὤθησεν εἰς τὴν ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ ξενοδοχείου ἐσωτερικὴν θύραν τοῦ διαχωρίσματος, ἐπὶ στερεοῦ θόλου στηριζομένην. Ὁ σεισμὸς ἐξηκολούθει· μόλις δ' ἔστην ὑπὸ τὴν θύραν ἡ δόνησις ἐπῆλθε τοσοῦτον σφοδρά, ὥστε τοὺς μὲν τοίχους

συνέκρινα ὡς ἱστοὺς πλοίου, τὸ δὲ κατάστημα ὡς σκάφος κλυδωνιζόμενον ὑπὸ φοβερᾶς τρικυμίας καὶ ἕτοιμον νὰ καταποντισθῇ. Ἀπολώλαμεν! εἶπον κατ' ἐμαυτὸν καὶ ἀκαριαίως ἐσκέφθην τὴν τρομερὰν τῆς Ἀνδαλουσίας καταστροφὴν καὶ ἀνέμενον τὴν κατάπτωσιν τῶν τοίχων, ὑφ' οὓς ἀναμφιβόλως θὰ ἐνεταφιαζόμεθα, ἐὰν ἐπὶ ἓν μόνον δεύτερον λεπτὸν διήρκει ἡ τελευταία δόνησις. Ὁ κλονισμὸς ἦτο τοσοῦτον σφοδρός, ὥστε οἱ πάντες κατεληφθησαν ὑπὸ εἴδους τινὸς συγχύσεως διανοητικῆς ἢ ἀναισθησίας· τοσοῦτον ἡ κατάπληξις ἦτο μεγάλη. Ὁ σεισμὸς ἦτο κυματοειδὴς κατευθυνόμενος ἐκ τοῦ βορειοδυτικοῦ πρὸς τὸ νοτιοανατολικὸν μέρος, ἡ δὲ διάρκειά του κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἦτο 8—10 δευτερόλεπτα. Τρία λεπτὰ τῆς ὥρας μετὰ τὸν σεισμὸν αἱ πλατεῖαι καὶ αἱ ὁδοὶ ἐπληροῦντο ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων ἡμιγύμνων, ἀνυποδήτων καὶ ἀτημελήτων. Ἕκαστος ἔντρομος ἠρώτα τὸν πρῶτον τυγχάνοντα περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ γενομένου σεισμοῦ, ἅπερ παρ' ἁπάντων ἐθεωροῦντο ἀπαίσια καὶ φρικώδη. Εὐτυχῶς ἐγένετο γνωστὸν τῇ πόλει ἀκριβῶς ὅτι οὐδὲν συνέβη ἀπευκταῖον, καὶ ἡ ἐπελθοῦσα ταραχὴ τῶν πνευμάτων κατεσιγάσθη. Ὅμιλοι παντοῦ ἐσχηματίζοντο καὶ συνεζήτουν περὶ τῶν περιχώρων, ὅθεν μετὰ μίαν ὥραν ἐλέφθησαν πληροφορίαι ὅτι ἐλάχιστα ἀπευκταῖα συνέβησαν. Δεινὴ ὑπῆρξεν ἡ θέσις τῶν πολυμελῶν οἰκογενειῶν αἵτινες ἔτρεχον τῇδε κἀκεῖσε ζητοῦσαι ἄσυλον διαμονῆς ἀσφαλοῦς ἐν καιρῷ νυκτὸς βροχερᾶς καὶ ὑγρασίας μεγίστης καθιστώσης ἔτι ὀχληροτέραν τὴν ἐπελθοῦσαν κατάστασιν. Ἄπασαι αἱ καλύβαι τῆς πόλεως καὶ τῆς ἐξοχῆς καὶ ἅπαντα τὰ χαμηλὰ καταστήματα καὶ αἱ ἀποθῆκαι κατελήφθησαν ὑπὸ τῶν οἰκογενειαρχῶν, τὸ δὲ πλεῖστον τοῦ λαοῦ περιήρχετο ἐν ταῖς ὁδοῖς μέχρι τῆς 2ας πρωϊνῆς ὥρας. Ἄπασαι αἱ οἰκίαι τῆς πόλεως Καλαμῶν καὶ Νησίου διερράγησαν, πολλὰ ἔπιπλα ἐθραύσθησαν καὶ τινες ἀτοιμόρροποι οἰκίαι κατέπεσον, τῶν ἐνοίκων σωθέντων διὰ τῆς φυγῆς. Αἱ μέχρι τοῦδε συλλεγεῖσαι πληροφορίαι ἐκ τῶν περιχώρων δὲν ἐνέχουσί τι τὸ θλιβερόν, διότι καὶ ἐν τοῖς τρισὶν ἐπαρχίοις μόνον 5—6 ἄνθρωποι ἀπωλέσθησαν καταπλακωθέντες ὑπὸ τῶν κρημνισθεισῶν οἰκιῶν καὶ 30 ἐπληγώθησαν. Ἐν τῷ χωρίῳ Κατσαροῦ τῆς Μεσσήνης κατέπεσον 16 οἰκίαι· ἐπίσης κατέπεσόν τινες ἐν Γιαννίτσῃ, Ἀλαγωνίᾳ καὶ Σολάκι. Τὸ πλησίον τῶν Καλαμῶν χωρίον Γιανιτσάνεκα σχεδὸν κατηρειπώθη ἀλλ' οὐδεὶς ἔπαθεν. Ἐν γένει δὲ ἐν ταῖς πόλεσι Καλαμῶν, Νησίου, Σπάρτης καὶ ἐν τῷ δήμῳ Ἀβίας τῆς Λακωνικῆς, ὡς καὶ εἰς τὰ χωρία τῆς Μεσσήνης ἅπασαι αἱ οἰκίαι διερράγησαν ἐλαφρῶς καὶ οὐδεὶς κάτοικος ἀπέφυγε ζημίαν τινά. Πανικὸς κατέλαβε τοὺς κατοίκους· σκηναὶ πανταχοῦ κατεσκευάσθησαν ἵνα καταφύγωσιν αἱ οἰκογένειαι· οἱ δὲ ἀναγκαζόμενοι νὰ κοιμῶνται ἐν ταῖς οἰκίαις των μετὰ πολλοῦ δέους ἔπραττον τοῦτο. Τὰς ἑπομένας τρεῖς ἡμέρας ἐπανελήφθησαν ἐλαφραὶ δονήσεις; αἵτινες ἐπέτεινον τὸν φόβον τῶν ἀτυχῶν κατοίκων. Εὐτύχημα θὰ ἦναι ἐὰν τὸ κακὸν μὴ ἐπιταθῇ, διότι ἄλλως τρομεραὶ ἐπελεύσονται καταστροφαί.

Γ. Βαρκλαντῆς.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ.

Ἔχει καὶ ἡ ἱστορία τῆς βιομηχανίας, ὥσπερ ἡ τῶν πολέμων καὶ τῶν πολιτικῶν ἐπαναστάσεων, τὰ ἐκ παραδόσεως ἀπομνημονεύματα αὐτῆς ἅτινα δὲν εἶναι ἧττον δραματικὰ καὶ ἥττονος σπουδαιότητος. Ἔχομεν τὸν Βερνάρδον Παλίσην (Bernardo Palissy) ὅστις ἐξαντλήσας ὅλα τὰ καυσόξυλα ἅπερ κατεῖχεν, εἰς τὸν μικρὸν κλιβανόν του, ἐξηκολούθησε καίων ἐν αὐτῷ τὰ πολύτιμα τῆς οἰκίας του ἔπιπλα ἵνα συμπληρώσῃ δοκιμασίαν προωρισμένην νὰ ἀνακαινίσῃ τὰς τεχνικὰς μεθόδους τῆς κεραμευτικῆς. Ἔχομεν τὸν Γεώργιον Στέφενσον (Stephenson) ὅστις ἵνα πορίζηται χρηματικῶν μέσων πρὸς ἀγορὰν βιβλίων τῆς μηχανικῆς, συνέλεγε καθ' ἑκάστην ὀλίγα λεπτὰ ἐμβαλώνων τὰ ὑποδήματα τῶν συντρόφων του ἐργατῶν μεθ' ὧν συνειργάζετο ἐν τοῖς ὀρυχείοις. Οἱ ἄνδρες οὗτοι, δὲν εἶναι ἄρα γε πρόσωπα τοσοῦτον εὐγενῆ καὶ ἄξια νὰ ἐγείρωσι τὸν θαυμασμὸν καὶ τὸ αἴσθημα τῆς συμπαθείας, ὅσον εἰς ὁπουργὸς ἢ μέγας ὁπουργηματίας τοῦ κράτους, ὅσον εἰς στρατηγὸς ἢ ναύαρχος; Ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων τούτων τῆς ἱστορίας τῆς βιομηχανίας ἀναγράφομεν ὧδε ἐπεισόδιον, ὅπερ εἰ καὶ ἀνῆκον εἰς τὴν παράδοσιν, δὲν εἶναι ὅμως ξένον τῆς ἀληθείας, ἀναφερόμενον ἐν τῷ πονήματι τοῦ G. Boccardo ὑπὸ τὸν τίτλον Note e Memorie di un economista. Τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο εἶναι ὀλίγον γνωστόν, πλὴν ἄξιον κατ' ἐμὴν γνώμην νὰ μνημονεύηται πρὸς δόξαν καὶ τιμὴν ὑπὲρ τῶν συντελεσάντων εἰς τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας.

Ψυχρὰν τινὰ ἑσπέραν τοῦ χειμῶνος, ἐν ἔτει 1764, ταπεινὸς κατασκευαστὴς ὑφαντοκτενίων τοῦ βάμβακος, ὀνόματι Θωμᾶς Χάϊς (Highs) εὐρισκόμενος παρά τινι φίλῳ του ἐν Leigh τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ Λαγκαστρίας, ἔνθα μετέβη πρὸς ἐπισκεψίν του, εἶδε ἐπανελθόντα εἰς τὸν οἶκον τὸν υἱὸν τοῦ φίλου του κεκοπιακότα καὶ κλαίοντα διότι δὲν ἠδυνήθη δι' ὅλης τῆς ἡμέρας νὰ εὕρῃ τεμάχιον μίτου (ὑφαδίου) εἰ καὶ περιῆλθε πάντα τὰ ἐργαστήρια τῆς πόλεως. Ὁ Χάϊς, πεπροικισμένος διορατικοῦ πνεύματος καὶ ἀγχίνους, συνέλαβε παραχρῆμα τὴν ἰδέαν ἵνα ἐπινοήσῃ μέθοδον δυναμένην νὰ παράγῃ τὸν μίτον μετ' εὐχερείας καὶ εἰς μεγάλας ποσότητας, μέθοδον, εἰς ἐπιτυχίαν τῆς ὁποίας εἰς μάτην ἀπέβησαν ἕως τότε τοσοῦται ὑπὸ πολλῶν καταβληθεῖσαι προσπάθειαι. Ὡς ὁ Νεύτων, ἐσκέφθη καὶ οὗτος, ὅτι διὰ τῆς σκέψεως καὶ τῆς συντόνου μελέτης δύναταί τις νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν. Ὡς ὁ Βυφών, ἐσυλλογίσθη καὶ οὗτος, ὅτι τὰ προϊόντα τῆς μεγαλοφυΐας παράγονται διὰ τῆς ὑπομονῆς, ἐγίνωσκε δὲ ὡς ὁ Γαλιλαῖος, τὴν μεγάλην τέχνην τοῦ δοκιμάζειν καὶ ἀναδοκιμάζειν πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοπουμένου. Ἐξήστραψεν λοιπὸν ἐν τῷ νῷ τοῦ πτωχοῦ ἐργάτου ἡ ἰδέα νὰ ἀντικαταστήσῃ εἰς τὴν διὰ χειρὸς βραδέως καὶ κοπιωδῶς ἐνεργουμένην κλῶσιν, οὐδὲ ἐξ ἐλάσματος κυλίνδρου, ἐφ' ὧν νὰ γίνεται ἡ αὐτόματος ἔντασις τῶν ἰνῶν τοῦ βάμβακος ἤ μαλλίου, τυλισσομένου πρῶτον κατὰ μακροὺς κρωβύλους ἐπὶ γονδρῶν πηνίων. Ἡ σκέψις αὕτη ὡδήγησεν αὐτὸν πρὸς ὡρολογοποιόν τινα τῆς αὐτῆς πόλεως καλουμένου Κάϋ, γνωστὸν ἐπὶ δεξιότητι καὶ δεδοκιμασμένῃ ἐμπειρίᾳ ἐν τῇ μηχανικῇ, πρὸς ὃν ὁ Χάϊς ἀνεκοίνωσε τὸν σκοπόν του. Ὁ Κάϋ οὐ μόνον ἐπεδοκίμασε τὴν ἰδέαν του ἀλλὰ καὶ ἐξήφθη ὑπὸ ἐνθουσιασμοῦ πρὸς ἄμεσον πραγματοποιησίν της. Ἀμφότεροι ἐκλείοντο καθεκάστην ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἐν τῷ ὑπερῴῳ ἔνθα κατῴκει ὁ Χάϊς, ἐργαζόμενοι διὰ παντοίων δοκιμασιῶν ἵνα φέρωσιν εἰς πέρας τὴν ἐπιζητουμένην μηχανήν. Ἐν τῇ πόλει ἐγένετο γνωστὴ ἡ ἐνέργεια τῶν δύο τούτων ἀνθρώπων, τὰ δὲ ποταπὰ καὶ ἀρνητικὰ πνεύματα ἅτινα ὑπολαμβάνουσι τρέλλαν πᾶν ὅ,τι δὲν δύνανται νὰ ἐννοήσωσιν ἔσκωπτον τὴν ὀλακείαν τῶν δύο τούτων φανατικῶν τεχνιτῶν οἵτινες ἐθυσίαζον πολύτιμον χρόνον πρὸς ἐπιτυχίαν, ὡς ἔλεγον οἱ ἐπικριταί, ἀπραγματοποιήτου ἔργου, ἐνῶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἐστεροῦντο τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου. Παρῆλθεν οὐχὶ ὀλίγος χρόνος, ὅτε ἀπενθαρρυνθέντες ἐκ τῶν σκωμμάτων καὶ ἐκ τῆς ἀποτυχίας τῶν ἐνεργειῶν των, ἔρριψαν, ἡμέραν τινά, ἀπὸ τοῦ παραθύρου, κυλίνδρους, πηνία καὶ μηχανὰς πρὸς μεγάλην εὐαρέσκειαν τῶν ἐμπαιζόντων αὐτούς. Ὁ ὡρολογοποιός, ἔκρινε τὸ πρᾶγμα μετ' ἐπιπολαιότητος, πρὸς δὲ τοὺς ἐρωτῶντας αὐτὸν εἰρωνικῶς, τίνα χρηματικὴν ἀμοιβὴν ἔδιδεν αὐτῷ ὁ προϊσταμενός του πρὸς κατασκευὴν κλωστικῆς μηχανῆς, ἀπήντα, ὅτι ἔστειλεν εἰς τὸν διάβολον καὶ τὰ κλωστήρια καὶ τὸν τρελλὸν Χάϊς. Ἀπεναντίας ὁ Χάϊς, νικήσας τὸ στιγμιαῖον αἴσθημα τῆς ἀπελπησίας, ἐπανέλαβεν τὸ ἔργον αὐτοῦ μετὰ πλείονος ζέσεως καὶ πίστεως ἢ τὸ πρόσθεν. Ἠσθάνετο ἐν ἑαυτῷ τὸν γόνιμον σπόρον μεγάλης ἀνακαλύψεως, ὅταν δὲ οἱ γείτονες αὐτῷ τῷ ἐζήτουν σκωπτικῶς ὀλίγον μίτον, ἤκουεν ἐνδομύχως, ἠσθάνετο ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ· ἐγκαρτέρει, χώρει ἐπὶ τὰ πρόσω καὶ ὁ θρίαμβος ἔσεται ὑπέρ σοῦ. Ἐπανέφερεν εἰς τὸ δωματιόν του τὰ θραυσθέντα μηχανήματα, καὶ μετὰ μορίας ἀγόνους ἀποπείρας, μετὰ πολλοῦς μόχθους καὶ ἀγώνας ἀδιαλείπτου ἐργασίας, ἐπέτυχεν ἐπὶ τέλους μετὰ παρέλευσιν χρόνου νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν κατασκευὴν τῆς ἐπιδεξιοτάτης ἐκείνης μηχανῆς ἥτις παρήγαγε πλείονα ἀγαθὰ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἢ ὅσα τὸ βελονωτὸν ὅπλον εἰς τὴν Πρωσσίαν. Ὁ Χάϊς εἶχε μονογενῆ κεαρὰν κόρην, ἥτις ἐγένετο συγκοινωνὸς τῶν πόνων του καὶ τῆς χαρᾶς του, διότι ὑπέστη καὶ αὐτὴ πολλὰ δεινὰ ἐκ τῶν στερήσεων καὶ χλευασμῶν τοῦ πατρός της. Ὠνομάζετο Jenny, ὁ δὲ Χάϊς ἠθέλησε νὰ δώσῃ εἰς τὴν μηχανήν του, τὴν νέαν ταύτην κόρην τῆς διανοίας του, τὸ ὄνομα τῆς ἀγαπητῆς θυγατρός του, καὶ ὠνόμασεν αὐτὴν Spinnig-Jenny ἤτοι ἡ Κλωστικὴ Ἰαννέτα. Τὸ νέον τοῦτο μηχανικὸν ἐργαλεῖον, κατεσκεύαζε τὸν μίτον ἀλλ' οὐχὶ λεπτόν, ἡ κλωστὴ ἐξήγετο χονδρή, ἀλλ' ὁ Χάϊς μικρὸν κατὰ μικρὸν ἠδυνήθη νὰ τελειοποιήσῃ τὸ μηχάνημα τοῦτο, ἐπινοήσας ἑτέραν μηχανὴν ὀνομασθεῖσαν Throstle, ἐπιτηδείαν νὰ νήθῃ τὸν βάμβακα μετὰ στερεότητος καὶ λεπτότητος ἃς ἀπαιτεῖ ὁ ἀλυσοειδὴς στήμων. Δύο ζεύγη κυλίνδρων πιέζουσι τὸν βάμβακα, εἷς δὲ κύλινδρος ἓξ ἑκάστου ζεύγους εἶναι αὐλακωτὸς ἵνα δι' αὐτοῦ διέρχεται ἡ κλωστὴ ἥτις συστρέφεται ἵνα κατόπιν περιτυλυχθῇ εἰς τὸ πηνίον. Λέγεται ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ ὡρολογοποιὸς Κάϋ, ὁ ἀρχαῖος τῆς ἀποτυχίας σύντροφος τοῦ Χάϊς, κατεσκεύασε τὴν πρώτην μηχανὴν Throstle ἐπὶ ξυλίνου σχεδίου ὅπερ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Χάϊς. Ἀλλ' ἡμέραν τινὰ ὁ Κάϋ συνεθωμᾶν μετά τινος μηχανικοῦ ἐκ Boston-le-Moors, ὀνομαζομένου Ῥιχάρδου Ἀρκράϊτ ἔκαμε λόγον ἀπροσέκτως περὶ τοῦ μυστικοῦ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ Χάϊς. Ὁ Ἀκράϊτ ἦτο ἀνὴρ εὐφυέστατος ἔμπειρος ἰδίᾳ περὶ τὴν πρακτικὴν μηχανικήν, εἶχε δὲ ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ τὸ ἐπιλήψιμον δῶρον τῆς εὐρείας συνειδήσεως. Ἔγνω παραχρῆμα νὰ ἐκμεταλλευθῇ τῆς περιστάσεως, χωρὶς δὲ νὰ ἀπωλέσῃ στιγμὴν χρόνου, ἐζήτησε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ προνόμιον τῆς ἀνακαλύψεως τῆς μηχανῆς ταύτης, εἰς ἣν, δέον νὰ ὁμολογήσωμεν χάριν τῆς ἀληθείας, ἐπήνεγκεν βελτιώσεις τινάς, καὶ ἐπέτυχε τὸ δίπλωμα τοῦ προνομίου. Ὁ Ἀκράϊτ ἀπέβιωσε ἐν Κρομφόρδῃ ἱππότης ἑκατομμυριοῦχος καὶ μέγας ἄρχων κομητείας, ὁ δὲ Χάϊς καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἐτελεύτησαν πτωχοὶ καὶ ἐν λησμοσύνῃ εἰς τὴν πενιχρὰν κατοικίαν τῆς πατρίδος των.

Ἐν Τεργέστῃ κατὰ Μάρτιον 1885.

Σ. Μ.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — **ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STRASSE 19. LEIPZIG.**

Παρακαλοῦνται οἱ ἐπιστέλλοντες πρὸς τὸν Ἕσπερον νὰ πέμπωσι τὰ χειρόγραφα καθαρῶς γεγραμμένα, τὰ ὁποῖα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΩΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΤΕΡΓΕΣΤΗι ΑΥΣΤΡΟ-ΟΥΓΓΡΙΚΟΥ ΛΟΥΔ.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Τεργέστης·

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΙΝΔΙΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΑΣ (διὰ τῆς διώρυγος Σουέζ), εἰς Χόγκ-Κόγκ, διὰ Βρεντησίου, Πόρτο-Σαΐδ, Ἄδεν, Βομβάης, Κολόμβου, Πέναγγ καὶ Σιγγαπώρης τῇ α΄. ἑκάστου μηνὸς εἰς τὰς 4 μ. μ.

Εἰς Καλκούτταν διὰ Πόρτο-Σαΐδ, Σουέζ, Ἄδεν καὶ Κολόμβου τῇ 15 Ἰανουαρίου, 15 Φεβρουαρίου, 15 Μαρτίου, 15 Αὐγούστου, 15 Σεπτεμβρίου, 15 Ὀκτωβρίου, 15 Νοεμβρίου καὶ 15 Δεκεμβρίου εἰς τὰς 4 μ. μ.

Ἐπὶ τῆς γραμμῆς Τεργέστης-Βομβάης τὰ ἀτμόπλοια θέλουσι διανύει 10 μίλια τὴν ὥραν, μεταξὺ δὲ Βομβάης καὶ Χόγκ-Κόγκ 9 μίλια.

ΓΡΑΜΜΗ ΑΙΓΥΠΤΟΥ. Ἑκάστην Παρασκευὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν διὰ Κερκύρας (συγκοινωνία πρὸς τὸ Πόρτο-Σαΐδ καὶ τὴν Συρίαν).

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΗΣ. Ἑκάστην Τρίτην εἰς τὰς 4 μ. μ. εἰς Ἑλλάδα μέχρι Σμύρνης, ἐναλλὰξ διὰ Φιουμίου, Βρεντησίου, Πειραιῶς, καὶ διὰ Ἀγκῶνος κτλ.

Τὴν Τετάρτην (ἑκάστην δευτέραν Τετάρτην ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου) τῇ 6 μ. μ. εἰς Φιούμιον, Κέρκυραν, Πάτρας, Κατάκωλον, Καλάμας, Πειραιᾶ, Θεσσαλονίκην, Θεσσαλίαν μέχρι Κωνσταντινουπόλεως.

Τὸ Σάββατον τῇ 2 μ. μ. εἰς Κωνσταντινούπολιν μὲ προσέγγισιν εἰς Κέρκυραν καὶ Πειραιᾶ· εἶτα δὲ ἐκ Πειραιῶς εἰς Σύρον, Κρήτην, Σμύρνην, Συρίαν, Θεσσαλίαν, καὶ διὰ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Εὐξείνου Πόντου (τῆς μαύρης θαλάσσης) καὶ τοῦ Δουνάβεως.

ΕΙΣ ΤΥΝΙΔΑ κατὰ δεκαπενθημερίαν, τὴν Πέμπτην ἀπὸ τῆς 4 Ἰανουαρίου εἰς τὰς 4 μ. μ. διὰ Ἀγκῶνος, Βάρης, Βρεντησίου, Μεσσήνης, Κατάνης, Συρακουσῶν καὶ Μελίτης (Συγκοινωνία ἐν Ἀγκῶνι διὰ Φιούμιον καὶ ἐκ Φιουμίου).

Εἰς ΔΑΛΜΑΤΙΑΝ τὴν Τρίτην, Πέμπτην καὶ Σάββατον ἑκάστης ἑβδομάδος.

Πλειοτέρας πληροφορίας δίδει ἡ ἐν Τεργέστῃ Διεύθυνσις καὶ τὸ Γενικὸν Πρακτωρεῖον τοῦ αὐστρο-ουγγρικοῦ Λόυδ ἐν Βιέννῃ (Schwarzenberg-Platz ἀρ. 6).

[20

ΟΥΑΛΤΕΡΟΥ ΒΕΣΑΝΤ.

Η

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ

ὑπὸ

Ε. Μ. Α.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1885.

Τὸ ἐπαγωγὸν τοῦτον μυθιστόρημα εὕρηται παρὰ τῷ κ. Σπ. Κουσουλίνῳ, βιβλιοπώλῃ.

M. MINGHETTI.

Τὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ ἡ τούτων ἐπέμβασις εἰς τὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς διοικήσεως.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ καὶ εἰσαγωγὴ

Γ. Μικονίου

διδάκτορος τῆς Νομικῆς.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι

W. DRUGULIN

1885.

Εὕρηται παρὰ τῷ τυπογραφείῳ W. Drugulin ἐν Λειψίᾳ, καὶ τιμᾶται φράγκων 5.

ΑΓΝΗΣ ΣΜΙΘ

ΒΛΕΜΜΑΤΑ

ΕΠΙ ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΓΡΑΦΙΑΣ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ·

Τρικυμία ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ Ὠκεανῷ — Πρῶται ἐντυπώσεις ἐν Ἀθήναις — Ἐν Ἀθήναις — Τὸ Σούνιον καὶ ὁ Ὑμηττός — Ὁ Μαραθὼν καὶ ἡ Αἴγινα — Ὁ ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου καὶ ἡ Ἀκροκόρινθος — Αἱ Μυκῆναι καὶ ἡ Ἀργολικὴ πεδιάς — Ἐν Σπάρτῃ — Παρὰ τὸν Ταΰγετον — Ἐπὶ τῆς Ἰθώμης — Τὸ Πάσχα ἐν μονῇ — Ἀπὸ τῆς μονῆς εἰς Κρέκι — Ἐν Ὀλυμπίᾳ — Ἀπ' Ὀλυμπίας εἰς Μέγα Σπήλαιον — Ἐκδρομὴ εἰς τὴν Στύγα — Ἑλληνικὴ φιλοξενία — Δυσχέρειαι — Θύελλα ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ — Ἀπὸ τοῦ Παρνασσοῦ εἰς Κέρκυραν — Ἡ γλῶσσα καὶ ὁ χαρακτὴρ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων — Τρόπος τοῦ περιοδεύειν ἐν Συρίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι.

Μετάφρασις Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΥ.

Τὸ παρὸν βιβλίον, ἐκ 16 τυπογραφικῶν φύλλων εἰς σχῆμα μεγάλου 8ου συγκείμενον, καὶ περιέχον πολλὰς καλλιτεχνικὰς εἰκόνας καὶ χάρτην τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπὶ τούτῳ κατασκευασθέντα, ἐξεδόθη κομψῶς καὶ πολυτελῶς δεδεμένον.

Τιμὴ Φράγκων 7.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι ΤΥΠΟΙΣ Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ.

ΤΟ ΠΕΡΙΚΑΛΥΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ.

Ἕκαστον τῶν κομψῶν τούτων καὶ ἐπιχρύσων περικαλυμμάτων τιμᾶται μαρκῶν 5 (ἤτοι φράγκων 6.25) καὶ ἀποστέλλεται ἐλεύθερον ταχυδρομικοῦ τέλους.

☞ Ἐπειδὴ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τινὲς τῶν Κυρίων συνδρομητῶν ἠμέλησαν νὰ ἐμβάσωσι τὸ τίμημα τῶν παραγγελθέντων περικαλυμμάτων, καὶ ὡς ἐκ τούτου προέκυψεν ἐπαισθητὴ ζημία, ἡ Διεύθυνσις ἔλαβε τὸ γενικὸν μέτρον νὰ μὴ ἀποστέλλῃ τοῦ λοιποῦ ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει περικάλυμμα ἄνευ τῆς προκαταβολῆς τοῦ τιμήματος αὐτοῦ.

Διευθυντὴς καὶ ἐκδότης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑι. ELSTER-STR. 19.

Χαρτοπωλεῖον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίνῳ, Φραγκοφόρτῃ καὶ Λειψίᾳ. — Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.